

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2012

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka.
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (22) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (22) 505 46 66, faks: (22) 827 19 60
Nakład: 246 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. We wrześniu nieco poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,2 pkt. proc. do 100,5 punktu wyłącznie pod wpływem poprawy wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. SWKR osiągnął wprawdzie poziom najwyższy w ostatnich 6 miesiącach, ale był o 0,7 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem. Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał w ciągu miesiąca do 99,6 punktu, pod wpływem mniejszego niż przed rokiem sezonowego spadku wskaźnika cen koszyka skupu, któremu towarzyszył niewielki wzrost wyrównanego indeksu cen środków do produkcji rolniczej. W sierpniu spadły ceny skupu większości zbóż i ziemniaków, a jedynym wyjątkiem była kukurydza, której tegoroczne zbiory zakończą się w październiku. Spośród produktów pochodzenia zwierzęcego obniżyły się także ceny skupu drobiu oraz mleka. Wzrosły natomiast ceny skupu bydła oraz trzody chlewnej. Przewaga obniżek nad wzrostami cen spowodowała, że bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu zmniejszył się w sierpniu do 99,4%, a wyrównany wskaźnik zmian cen koszyka skupu we wrześniu spadł do 99,9 punktu. W tym czasie ceny detaliczne środków produkcji wzrosły średnio o 0,1 pkt. proc. do 100,1 punktu, a wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji we wrześniu wyniósł 100,3 punkty. W rezultacie wyrównany wskaźnik nożyc cen wyniósł w wrześniu br. 99,6 punktów i był niższy niż przed rokiem 0,9 pkt. proc.

Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu wzrósł we wrześniu o 0,5 pkt. proc. do 101,4 punktu, ale w porównaniu z wrześniem 2011 r. był mniejszy o 0,6 pkt. proc. Zdecydował o tym przede wszystkim sezonowy wzrost wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego (do 102,9 punktu) oraz ożywienie obrotów towarami rolno-spożywczymi z zagranicą, zwłaszcza po stronie eksportu. Poprawie wyrównanego współczynnika potencjalnego popytu sprzyjał także sezonowy spadek cen detalicznych żywności. W przeciwnym kierunku działały obniżki wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. W sierpniu żywność relatywnie staniała o 1,1 pkt. proc., a spadek ten był znacznie silniejszy niż cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wynagrodzeń.

Zmiany cen jakie dokonały się od początku 2012 r. nie były dla rolnictwa korzystne. W okresie od stycznia do sierpnia (w porównaniu z grudniem 2011 r.) ceny koszyka skupu zmalały bowiem o 2,7 pkt. proc, a ceny detaliczne środków produkcji wzrosły średnio o 3,8 pkt. proc. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

wyniósł więc około 94 punkty, podczas gdy przed rokiem wynosił ponad 106 punktów.

Ocenia się, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w najbliższym czasie będą się poprawiać pod wpływem wzrostu cen skupu większości podstawowych surowców rolniczych, w tym przede wszystkim produktów zwierzęcych, przy słabej dynamice zmian cen środków produkcji.

2. Pomimo znacznie lepszych niż się spodziewano krajowych zbiorów, ceny zbóż utrzymują się na wysokim poziomie, pod wpływem popytu eksportowego i wysokich cen światowych. Rosnący popyt, na świecie, przy słabszych od normalnych zbiorach zbóż w USA (głównie kukurydzy) oraz w Rosji i Południowej Europie skutkuje napięciami w bilansie zbóż i wysokimi cenami na rynkach światowych. W tej sytuacji krajowe ceny do końca sezonu będą rosły, a jedynym zbożem, którego ceny są i będą znacznie niższe niż przed rokiem będzie żyto.

3. Zapowiada to, że opłacalność chowu trzody chlewnej, mimo rekordowych cen skupu żywca wieprzowego nie poprawi się na tyle, by zahamować spadki pogłowia trzody chlewnej. W drugim półroczu 2012 r. nastąpi dalszy spadek produkcji żywca wieprzowego, zwłaszcza w gospodarstwach indywidualnych. Liczebność pogłowia świń maleje we wszystkich krajach UE-27, ale skala spadku w Polsce jest największa. Przyczyną są przede wszystkim mało efektywne struktury produkcyjne oraz znacznie niższa niż w innych krajach sprawność rozrodu i efektywność produkcji.

4. Znacznie wyższy stopień integracji oraz wyższa efektywność i elastyczność produkcji drobiarskiej sprawia, że polski sektor drobiarski utrzymuje przewagę kosztowo-cenową, a produkcja rozwija się, mimo wysokich cen pasz.

5. Poprawa koniunktury i wzrost cen na światowym rynku zahamowały spadki cen zbytu artykułów mlecznych. Przy sezonowym spadku podaży mleka może to skutkować wzrostem cen skupu w czwartym kwartale br. Utrzymująca się wysoka dynamika skupu zapowiada jednak, że kwota krajowa w roku kwotowym 2012/13 zostanie przekroczona, co grozi karą za przekroczenie indywidualnych kwot mlecznych i obniżeniem opłacalności produkcji mleka zwłaszcza w najbardziej prężnych gospodarstwach.

Jadwiga
Seremak-Bulge

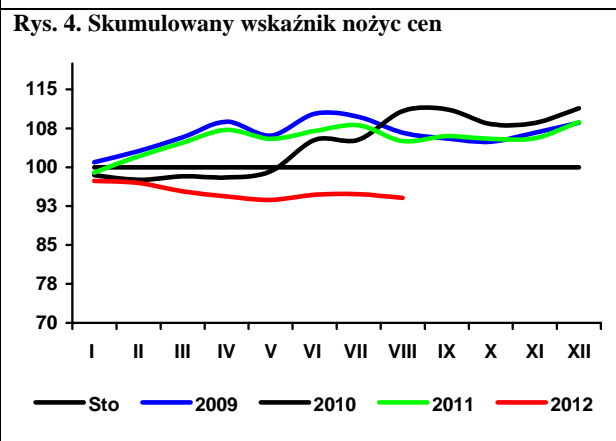
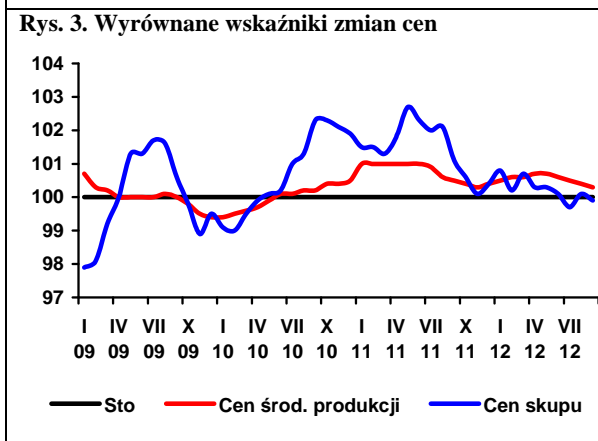
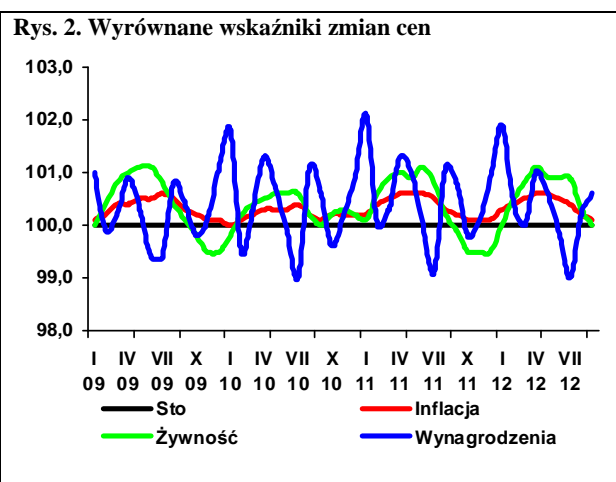
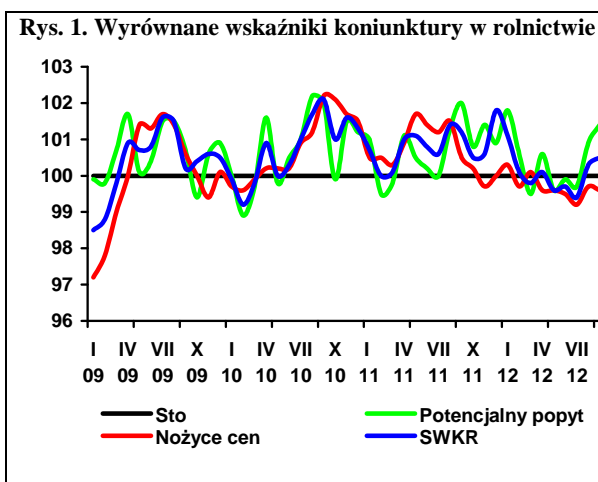
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IX 12	VIII 12	VII 12	VI 12	V 12	IV 12	IX 11
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,5	100,3	99,4	99,7	99,6	100,1	101,2
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,4	100,9	99,7	99,9	99,6	100,6	102,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	99,7	99,2	99,5	99,6	99,6	100,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,9	100,1	99,7	100,1	100,3	100,3	101,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,4	100,5	100,6	100,7	100,7	100,5
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,2	100,0	99,6	99,6	99,6	99,5	100,3
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,6	100,0	98,2	99,0	99,7	100,0	101,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,9	102,1	100,5	100,7	99,8	101,5	103,5

^a Średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Szacunki zbiorów zbóż w Polsce w 2012 r. są stosunkowo dobre przede wszystkim za sprawą rekordowych zbiorów kukurydzy. Wzrosła również produkcja żyta, jęczmienia i owsa, a spadła pszenicy i pszenżyta. Wysoki był udział w produkcji zbóż jarych, co było spowodowane koniecznością przesiewów po znacznych stratach po mroźnej zimie.

Szacunki GUS z września 2012 r. wskazują na spadek produkcji pszenicy w Polsce (z 9,33 do 8,56 mln ton w roku poprzednim). Produkcja kukurydzy wyniesie 3,64 wobec 2,39 mln ton, a jęczmienia 4,17 wobec 3,33 mln ton. GUS całkowitą produkcję zbóż w Polsce (bez gryki i prosa) szacuje na 27,9 mln ton, wobec 26,6 mln ton w 2011 r.

Udanym zbiorom w Polsce towarzyszy mniejsza produkcja zbóż w USA, Rosji i południowej Europie. Według USDA w sezonie 2012/13, w porównaniu z poprzednim sezonem, spadnie światowa produkcja kukurydzy (z 877 do 841 mln ton), a także jęczmienia (do 133 mln ton) i owsa (do 22,0 mln ton). Zwiększą się tylko zbiory żyta (do 13,3 mln ton). Produkcja pszenicy zmniejszy się z 695 do 658 mln ton.

W UE łączna produkcja zbóż wyniesie 274 mln ton, wobec 284 mln ton poprzednio. Spadną zbiory pszenicy, kukurydzy i owsa, a wzrosną jedynie jęczmienia i żyta. Spośród krajów UE wzrośnie produkcja pszenicy we Francji i Niemczech, a spadnie w W. Brytanii i Hiszpanii. Zbiory zbóż paszowych zwiększą się we Francji i Niemczech, a spadną w Hiszpanii, na Węgrzech i w Rumunii. Na dużo niższym niż przed rokiem poziomie oceniana jest produkcja zbóż na Ukrainie (45 wobec 55 mln ton), co wynika ze spadku zbiorów pszenicy. Zbiory w Rosji obniżą się z 89 do 67 mln ton. Największy wpływ na światowy rynek mieć będzie spadek zbiorów zbóż w USA z 378 do 346 mln ton, w tym zwłaszcza kukurydzy.

Sytuacja na rynku sprzyja wysokim cenom ziarna na świecie. W sierpniu i wrześniu światowe ceny pszenicy, kukurydzy i jęczmienia utrzymywały się na wysokim poziomie, ale jak dotąd nie nastąpił wzrost, a ceny kukurydzy nawet nieco spadły. Podobnie było w Europie.

Wysokie ceny ziarna utrzymują się także w kraju. Obecnie są one wyższe niż przed rokiem. W okresie zbiorów kukurydzy można się liczyć z przejściowym spadkiem jej cen, które później powinny powrócić do obecnego poziomu. Sytuacja na rynku światowym w bieżącym sezonie będzie bardziej napięta z uwagi na spadek zbiorów zbóż i zużycie bieżące przewyższające zbiory, co zawsze sprzyja wysokim cenom. W dalszej części sezonu sytuację nieznacznie może poprawić oczekiwane zwiększenie zbiorów kukurydzy i jęczmienia w Argentynie.

W ciągu dwóch pierwszych miesięcy obecnego sezonu w Polsce skupiono 2,51 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 31% więcej niż przed rokiem. Wyższy niż przed rokiem był skup wszystkich zbóż. W poprzednim sezonie skupiono 6,47 mln ton ziarna zbóż podstawowych, tj. 26,7% krajowej produkcji. Rekordowo wysoki był skup pszenicy, który wyniósł 4,99 mln ton (53% produkcji). W przypadku żyta udział skupu w produkcji wyniósł 17%, jęczmienia 18%, a kukurydzy 65%.

W wyniku dobrych zbiorów w Polsce, wzrasta zainteresowanie naszym ziarnem, zwłaszcza że jego ceny są jednymi z najniższych w Europie. Już w lipcu wywieziono z kraju ponad 120 tys. ton pszenicy i ponad 20 tys. ton jęczmienia. W obu przypadkach jest to więcej niż w całym I półroczu 2012 r. W maju i czerwcu wyeksportowano tylko po kilkanaście tysięcy ton ziarna. W lipcu zmniejszył się import ziarna do około 100 tys. ton (głównie pszenicy i kukurydzy), podczas gdy w maju było to prawie trzykrotnie więcej.

W sezonie 2011/12, w porównaniu do poprzedniego sezonu, obniżyła się produkcja makaronów i mieszanek paszowych dla zwierząt. Wzrosła produkcja mąki żytniej i pszennej, przy mniejszych niż przed rokiem przemiałach. Wzrosła również produkcja pieczywa.

Według notowań MRiRW pod koniec września 2012 r. ceny zbóż paszowych, z wyjątkiem żyta, były wyższe niż pod koniec czerwca. Spośród zbóż paszowych podrożała jedynie pszenica, natomiast żyto konsumpcyjne potaniało o jedną czwartą. Zmniejszyły się różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Pod koniec września za jedną tonę pszenicy konsumpcyjnej można było kupić 1,02 tony pszenicy paszowej, a w przypadku żyta konsumpcyjnego i paszowego relacja ta wynosiła tylko 0,88. Również jęczmień paszowy był droższy od konsumpcyjnego.

We wrześniu, podobnie jak w sierpniu wzrosły ceny produktów zbożowych na poziomie zbytu, z wyjątkiem kaszy jęczmiennej. Ceny detaliczne wzrosły jedynie w przypadku mąki. W związku z tym w udział ceny zboża w cenie detalicznej pieczywa ocenia się na ok. 16%. Wysokie ceny przyczyniają się do spadku spożycia przetworów zbożowych, które w I półroczu 2012 r. wyniosło w wadze produktu 6,52 kg miesięcznie na osobę, wobec 6,66 kg przed rokiem.

Wysokie ceny zbóż skutkują zwiększaniem się do rekordowych poziomów cen mieszanek przemysłowych, które w sierpniu były o ok. 10% wyższe niż przed rokiem.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2011	IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
	V	992,2	792,2	863,4	782,7	1026,2	823,3	968,8	897,6	399,11
	VI	990,7	801,0	848,7	782,0	1027,9	819,9	938,2	901,4	X
	VII	861,6	735,9	766,7	755,4	1040,5	803,6	937,6	903,3	X
	VIII	754,8	683,9	655,1	755,7	981,4	777,8	884,1	865,8	X
	IX	767,7	750,7	697,3	735,0	903,5	787,4	820,3	819,6	X
	X	753,5	826,2	681,8	729,8	883,0	791,9	813,3	797,7	X
	XI	747,5	785,6	670,5	734,7	874,9	786,2	817,7	793,7	448,18
	XII	759,1	799,9	686,1	749,4	872,3	789,2	824,0	781,7	453,52
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX ^a	932,1	784,7	897,6	850,2	941,3	767,9	859,0	722,7	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1555,5
2011	IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5
	V	217,2	86,3	20,5	36,2	31,9	17,5	294,8	144,1	49,7
	VI	161,9	68,1	17,6	28,0	21,9	16,9	227,3	115,0	59,5
	VII	177,0	69,4	15,2	132,9	56,0	14,8	342,0	145,9	32,6
	VIII	1134,0	529,0	100,6	179,0	69,2	108,7	1547,4	747,9	10,2
	IX	820,3	421,4	81,8	69,6	42,5	69,2	1051,0	574,8	75,1
	X	379,3	184,2	71,7	38,8	23,2	35,0	528,4	252,4	470,7
	XI	360,7	179,0	29,7	27,4	15,3	22,5	444,1	224,6	324,1
	XII	307,7	132,2	20,6	25,9	12,4	25,0	383,2	175,4	119,8
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2011	IV	148,4	108,4	11,56	80,7	11,33	552,0
	V	150,3	109,5	12,17	80,3	12,02	590,7
	VI	136,3	100,7	11,31	82,1	11,92	560,0
	VII	150,8	113,6	11,30	82,4	10,66	552,1
	VIII	170,6	126,3	12,39	83,4	11,52	553,5
	IX	173,2	129,0	12,16	83,0	12,69	542,9
	X	163,9	122,7	12,06	85,9	10,16	543,7
	XI	172,2	130,7	12,37	82,6	12,32	551,9
	XII	146,0	121,2	10,81	85,2	12,53	551,5
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII		130	11,6		12,0	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2010	I-XII	1019,7	400,8	187,7	168,6	2057,2	693,0	6,7	140,8	294,0	1169,9
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2011	I-VI	198,8	22,5	14,8	35,5	311,2	361,9	14,5	144,1	321,3	854,6
2012	I-VI	104,3	14,4	8,9	169,6	315,1	528,3	56,1	140,8	327,9	1063,7
2010/11		845,0	208,6	172,9	118,0	1523,3	654,2	19,4	217,8	481,6	1413,0
2011/12		700,5	93,7	126,9	507,4	1534,5	1001,4	88,7	227,1	483,5	1818,5
	VII	5,96	3,25	20,24	12,13	43,2	138,31	0,81	30,88	25,04	195,6
	VIII	76,32	18,09	23,96	3,57	134,1	98,68	4,24	18,04	24,80	148,3
	IX	197,22	29,56	23,39	8,98	289,8	69,06	9,21	13,16	25,64	118,0
	X	97,96	12,64	24,05	85,52	234,2	48,04	6,60	7,04	22,48	85,1
	XI	143,52	8,56	9,00	142,54	317,3	58,74	4,34	7,98	43,15	115,1
	XII	75,27	7,19	17,37	85,08	200,7	60,36	7,43	9,23	14,47	92,5
2012	I	29,95	2,26	2,06	56,89	94,9	67,12	7,28	15,35	21,61	112,3
	II	24,76	1,35	1,95	32,97	68,2	67,30	8,96	22,52	36,31	135,9
	III	27,59	2,39	2,01	42,92	78,3	58,10	10,52	33,61	40,85	145,3
	IV	16,29	1,27	1,29	26,63	47,3	111,96	7,18	24,65	60,16	205,6
	V	2,44	3,51	1,50	5,71	14,6	162,37	13,32	24,09	95,15	298,4
	VI	4,95	4,46	1,01	5,48	16,7	64,83	9,65	23,32	75,24	174,6
	VII	125,52	8,43	20,85	21,15	180,0	37,71	4,45	22,68	36,37	102,0

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2010	I-XII	77,2	10,9	14,8	7,3	46,7	47,0	15,7	26,9	47,1	219,9
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2011	I-VI	36,8	7,0	13,5	3,3	30,3	22,4	9,4	14,7	22,8	105,9
2012	I-VI	32,9	4,1	13,0	1,5	24,7	27,9	7,4	15,5	14,8	108,0
2010/11		74,0	12,5	21,5	7,6	51,7	49,6	17,3	28,7	44,8	210,5
2011/12		74,2	8,7	23,4	4,4	51,5	50,7	15,2	29,8	34,4	209,6
	VII	6,33	0,80	1,41	0,46	4,26	3,61	1,49	1,87	4,51	17,83
	VIII	7,03	0,63	1,88	0,18	4,88	4,25	1,46	2,01	4,11	16,19
	IX	7,17	0,56	1,65	0,29	4,70	4,15	1,67	2,32	3,68	18,96
	X	5,69	0,90	1,71	0,39	5,14	3,83	1,08	2,45	2,80	18,34
	XI	7,85	0,69	1,93	0,87	6,12	3,98	1,14	2,65	1,92	16,80
	XII	7,21	1,02	1,84	0,73	1,74	2,95	0,97	3,02	2,64	13,49
2012	I	6,18	0,97	2,30	0,21	2,37	3,44	1,18	2,11	1,89	15,04
	II	6,91	0,93	2,11	0,23	2,86	4,02	1,01	1,97	2,03	10,39
	III	6,07	0,82	2,55	0,30	3,51	5,01	1,23	3,08	3,04	18,36
	IV	4,51	0,74	2,43	0,25	5,66	5,09	1,19	2,60	2,71	19,35
	V	4,46	0,76	1,89	0,34	4,19	4,66	1,21	3,08	3,09	24,45
	VI	4,67	0,90	2,19	0,19	6,09	5,51	1,17	2,39	1,99	21,38
	VII	4,79	1,01	1,84	0,28	6,07	5,00	1,33	2,50	2,37	21,28

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2010	I-XII	27,4	84,6	240,0	136,3	163,1	61,0	19,3	98,3	332,7	124,7
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2011	I-VI	13,3	48,1	128,4	66,1	87,8	29,8	13,0	50,9	188,9	66,4
2012	I-VI	14,1	42,1	134,7	63,3	92,8	32,5	9,9	53,5	195,6	68,7
2010/11		25,6	90,1	253,8	138,7	174,2	63,2	23,4	105,1	360,8	133,4
2011/12		28,7	84,9	268,4	130,7	181,2	66,4	21,0	108,7	384,4	141,7
	VII	1,88	7,60	21,52	10,66	12,33	5,15	2,01	7,92	30,74	11,32
	VIII	2,13	7,40	22,56	10,18	13,75	5,01	1,77	8,15	34,95	13,41
	IX	2,38	6,63	22,21	10,92	14,42	5,04	1,70	8,43	36,53	13,47
	X	2,55	7,43	21,64	12,18	17,33	6,51	1,66	8,74	29,62	11,22
	XI	2,73	6,92	23,27	12,13	14,81	6,16	1,83	10,01	31,41	12,74
	XII	2,88	6,79	24,73	11,26	15,71	5,97	2,12	10,20	25,52	10,83
2012	I	2,87	6,92	20,09	9,16	16,01	5,88	1,51	9,16	31,29	13,00
	II	2,64	7,11	20,87	10,25	15,48	5,84	1,74	8,00	32,05	12,39
	III	2,61	8,52	22,82	11,15	16,53	5,20	2,25	9,06	33,07	12,75
	IV	2,43	6,23	24,57	10,69	14,66	5,82	1,54	8,85	33,28	11,54
	V	2,01	6,95	22,90	11,98	15,48	4,51	1,51	9,52	36,00	11,38
	VI	2,18	6,69	26,20	10,88	15,84	5,15	1,69	10,04	34,49	10,22
	VII	2,12	6,08	26,24	11,13	15,50	5,31	1,49	9,14	31,59	11,53

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy			
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna		
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95	
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59	
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50	
2012	I-VI	1,26	2,35	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76	
2011	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57	
	V	1,46	2,30	1,82	4,08	3,60	4,46	4,82	5,60	
	VI	1,44	2,33	1,81	4,12	3,60	4,46	4,81	5,64	
	VII	1,37	2,32	1,75	4,14	3,59	4,44	4,82	5,63	
	VIII	1,34	2,32	1,74	4,16	3,61	4,44	4,83	5,65	
	IX	1,34	2,34	1,73	4,20	3,62	4,46	4,83	5,67	
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71	
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72	
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70	
	2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
		II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
		III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
IV		1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78	
V		1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76	
VI		1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79	
VII		1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80	
VIII		1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
		2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1
2011	I-XII	1522,7	1597,3	2203,0	1336,6	1799,3	1579,1	2275,6	
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4	
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6	
2011	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2	
	V	1512,1	1566,9	2160,5	1304,8	1769,0	1546,0	2272,7	
	VI	1515,8	1584,9	2170,6	1328,1	1791,4	1564,5	2272,6	
	VII	1520,2	1594,4	2193,9	1344,2	1801,9	1580,5	2270,2	
	VIII	1524,0	1590,2	2199,9	1346,4	1805,5	1587,8	2269,5	
	IX	1509,9	1602,4	2199,1	1333,2	1804,1	1580,9	2265,0	
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7	
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2	
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9	
	2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
		II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
		III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
IV		1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1	
V		1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2	
VI		1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2	
VII		1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5	
VIII		1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336
	V	1,585	1,724	2,760	0,787	1,940	3,380	2,210
	VI	1,620	1,743	2,772	0,787	2,011	3,441	2,250
	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426
	IX	1,693	1,997	2,877	0,803	2,212	3,758	2,489
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

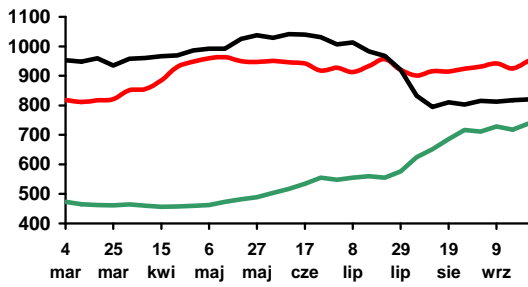
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218
	VI	240	247	194	183	204	187	235	227	228
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228

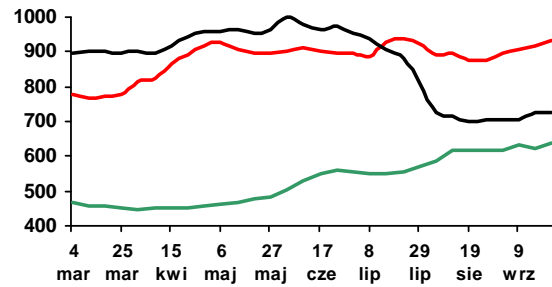
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

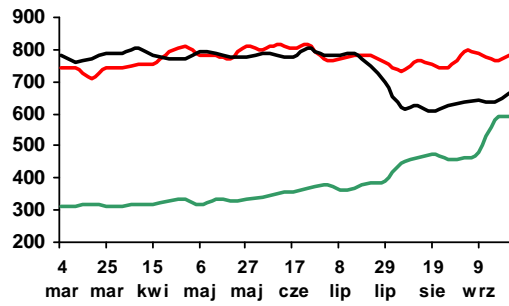
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

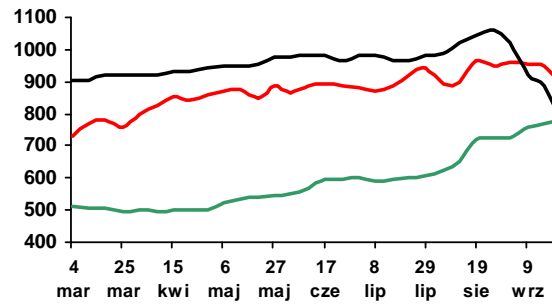
Rys. 2. Pszenica paszowa

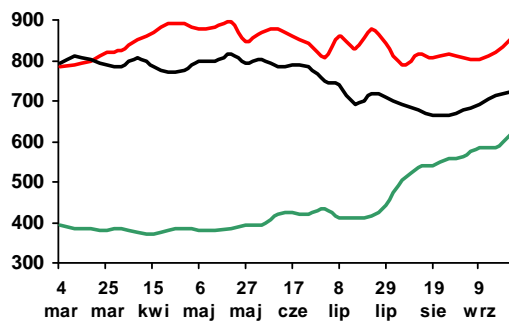
Rys. 3. Żyto paszowe

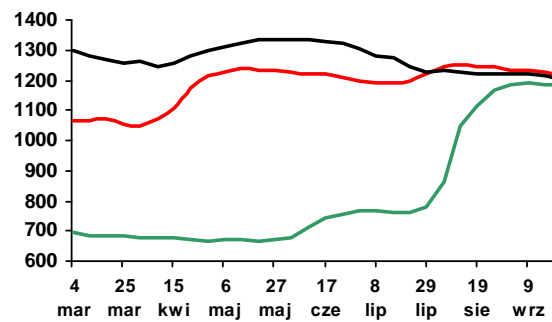
Rys. 4. Kukurydza paszowa

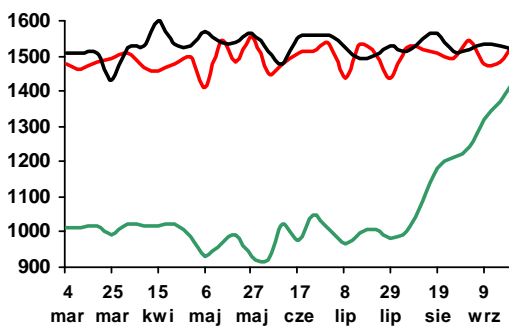
Rys. 5. Jęczmień paszowy

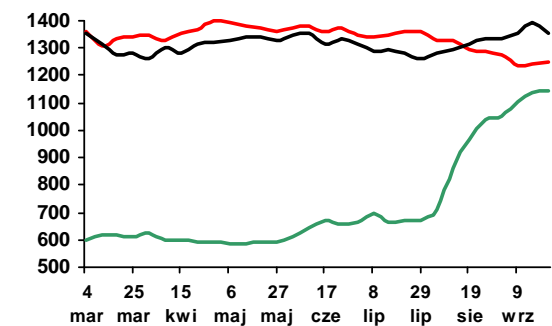
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2012 — 2011 — 2010 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2010-12; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Początek kampanii cukrowniczej 2012/2013 przebiegał w bardzo dobrych warunkach pogodowych, co korzystnie wpływało na wysokość plonów i jakość buraków cukrowych. Średnie plony wyniosą ok. 62 ton/ha i będą nieznacznie wyższe niż przed rokiem. Zawartość cukru w korzeniach jest wysoka i wynosi ok. 17,5%. Buraki cukrowe są zbierane z powierzchni 195 tys. ha, a ich zbiory wyniosą co najmniej 11,5 mln ton. Umożliwi to produkcję cukru na poziomie 1850 tys. ton, która będzie o 455 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej. Cukier poza kwotowy będzie przede wszystkim eksportowany, ale nie rozwiąże to problemu nadwyżek podaży. Krajowe koncerny cukrownicze zdecydowały się zaliczyć 68,2 tys. ton cukru na poczet produkcji w kampanii 2013/2014. Konsekwencją może być mniejsza kontraktacja buraków cukrowych w przyszłym sezonie i spadek powierzchni ich uprawy. Jeżeli koncerny cukrownicze nie zmniejszą kontraktacji, produkcja i eksport cukru pozakwotowego będzie większa. Podobna sytuacja występuje w większości krajów UE, gdyż łączna ilość cukru zgłoszonego do przeniesienia na następny sezon wynosi 862 tys. ton, co stanowi ok. 7% unijnej kwoty produkcyjnej.

Cena minimalna skupu buraków cukrowych wynosi 26,29 EUR/tonę, tj. przy obecnym kursie waluty unijnej w granicach 4,2 zł wyniesie 110 zł/tonę. Koncerny cukrownicze uwzględniając dobrą koniunkturę kontraktowały surowiec po 120-125 zł/tonę, podobnie jak w poprzedniej kampanii.

Ceny cukru podobnie jak przed rokiem utrzymują się na wysokim poziomie, pomimo prognozowanej dużej podaży w sezonie 2012/2013. W sierpniu br., w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły ceny zbytu. Cukier w workach 50 kg kosztował średnio 3,28 zł/kg, tj. o 1,9% więcej niż w miesiącu poprzednim, a cukier paczkowany podrożał o 0,9% do 3,54 zł/kg, a więc około 2-krotnie wyższej od ceny referencyjnej. Ceny detaliczne od początku roku utrzymują się na poziomie 3,95-3,98 zł/kg. W sierpniu była ona o 0,3%

niższa niż przed miesiącem i wyniosła 3,96 zł/kg. Duża podaż cukru z kampanii 2012/2013 może spowodować spadek cen na rynku krajowym, ale nie jest to pewne, ze względu na sytuację na rynku światowym.

W okresie styczeń-lipiec br. eksport cukru wyniósł 350 tys. ton, w tym 194 tys. ton sprzedano na ryku unijnym. Duża sprzedaż do krajów członkowskich sugeruje, że część eksportu cukru pozakwotowego była realizowana za pośrednictwem firm zarejestrowanych w UE. Spośród krajów członkowskich głównymi odbiorcami były Niemcy (56 tys. ton), Słowacja (42 tys. ton) i Czechy (30 tys. ton). Duże ilości cukru eksportowano także na Bliski Wschód: Syria (49 tys. ton) i Izrael (31 tys. ton) oraz do krajów WNP (45 tys. ton). Ceny w eksporcie były wysokie i wyniosły średnio 798 EUR/tonę w sprzedaży do UE oraz 480 EUR/tonę na rynkach krajów trzecich. Import cukru wyniósł ok. 161 tys. ton, z tego w lipcu sprowadzono 58 tys. ton. W imporcie przeważa cukier trzcinowy do rafinacji z Kuby (72 tys. ton) oraz Jamajki (22 tys. ton), który jest importowany w ramach bezcłowego kontyngentu przyznawanego krajom rejonu Afryki, Karaibów i Pacyfiku. Cukier importowano także z państw UE (22 tys. ton), w tym z Francji ok. 7 tys. ton. Ceny w imporcie były wysokie: 860 EUR/tonę z krajów UE oraz 645 EUR/tonę z krajów trzecich.

W sierpniu i wrześniu br. ceny cukru na rynku światowym wykazywały dużą zmienność. W sierpniu br. ceny cukru surowego i białego po kilku miesiącach spadków wzrosły do 530 USD/tonę i 650 USD/tonę. We wrześniu br. nastąpił duży spadek cen do poziomu z czerwca i lipca br. Notowania cenowe cukru surowego wynoszą obecnie 430 USD/tonę, a cukru białego 550 USD/tonę. Powodem spadku cen może być prognozowana duża produkcja w Europie, ale także zapowiadana recesja gospodarcza, której efektem jest spadek popytu, głównie ze strony przemysłu przetwórczego. Obecny poziom cen prawdopodobnie utrzyma się przez dłuższy okres, gdyż notowania terminowe cen cukru białego do marca 2014 r. wynoszą ok. 550 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2010	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
2011	I	588,16	570,42	640,43	662,80	659,73	764,85
	II	594,53	593,63	-	675,53	670,47	841,76
	III	616,42	615,10	-	666,18	721,08	605,23
	IV	674,44	673,59	-	666,87	666,77	709,06
	V	709,47	709,10	-	604,25	596,67	857,64
	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09
2012	I	642,12	775,24	492,89	860,90	871,14	823,83
	II	612,50	769,80	497,14	756,09	777,29	713,70
	III	704,23	800,05	488,41	640,40	811,77	613,28
	IV	726,18	836,13	482,28	654,71	876,85	615,00
	V	568,45	826,64	475,14	731,64	882,70	707,75
	VI	645,29	793,82	448,22	793,78	935,52	753,79
	VII	616,12	782,94	466,39	593,01	815,79	579,49

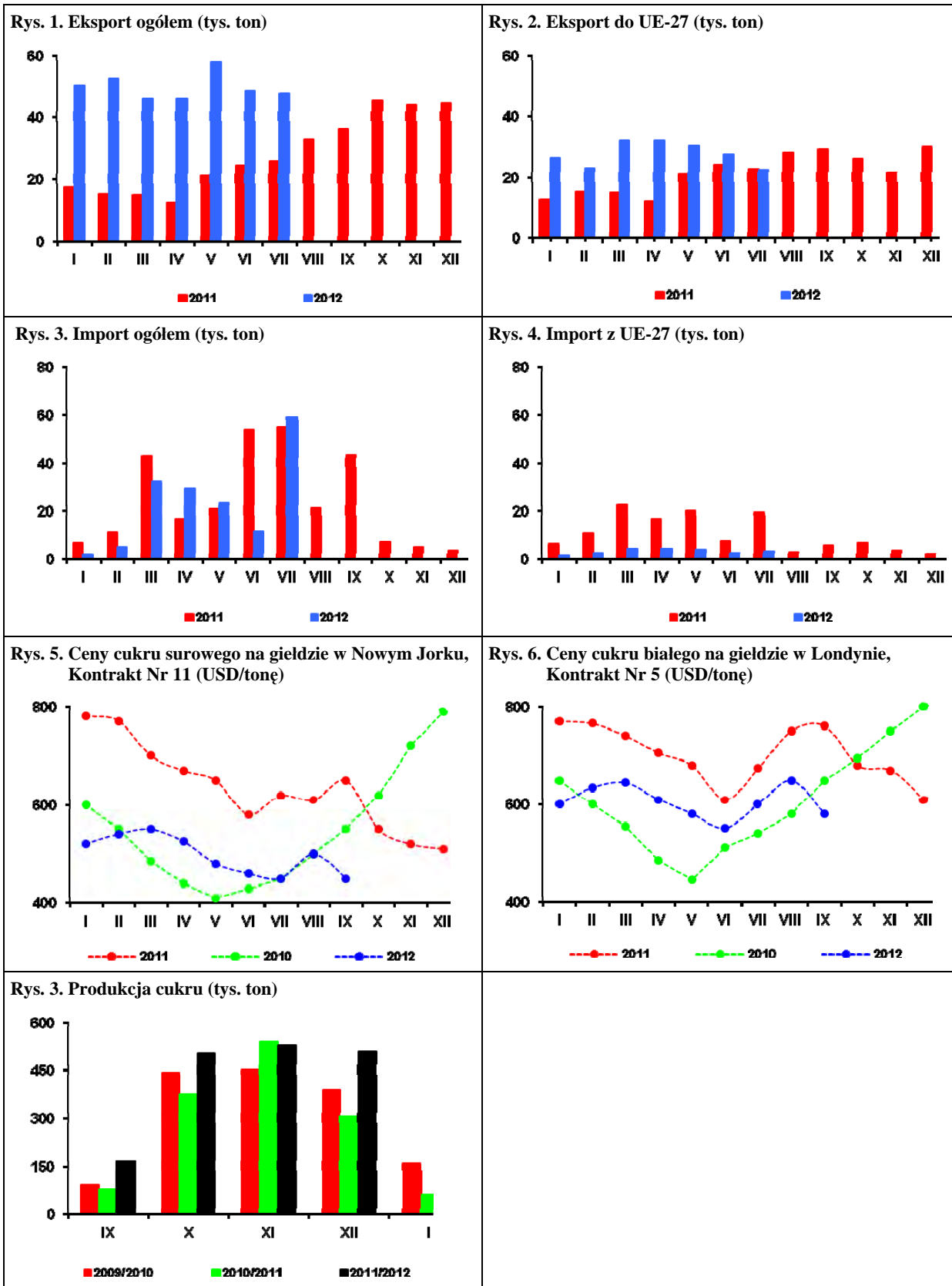
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2010	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
	II	2,98	3,53	1,59	3,39
	III	2,97	4,15	1,62	4,79
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01
	V	2,93	3,43	1,59	4,63
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
	II	3,21	3,55	1,69	3,96
	III	3,28	3,54	1,67	3,96
	IV	3,30	3,53	1,68	3,98
	V	3,29	3,53	1,73	3,97
	VI	3,23	3,53	1,74	3,97
	VII	3,22	3,51	1,69	3,97
	VIII	3,28	3,54	1,65	3,96

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Według oceny Oil World z połowy września, światowe zbiory rzepaku w sezonie 2012/13 wzrosną do 62,4 mln ton, a więc będą o 2,6 mln ton większe niż w sezonie poprzednim i o 1,7 mln ton większe niż przed dwoma sezonami. Światowe zasoby zwiększą się jednak tylko o 0,8 mln ton, z powodu niskich zapasów początkowych. Przerób rzepaku wyniesie 59,6 mln ton i będzie o 0,7 mln ton większy niż w sezonie poprzednim. Zapasy rzepaku na koniec sezonu będą niewiele wyższe niż przed rokiem, a relacja zapasów do zużycia rzepaku pozostanie niska (8,3%).

Zbiory rzepaku w UE-27 szacuje się na 18,9 mln ton (o 0,3 mln ton mniej niż przed rokiem i o 1,7 mln ton mniej niż przed dwoma latami). W grupie największych producentów rzepaku zbiory wzrosły w Niemczech (do 4,90 mln ton, z 3,87 mln ton przed rokiem) i Francji (do 5,43 mln ton, z 5,37 mln ton), a zmalały w Wielkiej Brytanii (do 2,54 mln ton, z 2,76 mln ton) i w Polsce (do 1,73 mln ton z 1,87 mln ton). GUS aktualnie ocenia zbiory rzepaku Polsce na 1,88 mln ton, tj. o 1% wyżej niż przed rokiem.

Przerób rzepaku w UE-27 w sezonie 2012/13 prawdopodobnie wyniesie 21,4 mln ton i będzie najmniejszy od 4 lat. Przewiduje się też spadek zapasów rzepaku na koniec sezonu do 1,0 mln ton (o 0,3 mln ton w porównaniu z sezonem poprzednim).

Mniejsza niż oczekiwano produkcja soi na półkuli północnej wspiera ceny rzepaku, ale są one nadal niższe niż przed rokiem. W sierpniu przeciętna cena rzepaku w portach europejskich (626 USD/tonę - cif Hamburg) była o 6 USD/tonę (o 1%) większa niż przed miesiącem, ale o 13 USD/tonę (o 2%) mniejsza niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1232 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 20 USD/tonę (2%) droższy niż przed miesiącem, ale o 131 USD/tonę (o 10%) tańszy niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowej wyniosła 364 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 8 USD/tonę (o 2%) wyższa niż przed miesiącem i o 113 USD/tonę (o 45%) wyższa niż przed rokiem. W pierwszych trzech tygodniach września ceny rzepaku i produktów jego przerobu na rynku europejskim nadal wzrastały.

Krajowe ceny rzepaku są wyższe niż przed rokiem. W lipcu, w którym wg notowań GUS skupiono 620 tys. ton rzepaku, przeciętna cena skupu (1947 zł/tonę) była o 9% wyższa niż przed rokiem. W sierpniu, przy skupie 355 tys. ton, przeciętna cena skupu (1944 zł/tonę) była o 5% wyższa niż w sierpniu poprzedniego roku. We wrześniu, wg notowań MRiRW, za rzepak płacono 2038 zł/tonę,

tj. 6% więcej niż przed rokiem. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (4384 zł/tonę) były we wrześniu o 1% niższe w porównaniu z wrześniem poprzedniego roku, a ceny zbytu śrutu rzepakowej (1092 zł/tonę) były o 55% wyższe.

Krajowy przerób rzepaku w pierwszych siedmiu miesiącach br. był mniejszy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 265 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 10% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego była natomiast większa niż przed rokiem (wzrost o 12% do 278 tys. ton). Większa była też produkcja margaryn (wzrost o 7% do 222 tys. ton).

Eksport i import surowców i produktów oleistych w pierwszych ośmiu miesiącach 2012 r. był większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Mniejszy był tylko wywóz olejów roślinnych. Od stycznia do sierpnia 2012 r. wywieziono: 54 tys. ton rzepaku (o 28% więcej niż w tym samym okresie 2011 r.), 46 tys. ton oleju rzepakowego (o 44% mniej), 253 tys. ton śrutu rzepakowej (o 8% więcej) i 75 tys. ton margaryn (o 10% więcej). Przywieziono: 2036 tys. ton śrut oleistych (o 25% więcej niż w pierwszych ośmiu miesiącach 2011 r.), 298 tys. ton olejów roślinnych (o 7% więcej), 350 tys. ton nasion oleistych (3,6 razy więcej), w tym 272 tys. ton rzepaku (3 razy więcej) oraz 62 tys. ton margaryn (o 75% więcej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych od początku roku systematycznie rosną, ale wolniej niż w roku poprzednim. Szybciej drożeją margaryny niż oleje roślinne. W sierpniu za margaryny płacono o 2,3% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 1,6% więcej. W tym czasie ceny masła zmalały o 9,3%, a ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalca) wzrosły o 5,5%.

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych ośmiu miesiącach br. był o 5,2% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Tłuszcze roślinne podrożały mniej niż tłuszcze zwierzęce (wzrost cen tłuszczów zwierzęcych wyniósł 5,6% w relacji rok do roku), lecz więcej niż cała żywność łącznie z napojami bezalkoholowymi (wzrost jej cen wyniósł 4,3%).

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1028692	27,0	26,2	67,6
2011 VII	33 792	36 411	13 217	56 986	1,49	39,1	59,3
VIII	55 018	39 125	16 599	77 544	2,03	30,2	71,0
IX	47 016	56 245	18 474	84 787	2,22	39,3	55,5
X	46 522	50 241	22 530	74 233	1,95	48,4	62,7
XI	51 199	47 393	16 012	82 580	2,17	31,3	62,0
XII	57 387	44 191	21 057	80 521	2,11	36,7	71,3
2012 I	50 717	46 668	13 986	83 399	2,19	27,6	60,8
II	47 406	36 146	10 125	73 427	1,93	21,4	64,6
III	57 936	55 265	10 386	102 815	2,70	17,9	56,3
IV	33 882	48 091	4 799	77 174	2,02	14,2	43,9
V	34 494	37 962	5 144	67 312	1,77	14,9	51,2
VI	25 062	38 959	6 511	57 510	1,51	26,0	43,6
VII	15 585	34 568	6 038	44 115	1,16	38,7	35,3
Zmiany w %							
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	-37,8	-11,3	-7,3	-23,3	-23,3	x	x
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	-53,9	-5,1	-54,3	-22,6	-22,6	x	x
<u>VII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-72,8	-21,8	-71,3	-45,2	-45,2	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,15	23,7	112,8
2011 VII	33 792	5467	12798	26461	0,69	37,9	127,7
VIII	55 018	8551	15990	47579	1,25	29,1	115,6
IX	47 016	12760	17140	42636	1,12	36,5	110,3
X	46 522	10702	19207	38017	1,00	41,3	122,4
XI	51 199	7999	14430	44768	1,17	28,2	114,4
XII	57 387	6233	16088	47532	1,25	28,0	120,7
2012 I	50 717	6234	11429	45522	1,19	22,5	111,4
II	47 406	6360	8947	44819	1,18	18,9	105,8
III	57 936	8488	7065	59359	1,56	12,2	97,6
IV	33 882	10896	3303	41475	1,09	9,7	81,7
V	34 494	8539	4468	38565	1,01	13,0	89,4
VI	25 062	8250	5726	27586	0,72	22,8	90,9
VII	15 585	6999	4635	17949	0,47	29,7	86,8
Zmiany w %							
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	-37,8	-15,2	-19,1	-34,9	-37,8	x	x
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	-53,9	28,0	-63,8	-32,2	-53,9	x	x
<u>VII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-72,8	12,3	-71,2	-62,2	-72,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2011 VII	50 688	185 827	18 602	217 913	36,7	23,3
VIII	82 527	241 798	53 258	271 067	64,5	30,4
IX	70 524	146 935	48 750	168 709	69,1	41,8
X	69783	298 204	42 049	325 938	60,3	21,4
XI	76799	296 241	46 829	326 211	61,0	23,5
XII	86081	333 807	49 605	370 283	57,6	23,2
2012 I	76076	246 516	57 000	265 592	74,9	28,6
II	71109	253 896	46 243	278 762	65,0	25,5
III	86904	326 993	62 109	351 788	71,5	24,7
IV	50823	237 531	45 610	242 744	89,7	20,9
V	51741	339 549	32 814	358 476	63,4	14,4
VI	37593	349 245	19 587	367 251	52,1	10,2
VII	23378	282 368	38 296	267 450	163,8	8,7
Zmiany w %						
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	-37,8	-19,1	95,5	-27,2	x	x
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	-53,9	52,0	105,9	22,7	x	x
<u>VII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-72,8	-15,4	-22,8	-27,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	13 697	627 199	612 768	51,1	200,1
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2011 VII	50 688	362	13 068	37 982	25,8	133,5
VIII	82 527	2 044	46 078	38 493	55,8	214,4
IX	70 524	1 857	41 527	30 854	58,9	228,6
X	69 783	1 753	35 419	36 117	50,8	193,2
XI	76 799	625	40 012	37 412	52,1	205,3
XII	86 081	525	43 378	43 228	50,4	199,1
2012 I	76 076	1 198	51 346	25 928	67,5	293,4
II	71 109	1 168	41 785	30 492	58,8	233,2
III	86 904	718	55 535	32 087	63,9	270,8
IV	50 823	2 072	40 093	12 802	78,9	397,0
V	51 741	2 393	27 247	26 887	52,7	192,4
VI	37 593	2 295	13 552	26 336	36,0	142,7
VII	23 378	1 561	23 605	1 334	101,0	1753,1
Zmiany w %						
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	-37,8	-32,0	74,2	-94,9	x	x
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	-53,9	331,2	80,6	-96,5	x	x
<u>VII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-72,8	197,3	-45,6	-96,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,10	32,3	114,4
2011 VII	28 351	5 706	9 419	24 638	0,65	33,2	115,1
VIII	38 022	8 133	12 298	33 857	0,89	32,3	112,3
IX	33 927	7 641	11 959	29 609	0,78	35,2	114,6
X	35 159	8 030	12 856	30 333	0,80	36,6	115,9
XI	37 530	11 479	12 426	36 583	0,96	33,1	102,6
XII	27 944	7 798	10 676	25 066	0,66	38,2	111,5
2012 I	30 760	10 220	10 484	30 496	0,80	34,1	100,9
II	31 799	10 076	10 638	31 237	0,82	33,5	101,8
III	36 109	9 089	13 426	31 772	0,83	37,2	113,7
IV	28 390	7 913	10 509	25 794	0,68	37,0	110,1
V	29 875	8 991	10 335	28 531	0,75	34,6	104,7
VI	34 105	8 370	10 972	31 503	0,83	32,2	108,3
VII	30 770	7 197	8 827	29 140	0,76	28,7	105,6
Zmiany w %							
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	-9,8	-14,0	-19,5	-7,5	-7,5	x	x
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	8,5	26,1	-6,3	18,3	18,3	x	x
<u>VII 2012</u> <u>XII 2011</u>	10,1	-7,7	-17,3	16,3	16,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2011 VIII	1855,6	754,8	2,46
IX	1881,1	767,7	2,45
X	1970,0	753,5	2,61
XI	1954,0	747,5	2,61
XII	1922,0	759,1	2,53
2012 I	2007,0	782,5	2,56
II	1962,0	794,5	2,47
III	1985,0	802,5	2,47
IV	2060,0	898,3	2,29
V	2077,0	933,4	2,23
VI	2012,0	906,9	2,22
VII	1946,8	908,3	2,14
VIII	1944,2	897,0	2,17
Zmiany w %			
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2011</u>	-0,1	-1,2	x
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	4,8	18,8	x
<u>VIII 2012</u> <u>XII 2011</u>	1,2	18,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

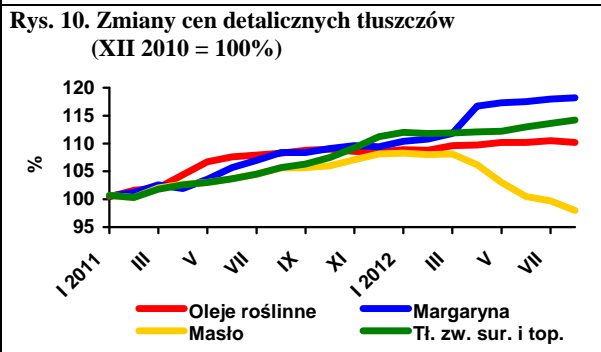
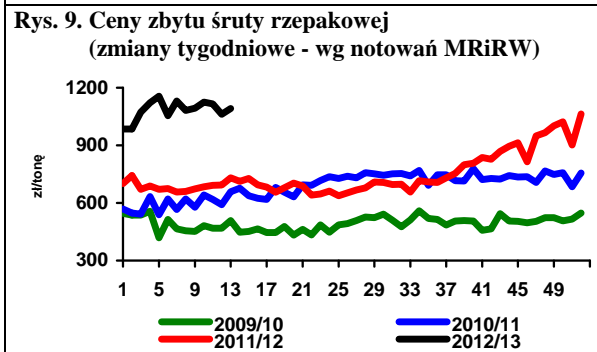
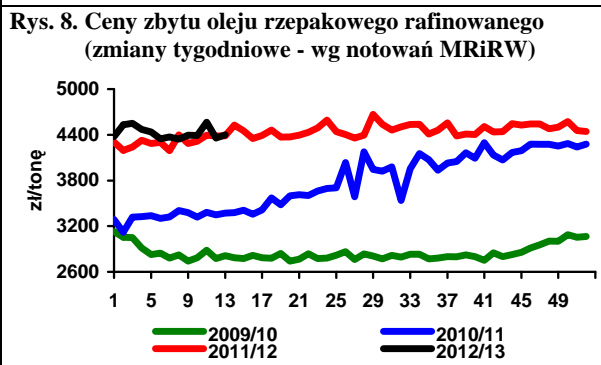
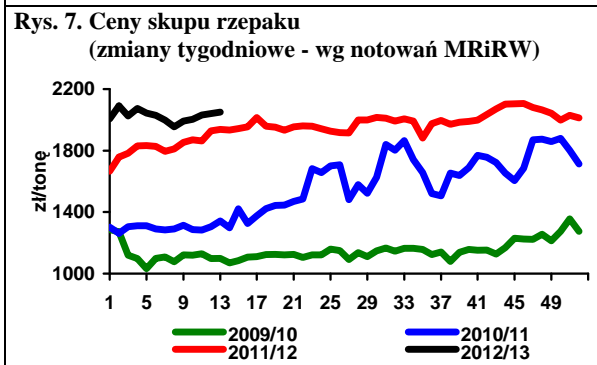
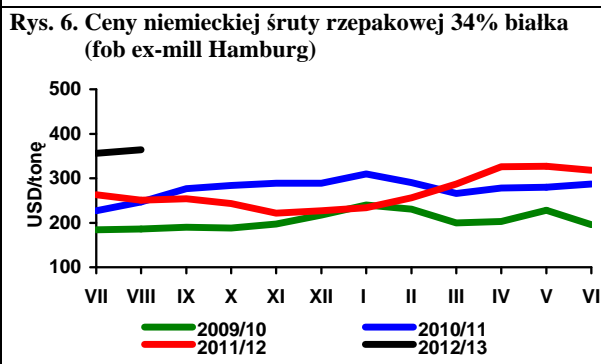
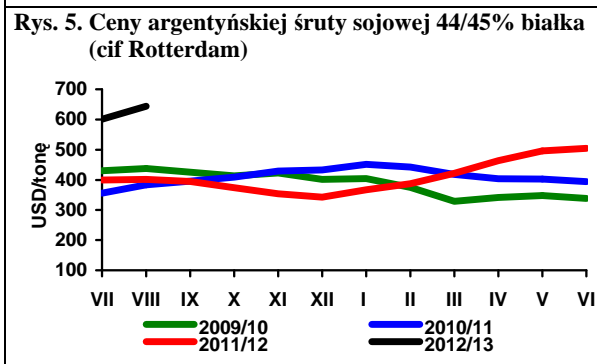
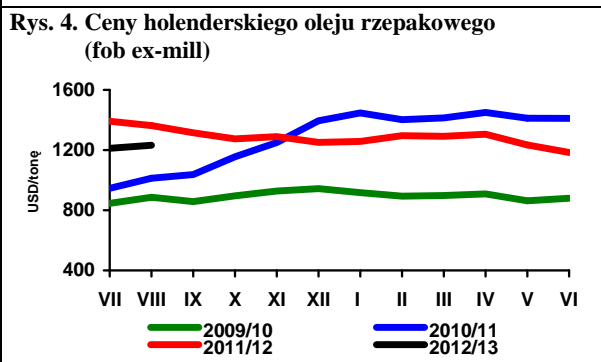
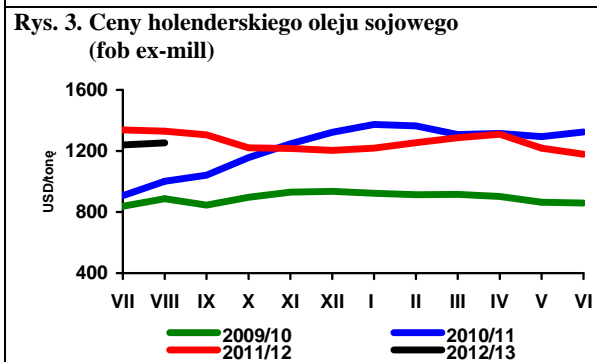
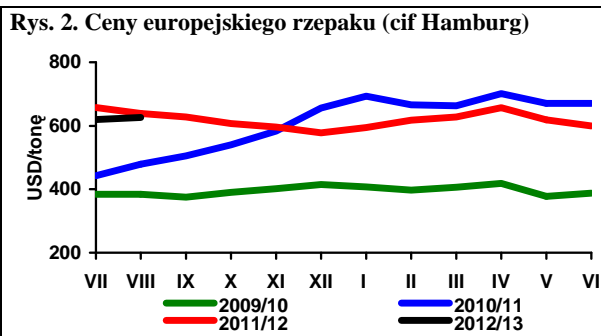
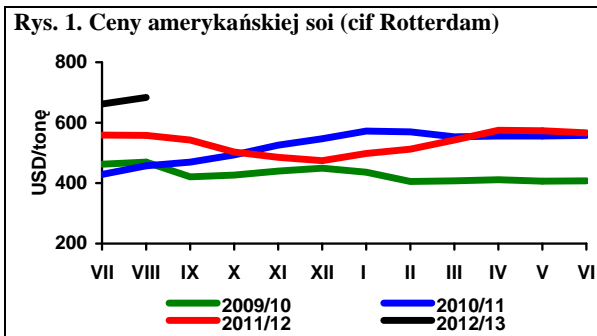
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2011 VIII	5,25	7,12	17,05	4,99	6,92	13,70	22,65	5,88
IX	5,44	7,09	17,27	5,65	6,94	13,80	22,60	6,16
X	5,40	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XI	5,4	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XII	5,58	7,15	17,82	6,39	6,88	14,05	23,15	7,64
2012 I	5,57	7,41	17,65	6,34	6,89	14,13	23,20	7,84
II	5,57	7,35	17,19	6,44	6,87	14,20	23,20	7,92
III	5,54	7,31	16,73	6,46	6,92	14,18	22,70	7,96
IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
VI	5,54	7,23	15,04	6,49	7,01	14,13	20,90	7,92
VII	5,50	7,28	15,05	6,50	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
Zmiany w %								
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2011</u>	-0,4	-1,0	0,2	0,3	0,0	0,5	-1,9	0,5
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	4,4	1,3	-11,6	30,7	1,7	3,3	-10,2	34,7
<u>VIII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-1,8	0,8	-15,4	2,0	2,3	0,7	-12,1	3,7

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Według wstępnych szacunków GUS powierzchnia uprawy ziemniaków w 2012 r. wyniosła 373 tys. ha i była mniejsza od ubiegłorocznej o 8,2%, a w porównaniu z okresem 2001-2005 spadek ten wyniósł ponad 54%. Przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji był korzystny. W konsekwencji plony ziemniaków są rekordowe i wynoszą 244 dt/ha, wobec 230 dt/ha w roku poprzednim i 181 dt/ha średnio w latach 2001-2005. Zbiory są szacowane na prawie 9,1 mln ton, wobec 9,4 mln ton w 2011 r.

Również i w innych krajach UE w bieżącym roku nastąpił spadek areалу uprawy ziemniaków, w skali całego ugrupowania oceniany na ok. 4%. Przebieg warunków pogodowych w większości krajów UE był mniej korzystny niż w roku ubiegłym, w konsekwencji znacząco spadły plony. Zbiory ziemniaków w UE-27 wstępnie szacowane są na 56,6 mln ton, wobec 60,8 mln ton w roku poprzednim. Spadek produkcji ziemniaków jadalnych, w krajach mających decydujący wpływ na europejski rynek ziemniaków (Belgia, Francja, Holandia, Niemcy i Wlk. Brytania) jest jeszcze głębszy (ok. 14,5%).

W końcu września ceny uzyskiwane przez producentów na rynkach zachodnioeuropejskich wynosiły 13-15 EUR/dt i były 2,5-krotnie wyższe aniżeli w sezonie 2011/12. Szczególnie duży wzrost cen dotyczy ziemniaków do przerobu na frytki. Występująca w wielu regionach susza szczególnie negatywnie wpłynęła bowiem na zbiory bulw dużych, najbardziej przydatnych dla tego kierunku przetwórstwa. Różnice w cenach ziemniaków jadalnych do bezpośredniego spożycia oraz do przerobu na frytki są w bieżącym sezonie szczególnie duże. Ceny ziemniaków na frytki w transakcjach terminowych na kwiecień 2013 r. w końcu września wynosiły ok. 24 EUR/dt, natomiast do bezpośredniego spożycia około 15 EUR/dt.

W sezonie 2011/12 ceny ziemniaków w Polsce w obrocie targowiskowym i na rynkach hurtowych były niższe o 50-60% w porównaniu z sezonem poprzednim. W pierwszych miesiącach bieżącego sezonu spadek cen był jeszcze głębszy, gdyż produkcja i podaż ziemniaków wczesnych w bieżącym roku były większe niż w latach poprzednich. W lipcu 2012 r. średni poziom cen

targowiskowych notowanych przez GUS wyniósł 76,8 zł/dt i był o 32% niższy niż przed rokiem. W sierpniu ceny te obniżyły się do 60,3 zł/dt i były o 26% niższe w porównaniu z sierpniem ub.r. Skala spadku cen na targowiskach we wrześniu była już znacznie mniejsza. W następnych miesiącach ceny targowiskowe będą systematycznie rosły i w końcu roku mogą wynieść ok. 65 zł/dt, wobec ok. 62 zł/dt w analogicznym okresie 2011 r. Średni poziom cen ziemniaków na rynkach hurtowych w lipcu wyniósł ok. 38 zł/dt, a w sierpniu i wrześniu obniżył się do 36 zł/dt. W dalszej części sezonu ceny te powinny wzrosnąć, m.in. pod presją wysokich cen ziemniaków na rynkach Zachodniej Europy i począwszy od października mogą być wyższe aniżeli w sezonie poprzednim.

W pierwszych miesiącach bieżącego sezonu również i ceny skupu ziemniaków były niższe niż przed rokiem. W lipcu, gdy w skupie pojawiły się ziemniaki wczesne, ich ceny były o 11% niższe niż w lipcu 2011 r., a w sierpniu ta różnica wzrosła do 16%. We wrześniu, a zwłaszcza w październiku i w listopadzie, gdy w skupie dominują ziemniaki z głównego zbioru, różnica ta będzie niewielka. W tym okresie w skupie dominują ziemniaki skrobiowe, których cena może być wyższa niż w poprzednim sezonie. Ponieważ od sezonu 2012/13 producenci ziemniaków skrobiowych nie otrzymują płatności uzupełniających związanych z ich produkcją, zakłady skrobiowe w umowach kontraktacyjnych oferowały wyższe ceny niż w ubiegłym roku, aby pozyskać surowiec.

Jakość ziemniaków zebranych we wcześniejszych terminach i w suchych warunkach jest dobra, natomiast ziemniaki późne zbierane po deszczach mogą się gorzej przechowywać, a ich jakość nie zawsze jest zadowalająca.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2010	2011	2012	2009	2010	2011
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500	-	-	-
VI	35 600	12 700	41 700	-	-	-
VII	29 100	26 500	37 700	-	-	-
VIII	45 500	61 800	88 700	-	117	910
IX	149 000	289 100		24 818	12 923	35 524
X	297 900	302 700		40 781	32 774	42 123
XI	166 200	183 100		15 192	15 603	28 881
XII	70 400	69 200		-	16	5 506
RAZEM	609 100 ^b	959 400 ^b	262 300	80 791	61 433	112 944

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2011 I	88	24	23 340	2 097	557	4 284	690	8 393	1 572	742
II	219	-	15 975	1 982	328	3 744	849	9 119	1 981	782
III	261	624	13 693	1 687	550	4 435	1 034	10 579	1 945	739
IV	115	815	3 880	1 666	1 651	3 836	778	10 867	1 783	740
V	271	240	2 056	1 124	1 480	3 971	665	10 319	1 711	564
VI	1 087	-	2 020	2 084	1 169	4 280	681	11 339	2 269	600
2011 VII	582	-	4 210	2 222	1 660	3 990	920	10 844	1 923	318
VIII	47	-	184	1 018	13	5 131	1 004	13 014	1 874	338
IX	41	-	597	3 125	1 705	3 201	1 166	11 815	1 595	1 034
X	62	-	1 269	6 270	1 466	3 048	809	10 035	1 531	1 392
XI	63	-	1 135	6 227	2 006	3 980	1 001	11 668	1 805	1 355
XII	78	-	1 067	5 044	1 740	2 329	777	13 817	2 344	693
2012 I	13	385	580	4 498	1 841	3 340	846	10 625	2 278	986
II	13	371	731	5 017	1 060	3 168	910	9 882	3 503	2 010
III	172	684	5 567	5 044	1 220	4 151	1 317	11 628	2 760	1 142
IV	50	1 015	3 285	3 807	1 332	3 413	1 303	10 728	3 096	964
V	137	1	656	4 238	1 027	3 372	1 307	13 285	2 250	737
VI	381	1	1 283	3 983	15	3 631	1 251	13 384	2 495	1 534
VII	135	0	1 121	3 234	28	3 594	1 473	14 596	2 874	1 082

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2011 I	919	534	15 492	571	4 988	12 687	5 519	3 205	605	219
II	789	1 233	14 050	1 323	7 427	12 218	5 399	3 535	807	337
III	4 797	6 935	25 887	1 354	9 163	25 078	7 058	5 060	1 102	340
IV	7 131	7 495	27 408	1 423	8 682	20 702	6 173	4 627	879	440
V	24 675	3 101	42 759	913	8 273	27 833	6 173	6 705	726	239
VI	10 625	271	24 818	640	9 437	21 779	5 943	7 226	835	242
2011 VII	169	537	16 426	1 024	8 311	18 156	6 613	6 509	504	291
VIII	23	-	1 819	993	7 345	20 975	6 326	3 737	849	266
IX	20	-	1 212	914	10 028	26 761	7 897	3 163	711	280
X	13	-	1 132	755	8 357	17 844	6 785	3 236	409	152
XI	16	67	1 685	678	8 298	20 121	7 154	2 719	513	158
XII	64	-	1 416	647	7 220	18 361	6 851	2 631	655	140
2012 I	170	221	792	961	6 873	21 084	6 744	2 687	259	212
II	648	435	3 772	1 101	4 928	19 106	7 292	3 046	229	218
III	2 048	6 406	7 598	1 055	5 498	27 163	8 278	3 037	936	380
IV	4 037	6 043	9 461	1 203	6 647	20 766	7 307	3 203	847	158
V	18 252	912	24 906	1 380	6 043	24 588	7 202	3 597	738	245
VI	5 367	206	15 927	935	4 908	22 908	7 540	3 353	762	160
VII	262	151	4 476	1 693	4 222	18 364	6 795	2 519	651	125

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

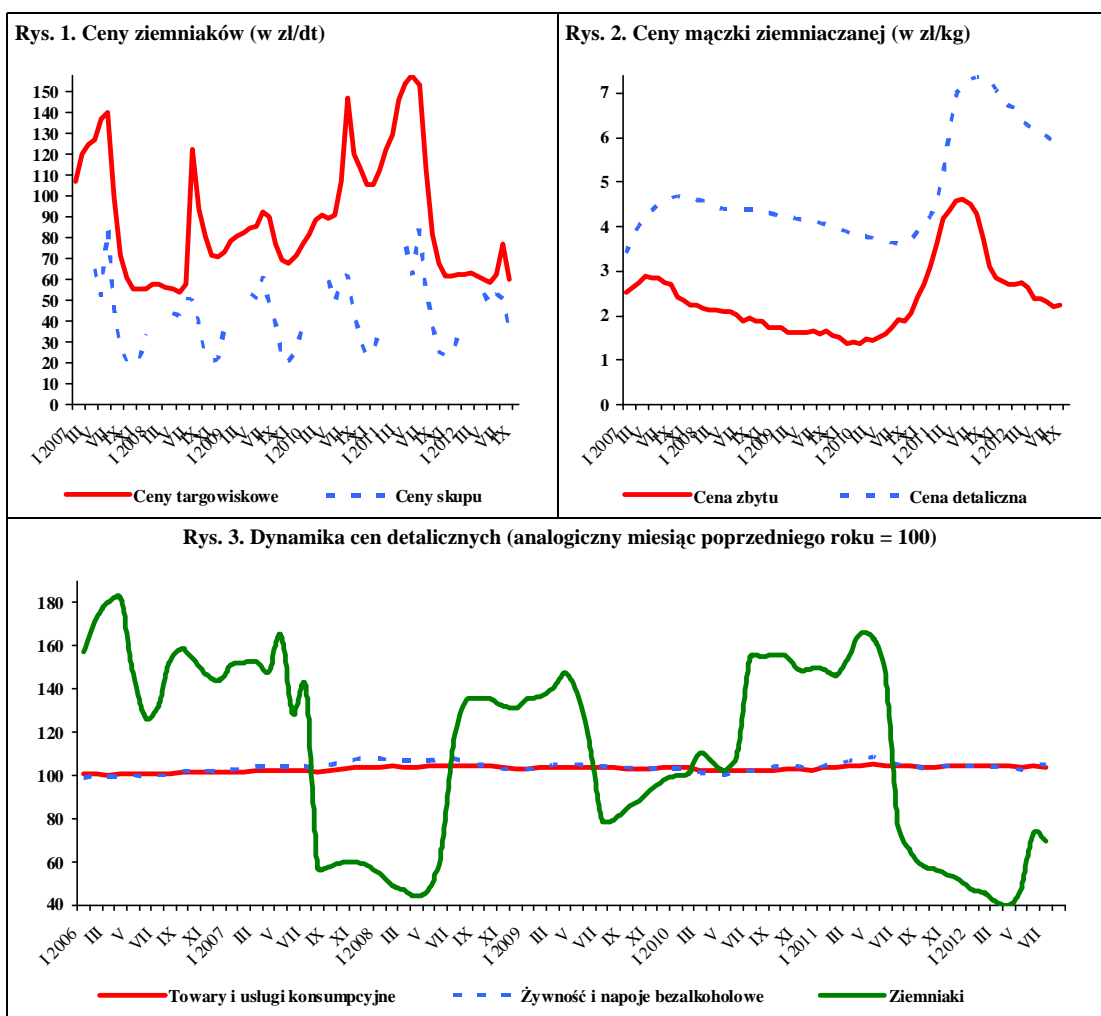
Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen	
		2011	2012	2012	2012	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	39,3	53,3	50,4	33,1	84,2	65,7
	targowiskowa	81,7	62,0	76,8	60,3	73,8	78,5
	detaliczna (zł/kg)	0,93	0,79	0,96	0,75	80,6	78,1
	importowa	80,0	81,5	73,2	.	56,1	89,8
	eksportowa	125,9	134,0	73,3	.	72,6	54,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,48	0,86	0,66	0,55	114,1	83,6
	targowisko / detal	0,88	0,78	0,80	0,80	91,5	100,5
	skup / detal	0,42	0,67	0,53	0,44	104,4	84,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	3,73	2,29	2,20	2,22	59,5	100,9
	detaliczna (zł/kg)	7,37	6,01	5,90	5,90	80,1	100,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	10,08	9,22	9,24	9,28	92,1	100,4
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,30	35,00	35,20	35,20	102,6	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,42	9,62	9,60	9,62	102,1	100,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2011		2012		wsk. zmian cen	
		sierpień	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	82,2	60,2	80,7	63,3	77,0	78,4
2	Kujawsko-pomorskie	77,7	55,9	76,4	57,9	74,5	75,7
3	Lubelskie	99,0	50,2	90,1	70,6	71,3	78,4
4	Lubuskie	82,0	65,1	82,5	71,9	87,7	87,2
5	Łódzkie	66,2	49,1	51,9	47,3	71,5	91,1
6	Małopolskie	69,1	54,4	72,8	59,6	86,3	81,9
7	Mazowieckie	90,0	58,5	85,4	69,1	76,8	80,9
8	Opolskie	71,5	68,9	77,5	61,4	85,8	79,2
9	Podkarpackie	81,9	67,1	74,9	68,0	82,9	90,7
10	Podlaskie	87,5	52,1	82,6	64,1	73,3	77,6
11	Pomorskie	76,4	66,8	74,9	71,9	94,2	96,0
12	Śląskie	76,7	65,3	69,5	60,4	78,7	86,9
13	Świętokrzyskie	76,9	50,5	72,2	52,4	68,1	72,6
14	Warmińsko-mazurskie	91,1	66,0	96,2	76,5	83,9	79,5
15	Wielkopolskie	74,8	57,1	71,9	56,7	75,9	78,9
16	Zachodniopomorskie	96,4	70,1	87,1	73,6	76,4	84,5
maksimum		99,0	70,1	96,2	76,5	x	
minimum		66,2	49,1	51,9	47,3		
różnica w %		49,6	42,8	85,2	61,7		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

We wrześniu 2012 r. w porównaniu z sierpniem wzrosły ceny skupu większości warzyw kierowanych na rynek produktów świeżych: kapusty białej (o 23%), ogórków do konserwowania (o 22%), pomidorów gruntowych, szklarniowych i cebuli. Mniej natomiast płacono producentom za: kalafiorów gruntowych (o 25%), marchew (o 21%), buraki ćwikłowe i pieczarki. Zakłady przetwórcze i firmy eksportujące obniżyły ceny skupu większości warzyw, a najbardziej: porów (o 27%), selerów (o 25%), i cebuli (o 24%) i w mniejszym stopniu: kalafiorów i brokułów różyczkowanych, pomidorów do mrożenia, fasoli szparagowej, kierowanych na eksport: ziemniaków, kapusty pekińskiej, buraków, kapusty białej i papryki czerwonej. Zwiększyły się natomiast ceny skupu w przetwórstwie: buraków, kapusty białej i cebuli obieranej, a w firmach eksportowych: pomidorów spod osłon i ogórków krótkich. W handlu hurtowym potaniała: marchew (o 27%), cebula i kalafior (po 24%), ogórki gruntowe, pomidory gruntowe i buraki. Droższe były ogórki spod osłon (o 54%), pomidory spod osłon i kapusta biała.

We wrześniu 2012 r. w stosunku do września ubiegłego roku w skupie warzyw do bezpośredniego spożycia i na eksport odnotowano wzrost cen: kapusty białej (w zależności od przeznaczenia o 87-113%), pomidorów gruntowych (o 77%), ogórków gruntowych (o 33-98%), marchwi (o 29-38%), cebuli (o 15-45%), pieczarek (o 19%) i ziemniaków (o 22%), a spadek cen: kalafiorów gruntowych (o 19%) i papryki czerwonej (o 17%). Ponadto w skupie na eksport obniżyły się ceny buraków (o 15%), podczas gdy warzywa te przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji podrożały (o 4%). W przetwórnictwie najbardziej podrożała kapusta biała (o 44%), a w mniejszym stopniu: fasola szparagowa i cebula obierana. Potaniały: buraki (o 18%), pomidory do tłoczenia i do mrożenia oraz kalafior różyczkowane. W handlu hurtowym zwiększyły się ceny: pomidorów gruntowych (o 59%), ogórków spod osłon (o 40%), marchwi, kapusty, cebuli i pomidorów spod osłon, a obniżyły się ceny: kalafiorów gruntowych (o 16%), buraków i ogórków gruntowych.

W sierpniu 2012 r., w stosunku do lipca br. nastąpił spadek cen detalicznych większości warzyw świeżych, jak: papryka (o 42%), marchew (o 35%), pory, cebula, buraki ćwikłowe, pomidory, ogórki gruntowe i selery. O 18% podrożały kalafior, ponadto nieznacznie – pieczarki i kapusta biała. Ceny detaliczne przetworów warzywnych były zbliżone do cen z poprzedniego miesiąca.

W porównaniu z sierpniem 2011 r. zwiększyły się ceny detaliczne większości warzyw: pomidorów (o 40%), marchwi (25%), kalafiorów (o 23%), porów (o 20%), kapusty białej (o 18%), ogórków gruntowych i pieczarek. Obniżyły się ceny detaliczne: cebuli (o 13%), buraków,

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

selerów i papryki. Spośród przetworów warzywnych najbardziej podrożał szpinak mrożony (o 6%), a mniej (1-3%) - koncentrat pomidorowy, mrożone mieszanki warzywno, groszek konserwowy, kukurydza konserwowa, keczup i ogórki konserwowe. Nieznacznie potaniał sok wielowarzywny.

W lipcu 2012 r., w stosunku do lipca 2011 r. średnie i duże zakłady przetwórcze zmniejszyły produkcję soku pomidorowego (o 26%), marynat (o 13%) i konserw warzywnych (o 11%). Zwiększyły natomiast produkcję warzyw mrożonych (o 17%).

W lipcu 2012 r. eksport warzyw świeżych wynosił 42,5 tys. t, a jego wartość 21,5 mln EUR. W relacji do lipca 2011 r. wolumen eksportu warzyw wzrósł o 65%, a wartość o 63%. Ponad pięciokrotnie wyższa była sprzedaż kapusty, trzykrotnie marchwi, dwukrotnie pomidorów, o 31% kalafiorów i o 23% cebuli. Obniżyła się natomiast o 28% sprzedaż ogórków. Eksport przetworów warzywnych w tym czasie wyniósł 38,6 tys. t, a jego wartość 26,1 mln EUR. Wielkość eksportu przetworów warzywnych wzrosła o 27%, a wartości o 18%. Sprzedaż konserw warzywnych była wyższa o 80%, mrożonek o 24%, marynat o 19% i suszy warzywnych o 10%.

Import warzyw świeżych lipcu 2012 r. wyniósł 17,8 tys. t, a jego wartość – 10,9 mln EUR. W porównaniu z lipcem ub. roku zaimportowano o 38% mniej warzyw świeżych o wartości niższej o 13%. Niższy był zakup: marchwi (o 50%), pomidorów (o 47%), cebuli i ogórków (po 25%), czosnku (o 16%) i papryki (o 5%). W tym samym okresie zakupiono 18,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 17,6 mln EUR. W stosunku do lipca 2011 r. import przetworów był większy ilościowo o 30%, a wartościowo o 33%. Więcej o 77% zakupiono koncentratu pomidorowego, o 42% marynat i o 8% mrożonek. Mniej natomiast o 23% suszy. Nie zmienił się poziom zakupu konserw.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2011 VII	1,33	2,35	0,33	1,09	0,68	1,24	0,86	-	2,22	1,35	4,71
VIII	0,91	1,86	0,38	0,69	0,48	1,06	0,61	0,82	1,25	1,22	4,79
IX	0,51	1,46	0,23	0,59	0,46	1,28	0,73	0,82	1,65	1,98	4,96
X	0,50	1,14	0,26	0,57	0,46	-	-	-	2,42	2,11	5,07
XI	0,45	1,10	0,23	0,58	0,45	-	-	-	4,13	-	5,32
XII	0,46	1,07	0,25	0,61	0,47	-	-	-	5,38	-	5,53
2011 I-XII	1,04	1,80	1,06	0,95	0,96	1,17	0,74	0,82	3,65	1,67	4,87
2012 I	0,51	1,10	0,28	0,68	0,47	-	-	-	8,20	-	5,01
II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2012</u> VIII 2012	101	82	123	79	94	122	105	117	116	75	97
<u>IX 2012</u> IX 2011	145	96	213	129	104	133	158	177	127	81	119

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2011 VII	0,69	-	-	-	-	0,74	1,56	1,16	1,71	-	-
VIII	0,63	0,28	-	-	-	0,71	1,55	1,00	1,09	0,53	0,36
IX	0,67	0,27	0,25	0,28	-	0,66	1,44	0,96	-	0,54	0,36
X	0,59	0,26	0,25	0,22	-	0,67	1,42	0,95	-	-	0,33
XI	0,51	0,23	0,23	0,20	0,60	-	1,42	0,95	-	-	-
XII	0,53	0,23	0,23	0,20	0,57	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,89	0,76	0,35	0,32	0,68	0,70	1,54	1,07	1,24	0,54	0,35
2012 I	0,48	0,25	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	-	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	-	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2012</u> VIII 2012	101	105	x	115	x	99	89	86	x	96	100
<u>IX 2012</u> IX 2011	103	144	100	82	x	109	100	99	x	93	92

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2011 VII	1,85	0,70	0,60	0,31	1,03	-	0,80	-	2,45	1,08	2,48	0,63	0,41
VIII	1,30	0,53	0,41	0,28	0,40	3,50	0,48	-	1,50	0,73	1,85	0,44	0,25
IX	1,94	0,47	0,83	0,23	0,39	3,47	0,45	1,75	0,85	0,39	1,32	0,39	0,23
X	2,54	-	0,78	0,22	0,33	3,51	0,41	1,52	0,76	0,32	1,35	0,34	0,23
XI	3,00	-	0,66	0,22	0,36	-	0,41	1,58	0,78	0,28	1,35	0,30	0,22
XII	-	-	0,72	0,24	0,35	-	0,39	1,75	0,81	0,27	1,35	0,29	0,26
2011 I-XII	2,72	0,70	1,32	0,86	0,90	3,49	0,73	1,99	1,44	0,78	1,72	0,80	0,58
2012 I	-	-	0,89	0,23	0,34	-	0,46	-	0,74	0,26	1,36	0,33	0,24
II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
Wskaźnik zmian w %													
<u>IX 2012</u> <u>VIII 2012</u>	112	109	96	98	x	98	74	x	75	76	73	97	93
<u>IX 2012</u> <u>IX 2011</u>	137	198	110	187	x	83	138	x	106	115	105	85	122

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2011 III	3 404	38 993	12 850	3 936
IV	4 411	25 240	10 022	3 560
V	3 437	18 899	10 037	2 235
VI	3 668	24 673	20 610	2 904
VII	2 457	33 754	19 818	12 577
VIII	3 195	64 549	20 094	16 863
IX	3 086	73 970	34 777	7 734
X	2 301	63 343	28 035	6 302
XI	3 147	53 611	14 000	4 397
XII	2 320	39 253	10 923	3 395
2011 I-XII	37 436	509 365	200 484	70 162
2012 I	2 280	39 531	8 938	3 457
II	2 571	38 528	9 243	2 842
III	3 803	43 003	12 645	3 820
IV	2 787	32 119	8 508	2 259
V	3 202	30 813	8 245	1 686
VI	2 622	30 959	12 904	1 368
VII	1 821	39 597	17 555	10 990
Wskaźnik zmian w %				
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	74	117	89	87

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012							VII 2012 VII 2011 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	43551	33993	25816	32661	38334	36470	30718	31433	414376	29749	31068	33698	34132	48083	35477	42547	165			
Cebula	12311	7098	5887	7654	9749	9427	10616	10588	114988	10167	9447	9302	8128	8460	7730	7243	123			
Kapusta	3156	1591	1066	1505	2901	4025	2066	2220	51274	2512	3383	4097	6388	8679	6744	6058	568			
Marchew	3978	3386	1062	877	1306	1939	2357	3570	29344	2571	2632	1841	1613	1760	754	3124	294			
Ogórki	1218	874	3700	3561	1002	316	344	436	13339	447	351	533	1010	933	1419	2681	72			
Pomidory	11475	12143	6593	10109	11834	9947	3626	2120	74399	914	865	865	6800	18160	8686	13654	207			
Kalafior	437	2837	3337	2856	2829	1972	750	321	16519	317	598	656	398	517	3524	4370	131			
Przetwory ogółem	32839	33735	30494	35843	41389	47511	53395	45106	495296	47657	53712	62428	45998	41745	42038	38612	127			
Susze	1735	1416	1716	1829	2120	3280	3260	2047	24854	2189	2019	2177	1614	1888	1854	1892	110			
Marynaty	2660	2127	2048	2353	2909	2958	4028	3264	33534	2239	2635	3223	3508	2719	2411	2441	119			
Konserwy	2775	2558	2369	2697	3823	6070	6633	6323	49030	3975	7573	10380	4981	3637	3869	4270	180			
-kapusta kwasz.	624	604	322	391	592	1062	1448	2531	10837	1090	4272	6795	924	749	630	624	194			
Mrożonki	20571	22424	20149	24636	27745	30176	33820	28910	327424	34525	35840	40579	30676	27903	28005	25017	124			
Pieczarki i ich przetwory	18854	15682	12633	15094	16015	18257	19045	20246	212660	19436	19715	23362	18634	18749	16985	15928	126			
Warzywa ogółem	24384	17875	13166	15412	19124	17051	12573	12142	201044	10674	11209	14001	18999	33760	20027	21467	163			
Cebula	3676	2586	2115	2568	3261	3069	3343	3066	40251	2862	2433	2689	2426	2080	2450	2457	116			
Kapusta	1295	448	176	263	494	530	373	312	15941	383	506	644	905	1326	1193	839	477			
Marchew	791	782	321	205	312	345	511	819	6735	609	677	434	357	476	369	1194	372			
Ogórki	1005	445	1188	960	476	296	301	411	7000	340	312	860	984	913	847	1098	92			
Pomidory	8505	6812	5037	6055	7677	7049	2860	1808	51886	876	764	930	7154	18913	7257	9986	198			
Kalafior	374	1437	1422	1246	1593	1140	471	153	8675	184	362	427	325	420	1906	2121	149			
Przetwory ogółem	24402	24472	22101	24792	28428	30420	34677	28406	346224	29652	31892	36462	30198	28249	27636	26070	118			
Susze	2816	2112	2589	2636	3190	3257	3781	2755	35862	3550	3092	3344	2551	2939	2906	3000	116			
Marynaty	2352	1824	1843	2023	2673	2453	3614	2732	29009	1782	2110	2698	2962	2283	1991	2035	110			
Konserwy	2773	2745	2535	2816	3715	5145	5600	4326	44410	3473	4551	5039	4646	3663	3602	3742	148			
-kapusta kwasz.	433	401	231	223	322	574	686	761	5754	419	951	1232	461	406	312	394	170			
Mrożonki	11555	12569	11139	13402	14456	15037	16638	14571	180495	16418	17154	19866	15221	13589	13188	12366	111			
Pieczarki i ich przetwory	27263	21491	19391	22215	23371	25494	26487	28361	303316	27425	27433	31940	26887	27982	24416	23703	122			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012							VII 2012	VII 2011
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII					
Warzywa ogółem	61092	45234	28573	9270	8015	12228	32348	42892	473656	43743	39951	56863	48673	46732	32930	17807		62			
Cebula	12081	15850	10390	2435	2090	2396	2965	4475	89501	3343	3221	6091	3323	7514	12149	7771		75			
Kapusta	3879	264	0	136	26	24	139	85	15774	52	223	769	2123	1797	1444	483		x			
Marchew	8905	11639	3096	1055	272	221	279	393	40704	2094	3534	4902	4705	3875	5812	1562		50			
Ogórk	1250	1215	519	39	637	2614	5046	5706	37973	6083	4309	3953	2423	1221	429	391		75			
Pomidory	14669	8602	4403	1166	742	1264	10244	16100	123090	16812	13485	17782	14656	14999	4557	2329		53			
Papryka	4996	4120	3622	1872	1914	2091	4341	4349	45823	4203	4437	4830	4945	4518	2943	3453		95			
Czosnek	1028	313	563	676	629	297	347	669	6275	134	323	374	937	820	657	476		84			
Przetwory ogółem	15362	14532	14414	19136	18466	16633	18612	15490	212016	14363	15947	19393	16534	17974	17468	18808		130			
Mrożonki	2217	2512	1979	2327	3950	3237	3524	2997	39940	2974	3679	3759	3100	2936	2519	2133		108			
Susze	1578	1464	1890	1937	1292	1007	1255	760	17976	1036	881	1429	1194	1778	1119	1452		77			
Marynaty	1234	1002	642	1120	1430	1123	1630	1627	15830	1394	1045	1509	1569	1266	1504	912		142			
Konserwy	3055	2596	2968	4349	3539	4286	5253	3685	46102	2242	2658	5253	2324	2801	2897	2978		100			
-kukurydza konserw.	776	745	1183	2498	1599	2063	3007	1923	21160	802	1119	2349	855	1072	880	858		73			
Koncentrat pomid.	5045	5152	5416	6825	6054	4402	4963	4747	64586	4691	5196	5209	6109	6749	6919	9589		177			
Warzywa ogółem	38676	17443	12504	6238	5623	8922	25469	35616	346231	38737	40185	54369	42798	40369	20421	10878		87			
Cebula	2168	1999	1554	475	486	417	467	578	17473	632	513	1805	603	1116	1088	649		42			
Kapusta	1889	95	0	30	4	4	99	29	7137	31	104	338	996	588	154	83		x			
Marchew	2518	2948	735	296	142	125	194	248	11913	516	927	1513	1330	1611	2812	734		100			
Ogórk	756	490	241	28	332	1813	4259	3993	29721	4711	5213	4729	2048	914	197	214		89			
Pomidory	11670	4106	2681	1056	936	1695	8399	15557	114012	16797	14574	20156	15895	16180	4494	2166		81			
Papryka	7717	4195	4067	2164	1409	1689	3980	5146	61065	5573	6766	8288	6578	7777	6018	4144		102			
Czosnek	1967	694	1259	739	595	393	355	945	11030	199	514	590	1251	1233	1046	893		71			
Przetwory ogółem	15180	14650	13251	18142	17726	15958	18239	15564	204327	14718	14478	19452	16103	17214	16422	17581		133			
Mrożonki	1859	1987	1501	1775	2955	2536	2730	2474	30671	2453	2243	2820	2410	2474	2003	1743		116			
Susze	3199	3109	2287	3154	2662	2254	2663	2117	35286	2667	1933	3429	2948	2691	2251	2766		121			
Marynaty	1282	971	634	1078	1324	1214	1578	1505	15248	1463	968	1313	1408	1162	1348	899		142			
Konserwy	3363	3238	3508	4830	4363	4561	5835	4456	52238	2791	3341	5873	3034	3601	3575	3729		106			
-kukurydza konserw.	709	711	1140	2389	1501	1818	2776	1798	19241	772	1095	2297	997	1091	917	896		79			
Koncentrat pomid.	3545	3817	3885	5055	4304	3055	3568	3374	46788	3346	3763	3831	4245	5031	4993	6767		174			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2011 V	0,30	0,41	0,20	0,82	0,74	0,86	1,45	0,75	0,69	0,51
VI	0,36	0,29	0,22	0,51	0,56	0,51	1,35	0,77	0,69	0,55
VII	0,36	0,16	0,30	0,32	0,75	0,42	1,56	0,81	0,70	0,50
VIII	0,33	0,17	0,23	0,27	0,62	0,44	1,48	0,80	0,57	0,53
IX	0,33	0,16	0,24	0,49	0,65	0,56	1,49	0,80	0,55	0,51
X	0,34	0,13	0,18	0,95	0,73	0,58	1,14	0,78	0,53	0,49
XI	0,32	0,18	0,22	0,90	0,79	0,63	1,42	0,76	0,46	0,48
XII	0,29	0,14	0,23	0,98	0,86	0,48	1,43	0,75	0,29	0,49
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,28	0,15	0,24	0,76	0,96	0,58	1,46	0,70	0,38	0,45
II	0,26	0,15	0,26	0,89	0,88	0,60	1,42	0,74	0,22	0,45
III	0,29	0,16	0,24	1,61	1,08	0,65	1,43	0,74	0,18	0,42
IV	0,30	0,14	0,22	0,97	1,05	0,82	1,45	0,77	0,50	0,47
V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,49	0,75	0,54	0,50
VI	0,32	0,18	0,49	0,60	0,84	0,54	1,44	0,79	0,50	0,45
VII	0,34	0,14	0,38	0,41	0,73	0,49	1,50	0,76	0,63	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	106	78	78	68	87	91	104	96	126	104
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	94	88	127	128	97	117	96	94	90	94

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2011 V	1,39	2,53	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-
VI	1,53	2,09	1,96	2,25	2,23	-	1,60	2,22	1,91
VII	1,54	0,53	1,04	0,81	1,23	-	1,18	2,11	1,75
VIII	1,10	0,46	0,79	0,73	1,22	1,01	1,47	1,38	1,78
IX	0,62	0,43	0,79	0,62	2,23	0,97	1,51	1,87	2,34
X	0,50	0,50	0,68	0,52	4,33	0,96	4,42	2,70	2,47
XI	0,47	0,38	0,71	0,58	-	-	5,50	4,01	-
XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2012</u> <u>VIII 2012</u>	76	104	73	94	98	81	154	104	76
<u>IX 2012</u> <u>IX 2011</u>	108	109	114	98	98	159	140	105	84

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2011 VI	3,17	12,22	3,50	4,03	3,51	6,63	1,85
VII	3,14	12,13	3,37	3,93	3,48	6,75	1,86
VIII	3,01	12,12	3,40	3,93	3,42	6,84	1,86
IX	3,07	12,44	3,48	3,91	3,62	6,85	1,87
X	3,10	12,25	3,32	3,82	3,64	6,87	1,90
XI	3,12	12,27	3,41	3,83	3,71	6,71	1,90
XII	3,11	12,23	3,40	3,74	3,66	6,73	1,88
2011 I-XII	3,13	12,27	3,53	3,95	3,61	6,64	1,86
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	100	100	101	99	99	100	100
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	106	103	101	88	102	97	108

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2011 VI	2,88	2,50*	2,76	3,49	7,43	6,12	9,18	4,03	3,26	3,52	6,79
VII	2,91	1,99*	2,39	2,28	7,51	6,15	8,31	3,80	2,35	3,05	7,04
VIII	2,30	1,83	1,78	1,65	4,58	5,13	5,76	2,63	2,17	2,63	7,20
IX	1,81	0,88	1,63	1,42	3,54	4,50	4,94	2,77	3,03	3,21	7,19
X	1,50	0,79	1,52	1,35	3,16	4,08	5,38	3,61	4,61	3,36	7,14
XI	1,41	0,76	1,51	1,32	2,99	4,05	6,93	5,31	-	4,28	7,16
XII	1,40	0,76	1,50	1,30	2,93	4,03	-	6,66	-	5,16	7,67
2011 I-XII	2,24	1,94	2,05	1,94	4,83	5,45	9,29	5,59	3,08	4,78	7,11
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	83	102	65	84	92	83	58	87	90	118	103
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	87	118	125	92	92	120	98	140	111	123	108

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2011 VI	5,50	14,19	7,56	9,26	8,10	9,80	3,84	5,92	8,77	4,29
VII	5,50	14,20	7,66	9,30	8,10	9,85	3,86	5,90	8,77	4,28
VIII	5,56	14,35	7,70	9,32	8,10	9,95	3,85	5,90	8,89	4,27
IX	5,52	14,25	7,70	9,30	8,12	9,80	3,85	5,90	8,97	4,26
X	5,73	14,30	7,74	9,32	8,10	9,85	3,85	5,92	9,00	4,25
XI	5,58	14,35	7,88	9,30	8,16	9,90	3,83	5,93	8,94	4,22
XII	5,50	14,15	7,88	9,42	8,30	9,90	3,82	5,75	8,49	4,23
2011 I-XII	5,53	14,10	7,63	9,25	8,05	9,82	3,84	5,89	8,78	4,27
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{\text{VIII 2012}}{\text{VII 2012}}$	101	100	100	100	100	100	100	100	100	100
$\frac{\text{VIII 2012}}{\text{VIII 2011}}$	101	103	106	102	103	102	100	103	103	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

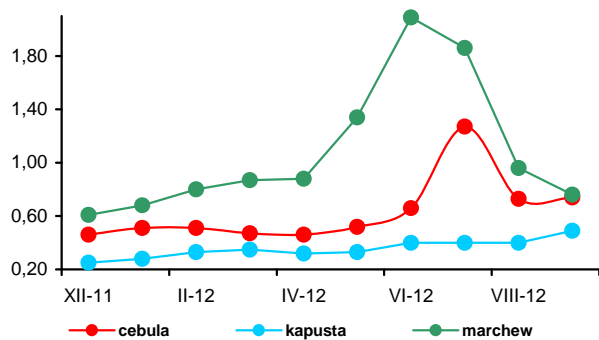
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

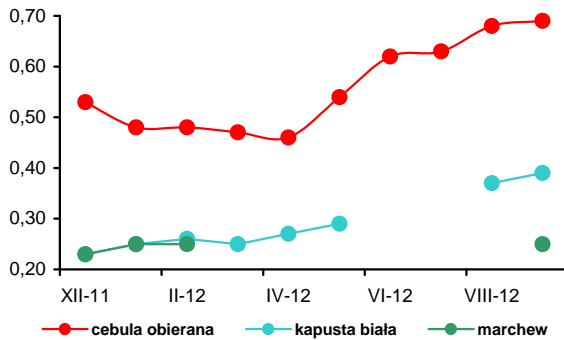
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-
VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

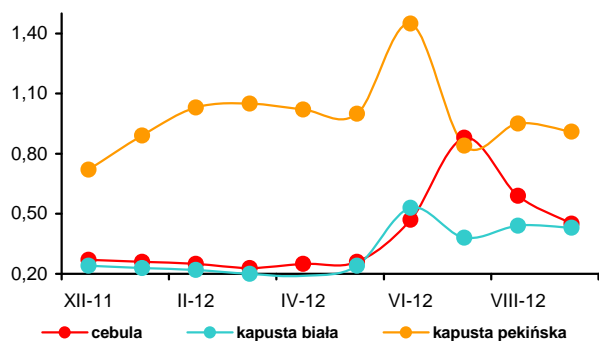
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

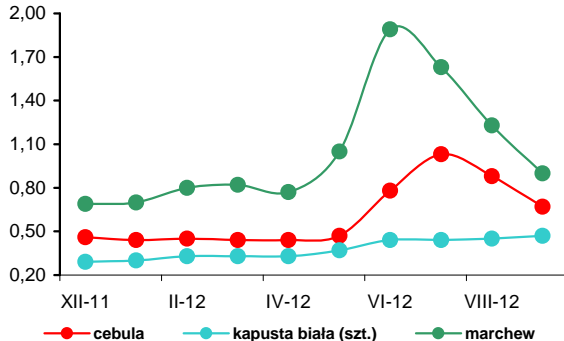
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

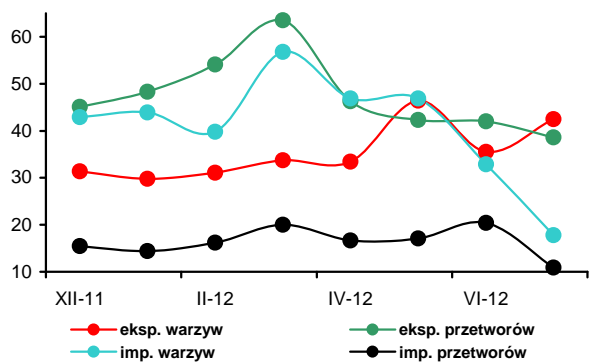
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

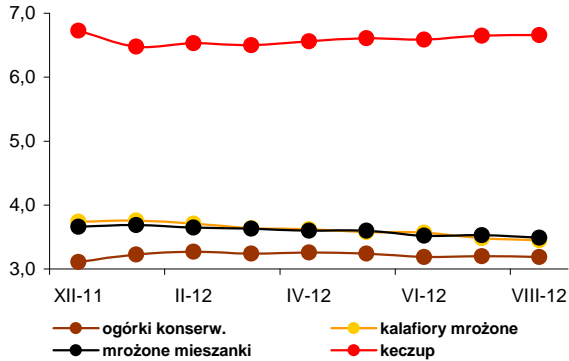
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

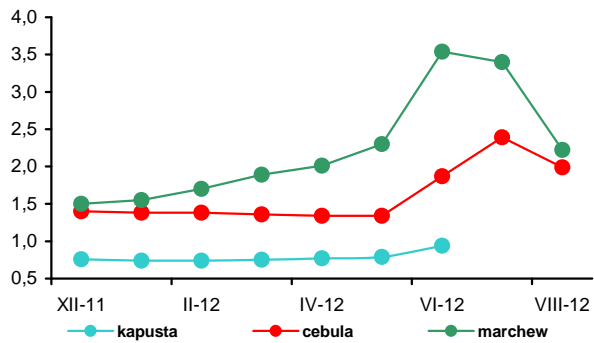
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

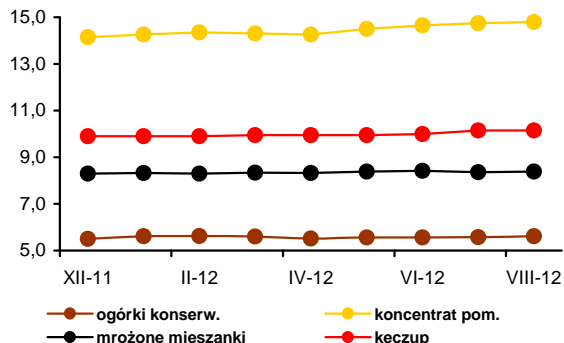
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

We wrześniu 2012 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 5% niższe niż we wrześniu roku poprzedniego. Ceny płacone za jabłka w skupie realizowanym przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zwiększyły się odpowiednio o 24 i o 6%. Obniżyły się natomiast o 12% ceny jabłek płacone przez zakłady przetwórcze. Na rynkach hurtowych droższe niż we wrześniu 2011 r. były cytryny (o 42%), banany (o 38%), winogrona (o 35%), truskawki (o 32%), pomarańcze (o 21%), mandarynki (o 18%) oraz gruszki (o 14%). W porównaniu do sierpnia 2012 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych potaniały o 37%, w spółdzielniach ogrodniczych o 9%, a płacone przez firmy eksportowe o 23%. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny bananów, truskawek i mandarynek, a tańsze były winogrona gruszki i pomarańcze. Nie zmieniły się ceny cytryn.

W sierpniu 2012 r. w relacji do sierpnia roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów były wyższe o 6,3%, przy wzroście cen żywności o 5,3%. Ceny owoców strefy umiarkowanej nie zmieniły się. Owoce południowe podrożały o 14,2%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 8,4%. Jabłka potaniały o 6,8%, a pozostałe owoce były droższe. Najbardziej wzrosły ceny pozostałych owoców pestkowych (o 12,1%), śliwek (o 10,1%) oraz gruszek (o 8,7%).

W sierpniu wyższe niż w lipcu 2012 r. były ceny detaliczne; pomarańcz (o 4%) i mandarynek (o 2%). Obniżyły się natomiast ceny winogron (o 39%), śliwek (o 38%), malin (o 25%), jabłek (o 18%), gruszek (o 16%), a także bananów i cytryn.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lipcu 2012 r. w relacji do lipca roku poprzedniego zmniejszyła się o 21% do 28,7 tys. ton. Zmniejszyła się produkcja wszystkich soków pitnych: warzywnych, owocowych

i owocowo-warzywnych, w tym najbardziej soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 30%). Niższa była produkcja dżemów. Wzrosła natomiast produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 24%), soków zagęszczonych (o 21%), a także owoców mrożonych (o 9%). W miesiącach I-VII 2012 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego o 12% do 219,5 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 14%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła dwa i pół razy, dżemów o 8%, a owoców mrożonych o 1%. W sierpniu 2012 r. wyższe niż w sierpniu 2011 r. były średnie ceny zbytu wszystkich objętych analizą przetworów owocowych (z wyjątkiem dżemu z czarnej porzeczki, który potaniał o 11%). Najbardziej (o 16%) zwiększyły się ceny zbytu soku jabłkowego.

W lipcu 2012 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 65%, a przetworów owocowych o 6% wyższe niż w lipcu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 149%), a także gruszek, truskawek i wiśni. W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (79%) i wiśni w puszkach (o 123%). W wyniku obniżenia cen eksportowych owoców jagodowych wpływy z eksportu owoców świeżych wzrosły mniej niż wolumen sprzedaży. W wyniku spadku cen koncentratu soku jabłkowego, mrożonych owoców, dżemów i truskawek w puszkach, wpływy z eksportu przetworów owocowych obniżyły się o 5%. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wzrosły w relacji do lipca 2011 r. o 21% do 160,3 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców świeżych (o 26%). Decydujące było zmniejszenie przywozu arbuźów (o 40%), brzoskwiń i nektarynek (o 22%), a także owoców cytrusowych (o 21%) oraz bananów (o 19%). Przywóz owocowych przetworów wzrósł o 7%, w tym zagęszczonych soków owocowych o 18%. Wzrost cen importowych większości owoców świeżych i ich przetworów spowodował mniejszy spadek wartości przywozu tych produktów (o 2% do 111,3 mln euro). Dodatkowo saldo obrotów produktami tej grupy towarowej wyniosło 49,0 mln euro wobec 33,7 mln euro w lipcu 2011 r. W okresie I-VII 2012 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 261,5 mln euro, wobec 7,9 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 27% wartości eksportu i obniżeniem o 6% wartości importu.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2011 VII	2,13	-	-	2,80	2,84	2,21	2,19
VIII	1,65	2,18	-	2,30	3,30	1,82	1,65
IX	1,17	1,89	-	-	5,00	2,30	1,52
X	1,36	1,80	-	-	-	3,05	3,27
XI	1,30	2,45	-	-	-	-	-
XII	1,31	2,33	-	-	-	-	-
2011 I-XII	1,86	2,58	3,93	2,69^a	3,71	2,35	2,01^a
2012 I	1,40	2,34	-	-	-	-	-
II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	-	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2012</u> VIII 2012	91	x	x	x	x	95	117
<u>IX 2012</u> IX 2011	124	102	x	x	x	131	159

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2011 VII	0,43	4,85	3,80	1,66	4,17	2,24	-	2,44	1,84	-
VIII	0,42	-	-	-	-	2,27	0,74	2,65	2,05	0,92
IX	0,42	-	-	-	-	2,26	0,90	-	-	1,10
X	0,51	-	-	-	-	2,53	-	-	-	1,08
XI	0,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,57	4,01^a	3,22^a	1,62^a	4,17^a	2,28^a	0,77^a	2,46^a	1,87^a	1,00^a
2012 I	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2012</u> VIII 2012	95	x	x	x	x	126	138	x	x	132
<u>IX 2012</u> IX 2011	88	x	x	x	x	143	134	x	x	207

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2011 VIII	1,07	-	-	-	-	-	-	1,83	-	-	-	1,35
IX	0,79	1,08	-	-	-	-	0,82	1,61	1,65	-	-	1,30
X	0,83	1,10	1,04	0,89	0,81	0,87	0,82	1,58	1,50	-	-	1,93
XI	0,92	1,25	1,15	0,93	0,90	0,91	0,88	1,62	1,63	-	-	-
XII	1,05	1,50	1,41	1,02	0,97	0,97	0,98	1,85	1,82	-	-	-
2011 I-XII	1,58	1,79	1,88	1,86	1,73	1,79	1,59	1,92	1,93	4,84	5,13	1,53
2012 I	1,15	1,68	1,55	1,12	1,08	1,08	1,09	2,12	2,07	-	-	-
II	1,36	1,90	1,73	1,33	1,24	1,25	1,25	2,80	-	-	-	-
III ^a	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IX 2012</u> <u>VIII 2012</u>	77	x	x	x	x	x	x	95	x	x	x	x
<u>IX 2012</u> <u>IX 2011</u>	106	117	x	x	x	x	109	119	122	x	x	189

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2011 VI	7 151	8 542	16 017	1 702 ^b	65 466	4 733	4 902
VII	6 227	7 897	22 384	12 728	86 230	4 393	5 075
VIII	6 059	7 558	22 279	12 426	38 107	5 293	5 140
IX	7 876	8 798	24 571	31 067	27 643	4 889	5 744
X	6 154	8 717	22 663	49 203	14 535	4 230	4 915
XI	7 808	9 880	25 019	28 823	11 088	3 807	4 707
XII	6 321	10 915	20 098	15 439	10 231	3 410	4 776
2011 I-XII	77 228	108 923	257 353	149 686	302 807	51 569	60 369
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	70	71	108	160	163	90	129
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	72	70	83	121	109	99	124

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), ^{b/} ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012*							VII 2012 VII 2011 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Owoce świeże	58 633	45 608	35 289	35 547	41 483	52 480	71 204	93 127	776 358	129 470	153 888	147 083	117 493	117 572	61 568	58 307	165			
Jabłka	47 519	18 430	5 863	9 523	20 917	35 914	49 867	63 614	533 585	107 957	134 825	131 365	103 377	101 637	37 322	14 621	249			
Gruszki	1 532	763	251	883	2 182	5 334	4 836	3 255	25 228	2 675	2 924	2 421	3 537	2 456	818	420	167			
Truskawki	300	12 296	1 036	245	41	65	30	5	14 293	47	23	199	238	432	7 771	1 708	165			
Śliwki	43	170	831	3 390	3 927	1 128	13	13	9 535	1	11	57	44	17	201	887	107			
Maliny	36	238	4 558	5 138	5 842	1 103	142	42	17 461	228	94	149	152	153	601	3 506	77			
Wiśnie	29	649	4 225	910	136	195	-	86	6 318	-	2	31	29	28	791	6 777	160			
Przetwory owocowe	48 532	52 978	65 918	57 558	57 182	63 350	64 845	44 494	641 448	49 233	50 586	60 706	53 989	53 199	61 123	69 818	106			
Zagęszczony sok jabłkowy	14 766	12 047	10 947	9 527	13 268	24 097	24 523	14 600	165 102	17 090	17 588	21 983	19 265	18 543	20 687	19 558	179			
Truskawki w puszkach	458	2024	699	579	472	513	477	657	7 761	367	637	589	463	702	1 005	569	81			
Wiśnie w puszkach	171	181	337	841	880	402	359	336	4 892	257	326	490	331	505	397	750	223			
Dżemy	1 965	3 345	2 210	2 364	2 739	2 111	2 632	2 262	27 869	2 102	2 375	2 459	2 070	2 603	2 683	2 171	98			
Mrożonki	17 667	22 310	36 233	27 466	24 371	20 236	19 140	14 279	265 244	19 506	20 138	24 193	21 007	20 949	25 811	33 575	93			
Owoce świeże	28 868	37 152	32 078	28 618	22 965	21 815	29 399	37 743	396 390	48 913	57 705	59 860	50 660	55 695	45 260	51 039	159			
Jabłka	20 771	9 316	2 590	3 576	6 427	10 580	15 114	18 967	201 361	35 134	45 649	47 972	38 905	40 275	17 802	7 590	293			
Gruszki	992	598	171	492	1 137	2 638	2 361	1 684	14 206	1 502	1 658	1 406	2 105	1 713	644	347	203			
Truskawki	439	14 946	1 382	403	97	113	65	15	17 832	69	33	333	420	785	10 825	2 493	180			
Śliwki	30	131	639	2 099	2 326	749	11	17	6 028	1	10	56	57	28	202	710	111			
Maliny	78	331	4 118	3 989	4 661	935	233	80	15 178	311	177	217	251	210	499	2 437	59			
Wiśnie	38	637	3 882	745	166	196	-	117	5 899	-	7	34	50	37	886	7 004	180			
Przetwory owocowe	66 753	87 150	114 761	102 319	91 188	91 837	99 072	62 018	970 433	73 387	75 956	88 974	83 778	82 834	103 280	109 275	95			
Zagęszczony sok jabłkowy	24 495	21 058	19 830	16 502	21 315	32 802	38 183	20 329	264 004	22 132	23 396	30 445	25 797	25 586	28 130	27 020	136			
Truskawki w puszkach	668	2 728	1 280	883	719	767	714	1 013	11 527	600	974	945	801	1 242	1 523	935	73			
Wiśnie w puszkach	276	299	498	1 024	1 173	525	558	494	6 634	383	539	695	477	742	553	972	195			
Dżemy	3 050	4 823	3 765	3 882	5 311	3 653	4 652	3 690	46 261	3 718	3 875	4 449	3 769	4 647	4 581	3 677	98			
Mrożonki	22 831	29 420	51 452	41 728	32 370	26 933	27 433	20 187	357 634	27 684	26 211	31 922	29 822	29 829	36 589	47 534	92			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012*							VII 2012 VII 2011 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
	tony																			
Owoce świeże	94 569	97 023	132 053	124 999	90 786	83 844	104 356	129 033	1 269 862	102 600	102 886	88 063	82 622	83 842	79 226	98 007	74			
Banany	20 987	20 878	18 959	16 513	17 519	19 227	23 816	17 126	231 866	15 665	14 273	17 803	18 348	20 818	18 148	15 359	81			
Owoce cytrusowe	24 732	13 446	11 118	10 239	13 214	27 406	50 403	88 096	466 935	67 958	62 994	39 906	34 199	22 895	12 719	8 814	79			
Brzoskwinie i nekt.	2 946	17 223	37 425	35 289	14 973	1 279	248	299	109 891	149	170	159	70	968	9 438	29 160	78			
Winnogrona	6 332	1 604	4 439	18 246	16 478	10 920	8 200	3 594	85 509	1 858	2 710	6 326	4 998	4 495	1 240	3 550	80			
Arbuzy	8 492	21 494	39 860	21 029	3 782	251	296	648	98 992	396	503	1 236	2 738	11 331	17 246	23 892	60			
Jabłka	12 120	9 221	4 965	3 629	7 039	4 569	2 232	1 645	65 302	1 858	4 685	3 096	3 024	4 404	5 786	2 579	52			
Przetwory razem	22 266	19 565	22 298	24 423	28 438	24 596	26 912	26 763	300 945	18 388	20 179	27 409	21 199	23 510	21 121	23 765	107			
-soki zagęszczone	6 953	7 993	7 557	8 261	12 619	11 191	10 717	10 719	117 600	6 831	8 759	10 163	9 007	11 337	10 143	8 881	118			
-soki pomarańczowy	3 529	3 154	2 016	1 802	2 532	2 594	2 646	2 981	29 536	2 486	2 195	2 602	2 102	2 562	2 106	1 947	97			
Mrożonki	3 529	3 154	5 744	5 274	4 966	2 690	2 926	2 916	41 569	2 691	2 361	3 209	2 917	2 945	2 739	5 669	99			
Susze	719	734	1 191	1 107	1 904	1 443	2 356	1 068	14 760	1 168	1 102	959	535	711	889	1 321	111			
Dżemy	627	520	737	788	670	727	621	515	7 772	721	678	650	517	563	737	769	104			
Przetwory puszkow. -ananasy	10 215	6 865	6 976	8 800	8 133	8 196	9 982	11 290	116 405	6 765	7 047	12 099	8 051	7 733	6 415	6 976	100			
-brzoskwinie	1 578	1 171	1 607	1 535	777	1 074	1 537	1 771	18 710	944	960	3 322	1 229	1 027	765	1 141	71			
-brzoskwinie	1 835	1 495	1 706	1 934	2 312	2 517	4 414	3 248	31 790	1 293	1 570	3 289	1 933	1 750	1 481	1 664	98			
Owoce świeże	76 045	67 911	74 360	74 962	65 599	64 768	78 012	83 088	896 276	65 099	70 027	71 465	69 151	69 906	61 803	72 170	97			
Banany	13 291	10 346	8 656	7 920	8 889	9 592	11 573	8 267	131 152	8 480	10 370	12 772	13 057	13 057	11 254	11 376	131			
Owoce cytrusowe	14 891	9 370	7 817	7 199	9 201	17 640	29 697	46 818	273 875	35 502	33 075	22 845	20 633	15 245	9 630	7 810	100			
Brzoskwinie i nekt.	2 945	14 800	23 802	20 157	9 718	968	137	183	73 082	117	159	211	89	1 239	8 558	21 667	91			
Winnogrona	9 234	2 356	5 511	14 949	12 190	10 545	9 796	5 475	93 957	3 616	3 970	8 906	8 002	7 589	2 412	4 203	76			
Arbuzy	5 382	7 540	6 249	3 036	865	178	147	340	25 967	298	332	835	1 688	5 347	5 730	5 573	89			
Jabłka	7 827	7 042	3 910	1 591	1 445	950	1 161	1 014	37 531	1 064	2 363	1 963	2 044	2 561	3 806	2 031	52			
Przetwory razem	29 095	29 234	38 749	42 104	45 933	37 449	40 929	47 326	455 817	30 190	30 956	39 691	34 423	37 518	33 511	39 162	101			
-soki zagęszczone	9 955	11 833	11 607	11 566	18 314	15 122	15 997	17 114	171 718	10 292	11 858	13 553	12 630	16 235	13 706	12 216	105			
-soki pomarańczowy	4 227	4 227	3 596	3 347	4 752	5 118	5 412	6 205	54 370	4 233	4 064	5 192	4 125	5 617	4 299	3 920	109			
Mrożonki	4 810	4 298	13 483	13 268	9 336	4 595	5 450	4 645	74 075	3 920	3 698	4 982	4 686	4 573	4 460	11 342	84			
Susze	1 926	1 678	1 860	2 015	3 243	3 072	5 030	2 187	31 202	2 511	2 408	2 138	1 618	1 755	2 015	2 583	139			
Dżemy	1 255	782	1 165	1 419	1 095	1 378	1 102	965	13 394	1 231	1 229	1 168	961	1 075	1 333	1 162	100			
Przetwory puszkow -ananasy	10 845	10 239	10 384	13 578	13 687	12 713	12 890	22 048	161 384	11 910	11 473	17 466	14 297	13 657	11 687	11 647	112			
-brzoskwinie	1 473	1 011	1 360	1 434	734	964	1 360	1 522	16 426	913	844	2 782	1 038	914	705	1 014	75			
-brzoskwinie	1 192	1 035	1 127	1 338	1 724	1 925	3 474	2 553	21 906	981	1 211	2 611	1 598	1 458	1 137	1 343	119			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2011 VI	0,51	0,78	1,22	2,68	1,39	0,98	1,33	1,09	1,71	1,35	1,66
VII	0,44	0,68	1,34	1,32	0,90	0,92	1,59	1,29	1,81	1,84	1,49
VIII	0,37	0,56	1,63	1,39	0,77	0,80	1,56	1,35	1,73	1,52	1,35
IX	0,31	0,52	2,37	-	0,80	1,46	1,62	1,29	1,51	1,52	1,33
X	0,29	0,49	1,75	-	0,85	1,00	1,61	1,24	1,37	1,50	1,31
XI	0,30	0,49	2,17	1,99	1,64	-	1,55	1,21	1,51	1,61	1,69
XII	0,30	0,52	2,86	1,51	1,91	1,05	1,50	1,10	1,33	1,54	1,46
2011 I-XII	0,38	0,56	1,25	1,33	0,87	0,91	1,39	1,22	1,57	1,49	1,39
2012 I	0,33	0,56	1,47	1,50	1,36	-	1,52	1,22	1,30	1,63	1,49
II	0,34	0,57	1,43	1,45	1,88	3,50	1,49	1,11	1,33	1,53	1,65
III	0,37	0,58	1,67	-	1,46	1,10	1,53	1,09	1,38	1,60	1,42
IV	0,38	0,60	1,76	-	1,65	1,72	1,57	1,30	1,34	1,73	1,44
V	0,40	0,70	1,82	-	1,37	1,32	1,64	1,27	1,38	1,77	1,47
VI	0,48	0,79	1,39	0,92	0,83	1,12	1,50	1,28	1,36	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,46	0,57	0,70	1,03	1,61	1,39	1,38	1,64	1,30
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	108	105	105	62	84	92	107	109	101	108	94
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	118	122	109	43	78	112	101	108	76	89	87

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2011 VII	2,15	2,08	1,98	1,88	1,95	3,79	10,47	4,52	13,50	2,69	2,95	4,08	5,39	4,07	6,69
VIII	1,88	1,82	1,78	1,75	1,81	3,62	9,68	4,82	14,00	2,26	2,94	4,10	5,64	4,10	5,48
IX	1,53	1,57	1,58	1,62	1,59	2,46	7,76	-	-	2,27	3,07	4,12	6,28	4,07	4,81
X	1,33	1,48	1,41	1,50	1,40	2,57	10,22	-	-	4,02	3,43	4,03	5,94	4,50	5,49
XI	1,36	1,48	1,43	1,51	1,41	2,73	11,38	-	-	-	3,58	3,89	4,94	4,50	6,75
XII	1,49	1,50	1,51	1,58	1,49	2,44	-	-	-	-	3,55	3,70	4,14	4,07	8,13
2011 I-XII	2,02	1,93	1,91	1,92	1,86	3,21	10,29	4,66	11,18	2,81	3,75	3,84	4,76	3,95	8,18
2012 I	1,54	1,52	1,57	1,59	1,54	2,77	-	-	-	-	3,95	3,71	4,21	3,82	14,16
II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2012</u> <u>VIII 2012</u>	63	x	x	x	x	94	114	x	x	x	122	100	106	96	83
<u>IX 2012</u> <u>IX 2011</u>	95	99	100	92	89	114	132	x	x	x	138	142	118	121	135

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2011 VI	-	-	8,43	1,85	2,24
VII	7,77	-	8,50	1,86	2,22
VIII	8,40	-	8,53	1,84	2,21
IX	8,37	-	8,80	1,89	2,25
X	8,23	-	8,87	1,92	2,26
XI	8,30	-	8,90	1,92	2,29
XII	8,03	-	8,80	1,97	2,32
2011 I-XII	7,81	6,34	8,36	1,86	2,21
2012 I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
III	8,20	-	9,53	2,10	2,44
IV	8,17	-	9,50	2,12	2,46
V	8,10	-	9,50	2,13	2,47
VI	8,20	-	9,64	2,15	2,46
VII	8,23	-	9,67	2,15	2,47
VIII	7,47	-	9,70	2,14	2,47
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	91		100	100	100
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	89		114	116	112

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2011 VI	4,77	6,30	9,66	11,93	6,82	-	10,84	4,75	5,13	5,59	6,14
VII	4,80	6,31	6,75	13,05	10,86	17,24	11,18	4,26	5,25	5,86	6,60
VIII	3,77	5,41	4,15	-	-	16,50	7,16	4,06	5,36	5,79	6,81
IX	2,92	4,84	3,71	-	-	14,44	6,04	4,08	5,34	5,70	7,71
X	2,58	4,63	5,14	-	-	-	7,02	4,32	5,86	5,38	7,26
XI	2,46	4,78	-	-	-	-	8,68	4,51	5,77	5,08	5,67
XII	2,50	4,96	-	-	-	-	10,40	4,53	4,93	4,93	4,75
2011 I-XII	3,53	5,63	5,88	16,26	10,80	16,06	10,59	4,78	5,17	5,29	5,95
2012 I	2,59	5,10	-	-	-	-	15,25	4,64	4,82	4,91	4,84
II	2,69	5,16	-	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07
III	2,90	5,20	-	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47
IV	3,00	5,30	-	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60
V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	-	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68
VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	-	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63
VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	8,21
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	82	84	62	x	x	75	61	93	104	99	102
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	92	109	109	x	x	90	106	108	113	126	121

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

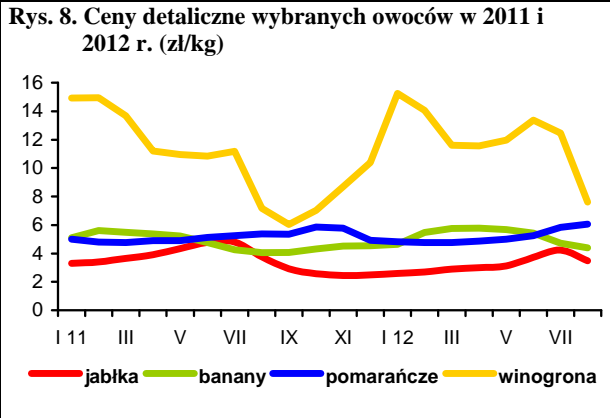
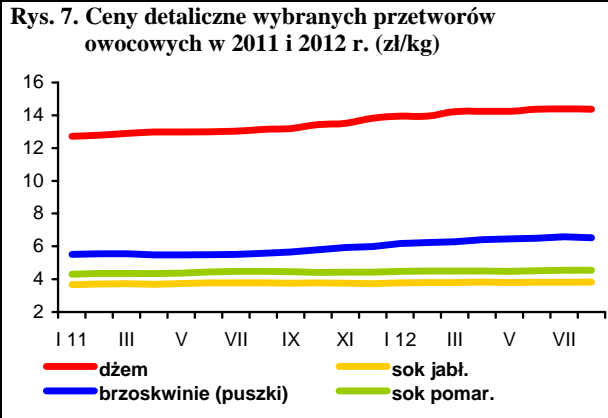
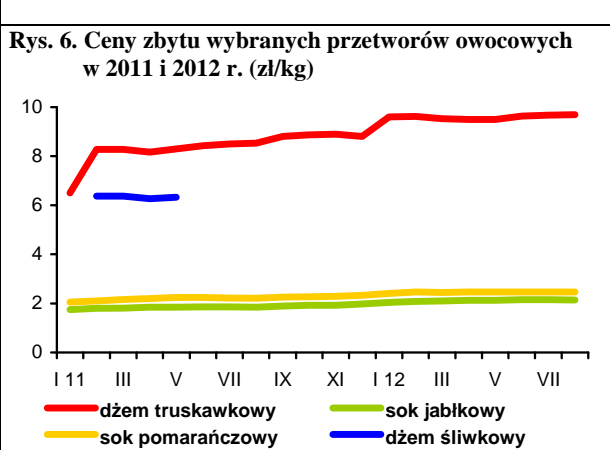
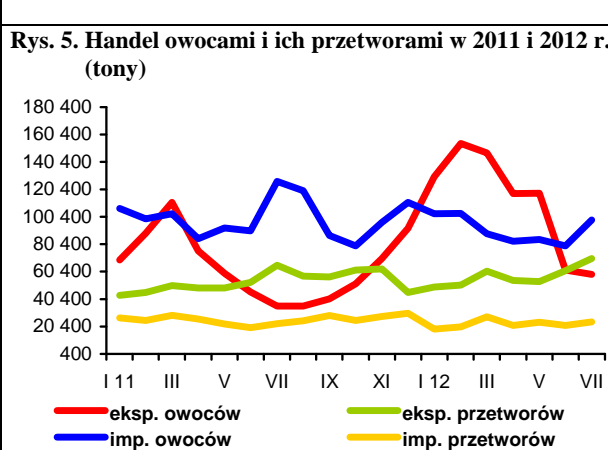
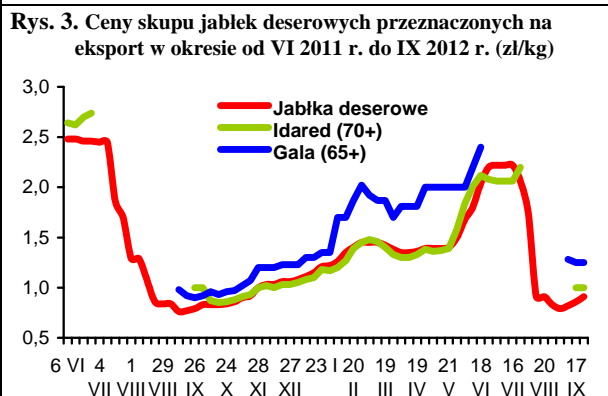
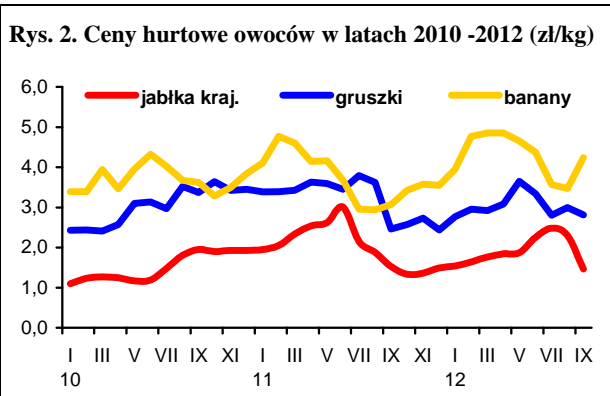
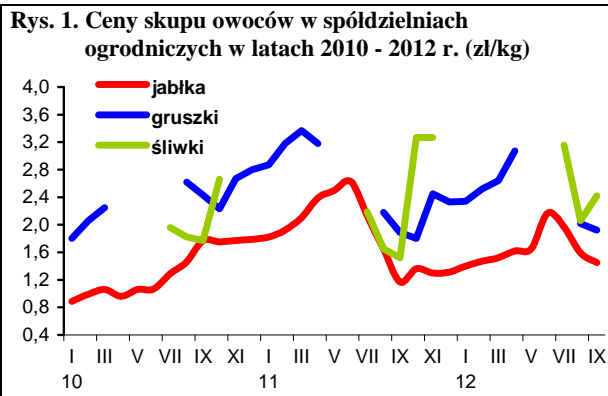
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2011 VI	13,00	3,78	4,45	16,26	7,04	5,49
VII	13,03	3,77	4,47	16,28	7,08	5,52
VIII	13,14	3,78	4,47	16,30	7,12	5,58
IX	13,19	3,76	4,46	16,34	7,14	5,65
X	13,44	3,78	4,41	16,50	7,22	5,80
XI	13,50	3,75	4,42	16,26	7,28	5,94
XII	13,83	3,73	4,42	16,34	7,22	5,99
2011 I-XII	13,12	3,74	4,40	16,22	7,10	5,63
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	100	101	100	100	101	99
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	109	101	102	102	105	117

Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2011 II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-
VI	91	69	68	48	71	-
VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

Poprawia się koniunktura na międzynarodowym rynku mleka. Według Dairy Markets światowe ceny odtuszczonego mleka w proszku w połowie września wynosiły 3300-3500 USD/t i były o ok. 8% wyższe niż w tym samym okresie sierpnia. Za masło płacono 3100-3600 USD/t, za pełny proszek mleczny 3100-3350 USD/t, a za ser Cheddar 4890-7060 USD/t, tj. po ok. 5% więcej. Ceny kazeiny pozostały na poziomie 9100-10350 USD/t.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu mleka w sierpniu spadła do 112,85 zł/hl, tj. o 0,2% w stosunku do lipca i o 6,2% w porównaniu z sierpniem 2011 r. Za mleko standardowe płacono 115,33 zł/100 kg, tj. o 0,7% więcej niż przed miesiącem, ale o 3,9% mniej niż przed rokiem. Średnia cena skupu mleka w okresie styczeń-sierpień wzrosła do 119,21 zł/hl, tj. o 0,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. Zmiany cen bydła mlecznego na targowiskach były niewielkie w porównaniu z lipcem. Krowy staniały do ok. 2980 zł/szt., a jałówki zdrożały do ok. 1870 zł/szt. W porównaniu z sierpniem 2011 r. ceny bydła mlecznego były wyższe o 14-15%.

Pod wpływem ożywienia na światowych giełdach produktów mlecznych, od lipca rosną ceny zbytu masła i mleka w proszku. W sierpniu chude mleko w proszku zdrożało o 4,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim, pełny proszek mleczny o 0,8%, a masło w blokach o 0,4%. Ceny masła w kostkach wzrosły o 0,2%, przy spadku cen masła z dodatkiem oleju o 0,2%. Zdrożało również mleko skondensowane, mleko spożywcze w folii i śmietana (o 0,4-0,6%). Pozostałe przetwory staniały, w tym najbardziej jogurt owocowy (o 2,2%), a najmniej sery dojrzewające i twarogi (o 0,1-0,7%). W stosunku do sierpnia 2011 r. niższe były ceny zbytu większości przetworów mlecznych, zwłaszcza masła w blokach (o 21%), masła konfekcjonowanego (o ok. 12%) i pełnego mleka w proszku (o ponad 7%). Sery dojrzewające były tańsze o 3-4%, a chude mleko w proszku o 0,6%. Znacznie podrożał jogurt owocowy (o ponad 14%).

Na rynku detalicznym średni poziom cen mleka i przetworów mlecznych był o 0,1% niższy niż w lipcu. Staniały sery dojrzewające i topione (o 0,6%), a także desery mleczne i mleko spożywcze (po 0,1%). Zdrożało mleko zagęszczone i w proszku, śmietana, napoje mleczne oraz twarogi (o 0,2-0,3%). Nie zmieniły się ceny jogurtów. Ceny masła zmalały w tym czasie o 1,7%. W porównaniu z sierpniem 2011 r. ceny nabiału wzrosły przeciętnie o 2,7%, przy spadku cen masła o 7,1%. Najsilniej zdrożało mleko zagęszczone i w proszku (o 8,1%) oraz jogurty (o 6,8%).

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego od początku roku utrzymują się na poziomie wyższym niż w 2011 r. W sierpniu wyniosły one 836 mln l i były o 0,8% mniejsze niż przed miesiącem, ale o prawie 5% większe niż przed rokiem. W okresie styczeń-sierpień skupiono łącznie ponad 6,5 mld l mleka, tj. o 7,6% więcej niż w tym samym okresie 2011 r.

Produkcja większości przetworów mlecznych w lipcu była mniejsza niż przed miesiącem. Przede wszystkim zmalała produkcja serów topionych, śmietany, chudego

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

mleka w proszku, serwatki i mleka skondensowanego (o 6-10%). Wytworzono również mniej pełnego mleka w proszku (o 4%) i masła (o 2%). Wzrosła produkcja jogurtów i innych napojów fermentowanych (średnio o 8%) oraz mleka spożywczego i serów (o 2-3%). W okresie pierwszych siedmiu miesięcy znacznie większa niż w tym samym okresie ub. roku była produkcja suszonej serwatki (o 20%), serów dojrzewających (o 18%), mleka skondensowanego (o 14%) i mleka w proszku (o 9%). Produkcja masła i tłuszczów mlecznych zmalała o 1%.

W okresie styczeń-lipiec zwiększył się eksport prawie wszystkich produktów mleczarskich z wyjątkiem masła oraz jogurtów i napojów fermentowanych, których sprzedaż zagraniczna była odpowiednio o 12 i 8% mniejsza niż w tym samym okresie 2011 r. Najsilniej wzrósł eksport mleka płynnego i śmietany, serów dojrzewających i topionych, serwatki oraz kazeiny (o 24-28%). Zwiększono również wywóz mleka w proszku (o 17%) i lodów (o 14%). Łączny eksport przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego wzrósł o 6% do 1299 mln l, a jego wartość o 5% do 837 mln EUR. Zmieniła się struktura towarowa wywozu. Przede wszystkim spadł udział wartościowy masła (z 11,5 do 7,1%), a wzrósł udział serwatki (z 9,2 do 12,2%), w wyniku znaczących zmian cen transakcyjnych. Cena serwatki, która cieszy się dużym zainteresowaniem zagranicznych importerów, wzrosła o 11%, a cena masła spadła o 27% i obniżyła opłacalność eksportu. Import przetworów mlecznych w okresie styczeń-lipiec wyniósł 485 mln l w przeliczeniu na mleko surowe i był o 18% mniejszy niż w tym samym okresie przed rokiem. Najgłębszy spadek przywozu dotyczył jogurtów i napojów fermentowanych (o 29%), masła (o 26%) i mleka w proszku (o 24%, w tym odtuszczonego o 35%). Silnie zwiększono przywóz lodów i kazeiny (o 43 i 44%). Wydatki na import zmniejszyły się o 7,5% do 292 mln EUR. W rezultacie dodatnie saldo handlu zagranicznego branży mleczarskiej poprawiło się o 13% do 545 mln EUR, przy zwiększeniu ilościowej nadwyżki eksportu nad importem o 30% do 814 mln l w ekwiwalencie mleka surowego.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2010 I-XII	8 761,0	106,59	.
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2011 VII	805,5	119,28	120,06
VIII	796,8	120,36	119,99
IX	762,6	121,23	121,10
X	751,6	123,08	123,43
XI	707,0	126,87	127,94
XII	738,1	129,28	128,67
2012 I	768,5	126,96	126,31
II	717,2	126,85	127,07
III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	99,2	99,8	100,7
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	104,9	93,8	96,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2010 I-XII	2 742,1	92,8	27,9	486,2	341,6	175,4	371,0	266,8
2011 I-XII	2 747,2	114,5	33,8	484,9	338,2	171,4	384,2	284,7
2011 ^a VI	209,1	13,0	2,1	43,2	30,8	13,9	27,4	22,5
VII	226,2	13,3	2,7	37,7	29,7	15,7	29,1	23,5
VIII	229,5	12,2	2,4	40,9	29,3	15,8	30,7	25,4
IX	215,5	11,0	2,2	41,2	26,1	15,2	29,3	25,9
X	225,1	8,6	2,4	38,1	28,6	15,6	29,9	25,1
XI	214,7	6,4	2,2	37,1	26,1	14,2	32,0	24,3
XII	226,0	9,7	2,3	30,4	29,4	15,3	29,2	24,6
2012 ^a I	213,0	9,1	2,6	40,1	24,8	15,5	31,4	24,7
II	207,6	6,8	2,4	37,2	25,0	13,9	31,2	24,0
III	232,7	7,3	2,5	45,1	28,7	14,1	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	37,6	26,7	14,2	29,3	25,4
V	232,7	12,1	3,3	48,3	33,3	14,6	34,3	25,1
VI	222,9	14,1	2,6	38,2	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	41,2	31,3	14,7	30,3	26,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	101,7	91,5	96,2	107,9	90,5	98,0	102,7	103,1
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	100,2	97,0	92,6	109,3	105,4	93,6	104,1	111,5

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2011 VII	1,76	1,98	9,78	13,25	16,15	16,96	0,77	5,56	10,05	14,08
VIII	1,77	1,99	9,57	13,24	16,19	17,05	0,77	5,56	9,95	13,92
IX	1,76	1,99	9,91	13,39	16,48	17,27	0,78	5,55	9,95	13,83
X	1,77	2,01	9,99	13,56	17,00	17,52	0,81	5,57	10,01	14,05
XI	1,78	2,03	10,20	13,80	16,96	17,70	0,86	5,58	10,17	14,38
XII	1,79	2,04	10,41	14,02	17,04	17,82	0,88	5,62	10,19	14,59
2012 I	1,80	2,05	10,38	13,90	16,46	17,65	0,86	5,61	10,20	14,85
II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX ^a	1,77	1,84	10,50	11,78	12,78	13,94	.	5,26	9,47	12,83
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	100,6	99,0	104,3	100,8	100,4	100,2	97,8	100,5	99,8	99,3
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	99,4	100,5	99,4	92,6	78,9	88,4	114,3	100,0	101,5	96,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 23-29 IX 2012 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2011 VII	2,57	2,75	13,55	3,16	4,49	0,69	1,11	1,62	13,30	18,90
VIII	2,57	2,77	13,60	3,17	4,53	0,70	1,11	1,62	13,30	18,99
IX	2,56	2,76	13,60	3,19	4,52	0,69	1,13	1,62	13,31	18,88
X	2,58	2,78	13,63	3,21	4,57	0,70	1,15	1,63	13,39	19,01
XI	2,57	2,78	13,75	3,23	4,62	0,71	1,16	1,64	13,57	19,06
XII	2,59	2,78	13,70	3,24	4,63	0,71	1,18	1,63	13,59	19,25
2012 I	2,60	2,80	13,83	3,25	4,64	0,71	1,19	1,64	13,59	19,59
II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	100,0	99,6	100,3	99,7	98,1	100,0	100,8	100,0	99,9	99,2
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	101,2	99,6	108,5	103,2	89,8	101,4	110,8	101,2	103,4	100,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	108,2	152,2	26,9	259,0	126,5	44,3	44,9	14,3	67,0	30,8
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2011 VI	9,1	12,4	3,3	23,4	10,0	5,8	4,3	1,1	7,7	3,2
VII	9,1	12,4	2,4	24,0	9,8	4,9	4,5	0,9	6,8	3,2
VIII	10,2	13,6	2,4	22,1	9,7	4,6	4,4	1,2	5,8	3,1
IX	13,1	13,9	2,3	28,5	10,4	3,8	4,5	1,0	5,5	2,8
X	14,0	14,0	2,1	29,5	10,3	2,5	4,0	1,6	6,3	2,5
XI	7,5	13,1	1,8	24,0	9,2	2,7	3,6	0,9	6,5	3,0
XII	7,2	12,8	1,8	20,1	8,5	4,5	3,5	1,0	6,9	2,1
2012 I	6,8	12,7	2,0	18,2	10,2	5,3	4,4	1,1	8,5	2,4
II	8,9	13,8	2,9	21,5	10,0	3,6	4,0	1,2	6,7	2,6
III	8,2	14,6	2,6	26,1	10,8	4,3	4,8	1,0	5,4	3,3
IV	8,3	13,4	2,9	21,9	9,2	5,2	4,1	0,8	5,6	2,8
V	10,6	14,8	4,4	26,1	10,4	4,0	4,2	0,8	5,9	3,1
VI	11,3	14,0	3,3	28,7	9,1	2,7	3,5	0,8	6,9	1,6
VII	11,7	15,4	2,9	27,4	8,6	3,2	4,0	0,8	7,4	2,0
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2012</u> VI 2012	103,5	110,0	87,9	95,5	94,5	118,5	114,3	100,0	107,2	125,0
<u>VII 2012</u> VII 2011	128,6	124,2	120,8	114,2	87,8	65,3	88,9	88,9	108,8	62,5

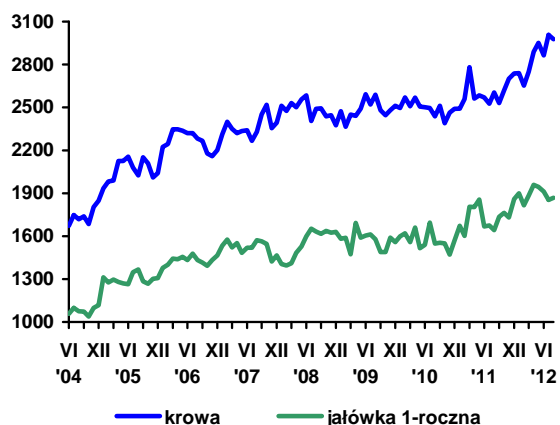
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

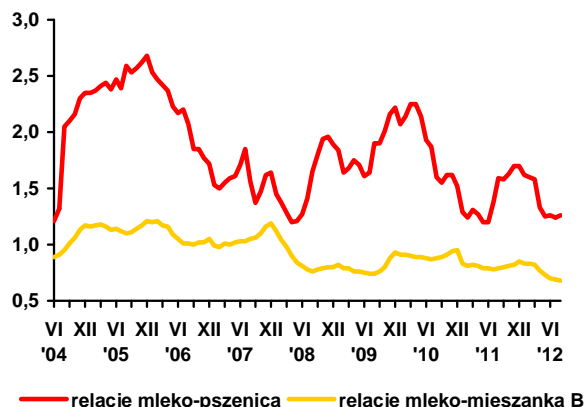
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	2 041	2 895	3 188	623	989	1 785	3 138	3 591	653	1 040
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2011 VI	2 274	3 298	3 987	795	1 049	1 289	3 454	4 321	606	1 150
VII	2 264	3 241	4 175	769	1 017	1 630	3 325	4 311	912	1 079
VIII	2 347	3 284	4 162	793	1 047	1 981	3 448	4 737	856	1 170
IX	2 381	3 234	4 264	696	1 024	2 470	3 504	4 630	887	1 245
X	2 270	3 100	4 024	607	969	2 274	3 361	4 490	785	1 214
XI	2 218	3 180	4 201	696	977	2 479	3 389	4 541	679	1 269
XII	2 363	3 214	3 828	737	956	1 704	3 486	4 417	639	1 227
2012 I	2 318	3 096	3 370	581	1 004	1 628	3 270	3 990	715	1 207
II	2 130	3 071	3 244	605	1 017	2 269	3 163	4 268	501	1 198
III	2 195	3 171	3 257	606	1 054	2 169	3 263	4 022	634	1 204
IV	2 209	3 130	2 747	579	1 083	1 737	3 339	3 895	598	1 202
V	2 145	3 123	2 551	552	1 054	1 996	3 441	3 883	579	1 235
VI	1 938	2 976	2 539	534	1 033	2 043	3 333	3 617	641	1 323
VII	1 883	2 966	2 567	563	1 050	1 972	3 283	4 166	580	1 219
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2012</u> VI 2012	97,2	99,7	101,1	105,4	101,6	96,5	98,5	115,2	90,5	92,1
<u>VII 2012</u> VII 2011	83,2	91,5	61,5	73,2	103,2	121,0	98,7	96,6	63,6	113,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

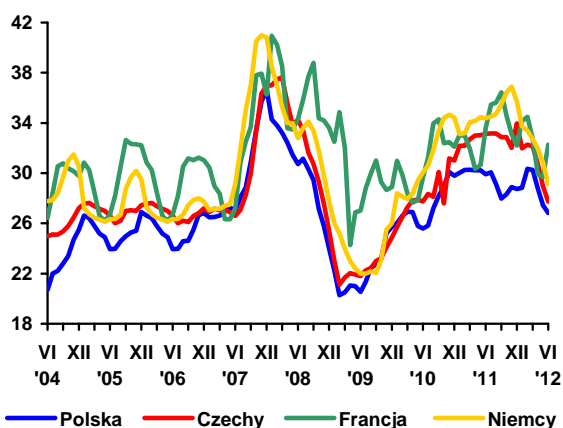
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

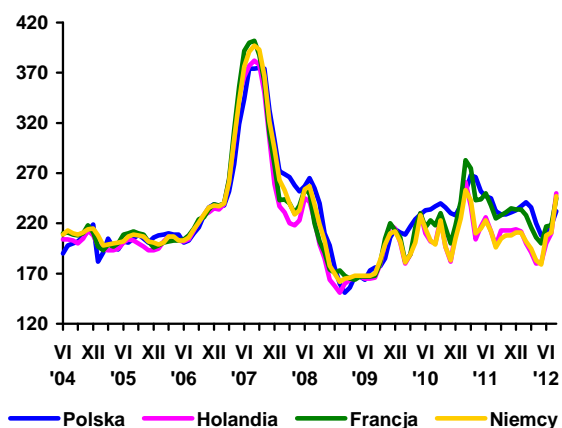
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

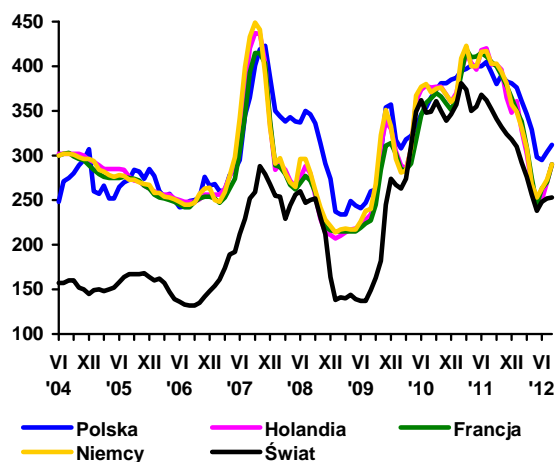
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

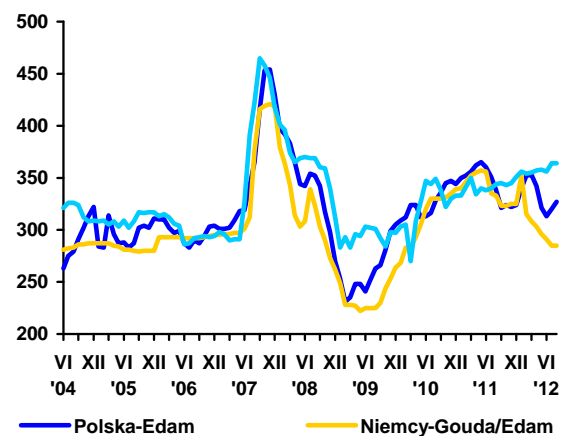
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

We wrześniu 2012 r. średnia cena wołowiny w UE wynosiła 393,8 EUR/100 kg tuszy i była zbliżona do poziomu z poprzedniego miesiąca (392 EUR/100 kg). W Polsce, w wyniku umacniania złotego, wzrosła ona o ponad 3% (do 350,4 EUR/100 kg), ale w porównaniu do cen w Niemczech była o ok. 12% niższa. Sytuacja popytowo-podażowa na rynku wołowiny w UE wpływa na sektor krajowy, w tym głównie na poziom cen. W sierpniu br. średnia cena skupu żywca wołowego wynosiła 6,61 zł/kg wagi żywej i była o 2,6% wyższa niż przed miesiącem.

W końcu września ceny zakupu bydła przez zakłady mięsne zaczęły maleć, a mimo to ceny zakupu byków w wieku do 2 lat były nieco wyższe niż w końcu sierpnia br. Najwyższe ceny zakupu młodych byków były w północnym regionie Polski, a najwyższe ceny zakupu krów w regionie południowym (Tab. 3). Sukcesywnie maleją ceny skupu cieląt. W sierpniu br. wynosiły 9,31 zł/kg i były o ok. 4% niższe niż w lipcu br., kiedy to ich spadek wynosił ok. 13%.

Utrzymujący się trend wzrostowy powodował, że rosły również ceny sprzedaży ćwierci i elementów tusz wołowych. W końcu września br. cena sprzedaży ćwierci z byków wynosiła 13957 zł/tonę i była o ponad 1% wyższa niż przed miesiącem, a cena sprzedaży udźca bez kości wzrosła prawie o 5% (do 23634 zł/tonę).

W I kwartale 2012 r. eksport mięsa wołowego chłodzonego wyniósł ok. 51 tys. ton i był o 22% mniejszy niż w analogicznym okresie 2011 r. Spadek eksportu w I kwartale br. spowodowany był stopniową redukcją preferencji celnych udzielonych UE przez Turcję. W II kwartale br. wzrósł on do 59,9 z 54,5 tys. ton w II kwartale poprzedniego roku, a w lipcu 2012 r. był o ok. 11% większy niż przed rokiem (19,4 tys. ton). W rezultacie eksport wołowiny chłodzonej wyniósł w ciągu siedmiu miesięcy 2012 r. ok. 130 tys. ton i był o ok. 4% (6 tys. ton) mniejszy niż w analogicznych miesiącach 2011 r. Natomiast eksport wołowiny mrożonej był większy zarówno w I i II kwartale br. Od stycznia do lipca br. wyniósł 25,4 tys. ton, tj. o ok. 3 tys. ton więcej niż przed rokiem.

Geny w eksporcie mięsa wołowego chłodzonego wynosiły 3,16 EUR/kg w I kwartale br. i były o ponad 3% wyższe niż w I kwartale 2011 r. W II kwartale 2012 r. wzrosły średnio o ponad 7% (do 3,26 EUR/kg z 3,04 EUR/kg w II kwartale 2011 r.).

Eksport bydła i cieląt zwiększył się w I kwartale br. prawie o 6% (do 85,2 tys., sztuk) w porównaniu do I kwartału 2011 r. W II kwartale br. wywóz był zbliżony do poziomu z poprzedniego roku (95 tys. sztuk). W lipcu 2012 r. wyniósł 29,3 tys. sztuk i był o ok. 19% mniejszy niż w analogicznym miesiącu 2011 r. Spadły ceny w eksporcie. W czerwcu br. średnia cena w eksporcie bydła i cieląt zmalała o ok. 3% (do 2,75 EUR/kg w.ż.) w porównaniu do poprzedniego miesiąca, a w lipcu br. o kolejne ok. 4% (do 2,65 EUR/kg w. z.).

Sytuacja w eksporcie wpłynęła na dynamikę ubojów bydła. W I kwartale były one zdecydowanie mniejsze niż przed rokiem i zaczęły rosnąć w kolejnych miesiącach br. Od stycznia do sierpnia 2012 r. ubito ok. 780,4 tys. sztuk bydła i było to o ok. 8% mniej niż w analogicznych miesiącach 2011 r., w tym uboje byków zmniejszyły się o 7,7% (do 396,2 tys. sztuk), a krów o 7% (do 272,8 tys. sztuk). Uboje cieląt w tym okresie zmalały o 20% (z 47 do 37,8 tys. sztuk). W I półroczu 2012 r. stawki refundacji eksportowych do produktów wołowych były dwukrotnie obniżane przez Komisję Europejską i obecnie można je stosować tylko do bydła hodowlanego czystej krwi.

W UE spadek pogłowia i ubojów bydła dorosłego ma miejsce w wielu państwach członkowskich. Nieduży wzrost odnotowano w Portugalii, w Luksemburgu i w Niemczech. W niektórych państwach członkowskich jest stosowany system elektronicznej identyfikacji bydła (EID). W Danii ten system jest obowiązkowy. Aktualnie na terenie UE jest on dobrowolny, a decyzje o jego obowiązkowym stosowaniu podejmują władze danego kraju. Po pięciu latach Komisja Europejska ma dokonać oceny sytuacji na rynku wołowiny w UE i dopiero wówczas może wprowadzić obowiązek stosowania tego systemu na terenie Wspólnoty. Z uwagi na wysokie koszty może on mieć negatywne skutki dla sektora wołowiny w państwach, w których jest niska koncentracja pogłowia bydła.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	VI	12,3	23,1	1,6	21,3	1,9
	VII	13,2	25,0	2,1	21,8	1,2
	VIII	13,4	24,7	2,0	20,6	1,3
	IX	13,8	27,0	2,4	22,2	2,1
	X	13,1	27,4	1,9	22,8	2,8
	XI	13,0	23,8	1,7	19,7	2,5
2012	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
	I	10,7	19,0	1,4	16,6	1,5
	II	9,7	20,4	1,0	17,8	1,4
	III	13,1	28,0	1,5	26,0	2,1
	IV	10,8	22,0	1,4	19,9	1,9
	V	13,4	27,0	1,9	23,5	1,5
	VI	12,4	26,5	1,9	22,9	1,2
	VII	12,4	27,0	1,6	23,4	1,2
VIII	12,3					

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	VI	5,65	8,32	21,29	22,04	3,76	2,64
	VII	5,52	8,42	21,38	22,06	3,87	3,99
	VIII	5,87	8,73	21,75	22,16	3,70	3,77
	IX	5,96	9,70	22,24	22,54	3,73	3,78
	X	6,00	9,62	22,70	23,15	3,78	3,86
	XI	6,11	9,97	22,91	23,51	3,75	3,85
2012	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
	I	6,59	10,56	24,28	24,24*	3,68	3,68
	II	6,58	10,70	24,96	24,75*	3,79	3,76
	III	6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
	V	6,31	10,90	25,33	25,47	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49	3,95	3,95
VIII	6,61	9,31	25,64	25,52	3,87	3,92	
w % ceny	sprzed roku	112,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	102,6	-	-	-	-	-

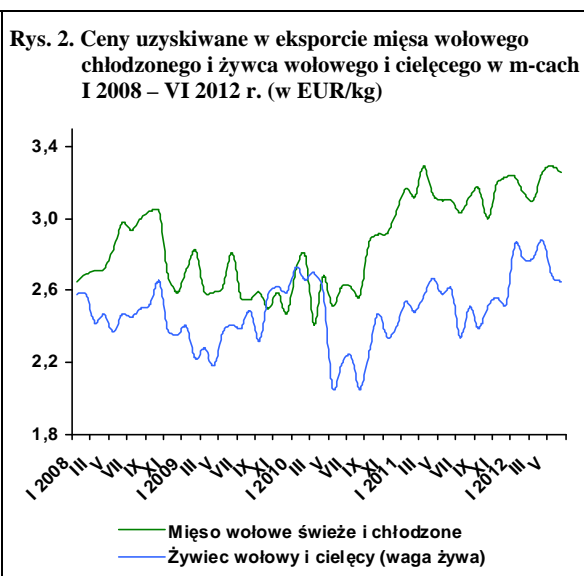
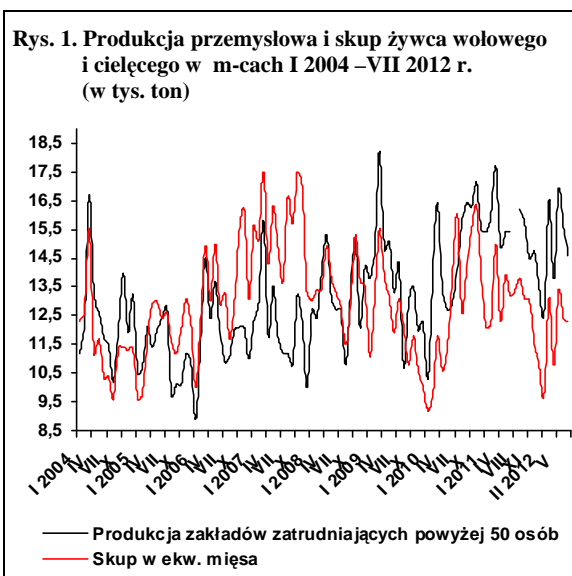
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

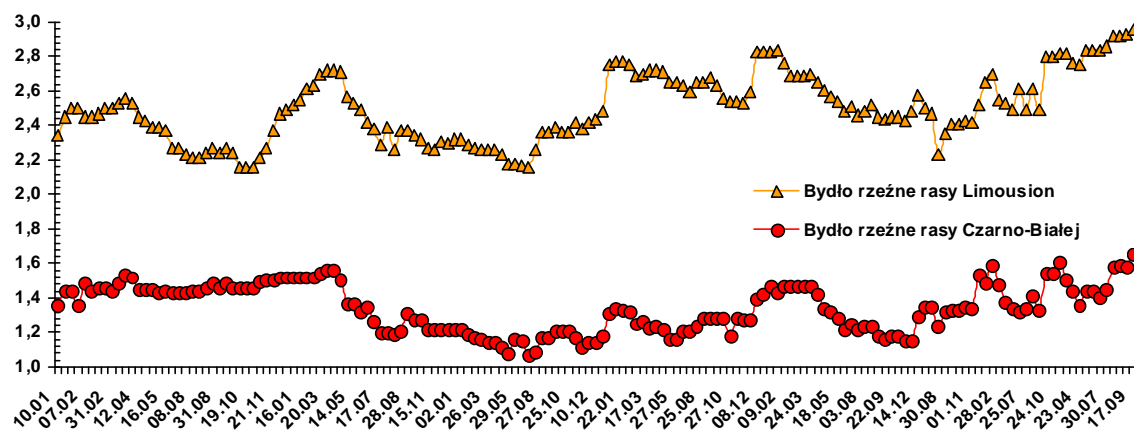
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,14	6,31	6,63	6,24	6,37	6,16	6,36	6,53	6,52
Byki	7,27	7,38	7,58	7,05	7,25	6,81	7,10	7,45	7,47
Krowy	4,87	5,00	5,27	5,20	5,22	5,18	5,34	5,37	5,36
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,97	12,12	11,58	12,15	11,93	11,72	11,25	11,70	11,57
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 790	14 005	13 948	13 690	13 731	13 526	13 592	13 770	13 957
Ćwierci z krów rzeźnych	10 935	10 746	11 488	11 302	11 384	11 617	11 872	11 456	11 456
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	374,8	377,96	383,3	383,81	380,91	379,87	382,40	392,02	393,82
Polska	312,2	309,7	343,4	325,75	321,70	302,33	309,36	338,24	350,44

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rys. 3. Ceny płacone za młode bydło rzeźne rasy Limousion i Czarno-Białej w EUR/kg wagi żywej. Notowania cen z rynku włoskiego.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

W bieżącym roku nastąpił dalszy dynamiczny spadek pogłowia trzody chlewnej w Polsce. Roczna stopa spadku pogłowia okazała się rekordowa wobec nieopłacalnego chowu trzody w roku gospodarczym 2011/2012. W końcu lipca 2012 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 11 581 tys. sztuk i było o 14,3% mniejsze aniżeli rok wcześniej, w którym obniżyło się w porównaniu z lipcem 2010 r. o 9,1%. W ciągu dwóch lat pogłowie trzody zmalało więc o 3 283 tys. sztuk, tj. o ponad 22%

W lipcu 2012 r. redukcja pogłowia, podobnie jak przed rokiem objęła wszystkie grupy wiekowo-użytkowe pogłowia, a najsilniejszy spadek pogłowia wystąpił w gospodarstwach indywidualnych. W bieżącym roku wyniósł on 16,7% oraz 10,9% w 2011 roku.

W lipcu 2012 r. wzrosło nieco (o 1,8%) pogłowie trzody w spółkach prywatnych. Wzrost ten oparty głównie na importowanych prosiętach nie miał jednak istotnego wpływu na ogólną sytuację w sektorze, bo 82% pogłowia trzody w tym okresie znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych.

W przekroju terytorialnym spadek pogłowia był powszechny. Najgłębszy spadek chowu miał miejsce w takich województwach, jak opolskie, lubuskie, lubelskie, mazowieckie i świętokrzyskie. W pozostałych województwach redukcja występuje na pograniczu lub nieco powyżej przeciętnej redukcji. Najwięcej pogłowia trzody znajduje się w województwach: wielkopolskim (32,9%) oraz kujawsko-pomorskim. Na te dwa województwa przypada 40% pogłowia krajowego.

Powodem dotychczasowego regresu chowu trzody były bez wątpienia bardzo wysokie ceny zbóż i pasz przemysłowych, gdyż ceny żywca wieprzowego, począwszy od lata 2011 r. uznać by można za satysfakcjonujące, przy dużo niższych cenach pasz i kosztach produkcji. Tymczasem na spadek cen pasz się nie zanosi także w bieżącym roku gospodarczym. Światowe zbiory zbóż oraz roślin oleistych w sezonie 2012/13 kształtować się będą pod presją przewagi popytu nad podażą. Wyrazem tego są wciąż wysokie ceny zbóż i pasz przemysłowych na świecie, w tym również w Polsce, mimo lepszych od spodziewanych zbiorów. W tej sytuacji chów trzody znów będzie nieopłacalny, co wyrażać się będzie znacząco węższymi od granicznych relacjami cen trzody do zbóż. W związku z tym przewiduje się, że w listopadzie 2012 r. pogłowie trzody

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

może wynieść około 11 200 tys. sztuk i być mniejsze aniżeli w listopadzie 2011 r. o 14% i o 24,2% aniżeli w listopadzie 2010 roku.

We wrześniu 2012 roku przeciętna cena skupu trzody wyniosła 5,95 zł/kg i była wyższa niż rok wcześniej o 18,8%. Targowiskowe ceny żyta i jęczmienia utrzymały się w tym okresie mniej więcej na poziomie ubiegłorocznym. Wzrost cen trzody i stabilizacja cen zbóż zaowocowały rozszerzeniem relacji cen trzody do zbóż odpowiednio 1:7,6 i 1:6,9, a więc istotną poprawą opłacalności chowu, choć nadal nie na miarę oczekiwań producentów trzody. Dotychczasowe relacje nie świadczą bowiem o tym, że chów jest bądź wkrótce stanie się opłacalny. Ponieważ w świetle sytuacji światowej nie można liczyć na spadek cen zbóż, to jedyną nadzieją na poprawę opłacalności chowu trzody pozostaje wzrost cen trzody.

Wzrostowa tendencja cen trzody występuje także w Unii Europejskiej. We wrześniu przeciętna cena w UE-27 wyniosła 190 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 23% wyższa niż rok wcześniej. Ocenia się, że w grudniu br. może ona wynieść 185 EUR/100 kg wagi poubojowej i być o około 16% wyższa niż w grudniu 2011 roku. Gdyby tak się stało, to cena w Polsce (przy kursie 4.15) mogłaby zawierać się w przedziale 6,00-6,30 zł/kg wagi żywej. Od ceny ubiegłorocznej byłaby ona wyższa o około 10%, co oznaczałoby poprawę opłacalności o około 10%, przy założeniu stabilnych cen zbóż.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I	119,2	123,8	39,6	195,1	42,9	107,8	-3,3
II	117,7	128,5	46,9	159,5	42,7	110,6	4,2
III	132,2	108,3	49,7	135,4	47,0	80,1	2,7
IV	123,2	127,6	44,0	129,8	47,0	130,4	-3,0
V	114,2	106,8	47,5	116,1	46,9	112,5	0,6
VI	108,8	101,3	46,7	106,6	48,6	112,5	-1,9
I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
VII	109,9	106,1	43,3	97,7	53,0	122,1	-9,7
VIII	115,6	109,6	51,4	117,6	59,2	121,1	-7,8
IX	111,2	95,8	52,4	108,9	55,8	108,8	-3,4
X	118,1	96,9	54,9	105,8	54,0	113,0	0,9
XI	117,2	93,9	51,8	106,1	54,7	121,3	-2,9
XII	113,9	88,9	45,2	103,2	56,5	132,3	-11,3
I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	44,1	110,4	44,7	104,2	-0,6
II	87,3	74,1	50,9	108,5	44,5	104,2	6,4
III	96,2	72,8	54,6	109,9	58,3	124,0	-3,7
IV	86,4	70,1	52,1	118,4	42,9	91,3	9,2
V	93,5	81,9	53,5	112,6	48,1	102,6	5,4
VI	82,5	75,8	47,3	101,3	52,5	108,0	-5,2
VII	82,3	74,9	55,3	127,7	53,1	100,2	2,2
VIII	85,4	73,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114
V	4,41	5,4	4,6	130,48	3,4	227,27	1,9	119
VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170
VIII	5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2010	X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
	XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
	XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011	I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
	II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
	III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
	IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
	V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
	VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
	VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
	VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
	IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
	X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
	XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
	XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012	I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
	II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
	III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
	IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
	V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
	VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
	VII	7,59	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
	VIII	7,94	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3

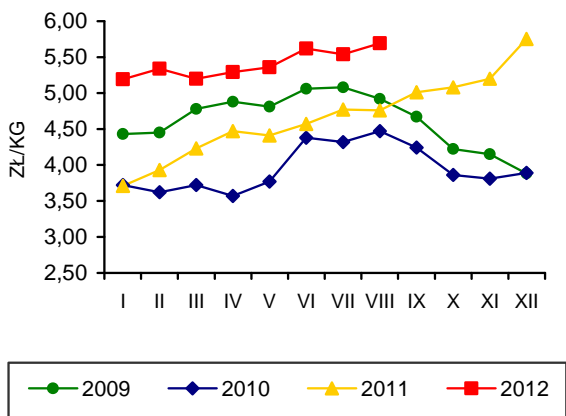
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

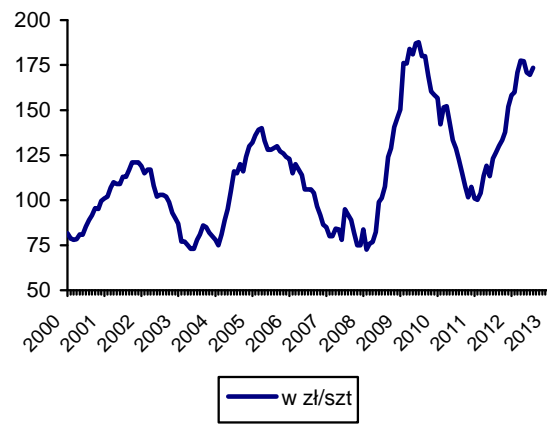
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2010	X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
	XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
	XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011	I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
	II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
	III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
	IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4
	V	157,03	152,92	160,30	141,56	97,4	95,4	108,0
	VI	155,57	156,08	159,63	140,44	100,3	97,8	111,1
	VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
	VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
	IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
	X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
	XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
	XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012	I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
	II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
	III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,1
	IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
	V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
	VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
	VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
	VIII	178,36	183,58	181,64	164,11	105,7	101,1	111,9
	IX	190,00	191,00	194,50	172,20	100,5	98,2	111,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

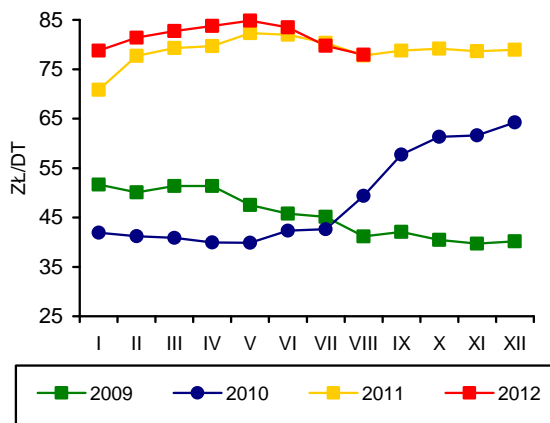
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

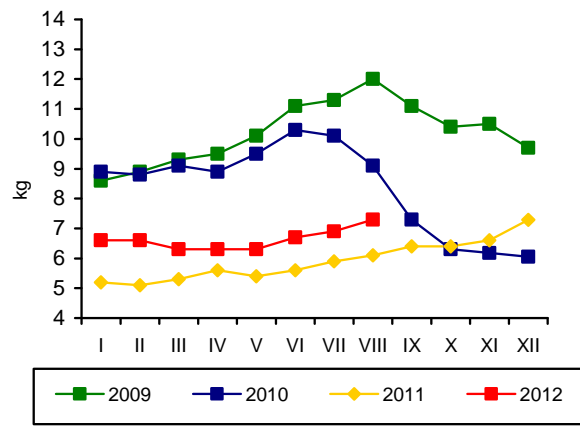
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

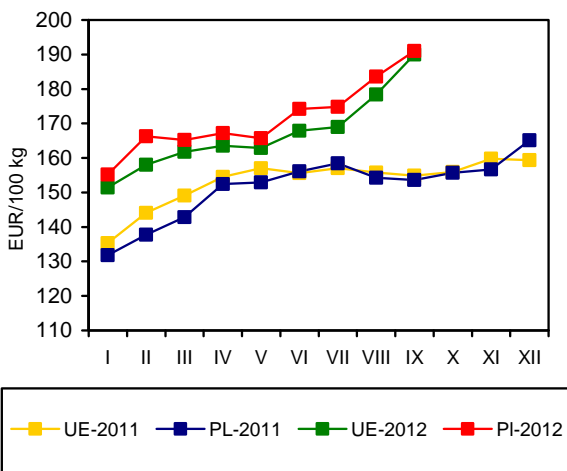
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

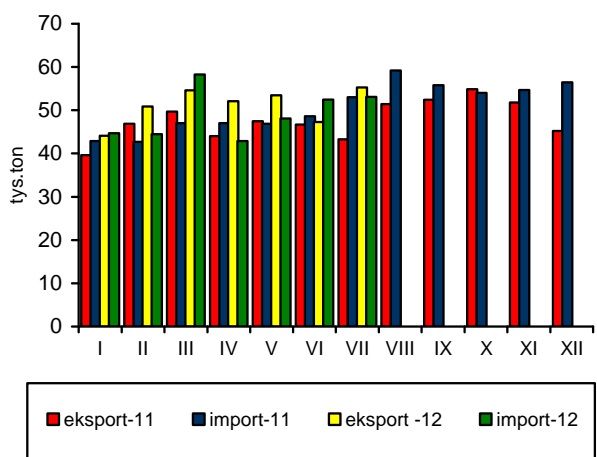
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Mimo wysokich cen surowca rzeźnego przemysłowa produkcja mięsa drobiowego utrzymuje się w br. na poziomie znacząco wyższym niż w 2011 roku. W sierpniu, w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 139 tys. ton tego mięsa, tj. o 5,3% więcej niż przed miesiącem i o 22% więcej niż przed rokiem. W okresie od stycznia do sierpnia 2012 roku przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wzrosła o ponad 18% w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku.

W lipcu br. utrzymała się spadkowa dynamika eksportu drobiu, zapoczątkowana w czerwcu. Jego wolumen obniżył się o 12% w relacji miesiąc do miesiąca. Był też o 0,2% mniejszy niż przed rokiem. Jednak w całym okresie siedmiu miesięcy br. eksport mięsa drobiowego o 15% przewyższał poziom z analogicznego okresu poprzedniego roku. Przywóz drobiu z zagranicy obniżył się w lipcu, w relacji do czerwca, o 22%. Był jednak o 36,7% większy niż w 2011 roku. W pierwszych siedmiu miesiącach br. zakupy mięsa drobiowego za granicą zwiększyły się o 23% w porównaniu do poprzedniego roku, a więc dwukrotnie szybciej niż eksport. Nastąpiło pogorszenie dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego drobiem w relacji rok do roku. Eksport stanowił ponad 26% przemysłowej produkcji tego mięsa, tj. niemal tyle samo co w analogicznym okresie 2011 roku. Wysoki udział sprzedaży zagranicznej w zagospodarowaniu krajowej podaży mięsa drobiowego jest następstwem dużej różnicy cen eksportowych i uzyskiwanych w obrotach wewnętrznych wyrażonych w euro. W pierwszym półroczu br. te ostatnie stanowiły ok. 70% jednostkowej wartości eksportowej.

Przerwana została, obserwowana od początku 2012 roku, wzrostowa tendencja cen przemysłowych mieszanek paszowych dla kurcząt brojlerów. W sierpniu ceny tych pasz obniżyły się w relacji do poprzedniego miesiąca o 1%, ale nadal były nieznacznie wyższe niż przed rokiem. Natomiast mieszanki pełnoporcjowe dla indyków drożały. W sierpniu ich ceny wzrosły o 3,3% w porównaniu do lipca i o 10,7% przekraczały poziom ubiegłoroczny. W pierwszych ośmiu miesiącach br. w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, mieszanki przemysłowych pasz pełnoporcjowych dla kurcząt rzeźnych podrożały o 2,8%, a dla indyków, o 2,5%. Ceny pasz przemysłowych dla drobiu ponownie osiągnęły, a nawet przekroczyły wysoki poziom ubiegłoroczny, jednak przy wyższym niż wówczas po-

ziomie cen skupu żywca. W okresie dziewięciu miesięcy 2012 roku drożącym o niespełna 3% paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca kurcząt o 5,4%. Indyki skupowane były po cenie o 3% niższej niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Przyczyną była duża podaż żywca indyczego, będąca efektem większych wstawień piskląt do odchovu w pierwszych miesiącach roku. Opłacalność produkcji żywca kurcząt poprawiła się, natomiast indyków – obniżyła, co powinno skutkować korektą podaży żywca indyczego w ostatnich miesiącach roku.

**Grzegorz
Dybowski**

We wrześniu 2012 roku tuszki kurcząt sprzedawane były przez zakłady drobiarskie po cenie o 3,4% niższej niż przed miesiącem, ale 11% wyższej niż przed rokiem. Natomiast przeciętna cena zbytu mięsa indyczego obniżyła się o 0,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 8,4% w relacji do września 2011 roku. W okresie dziewięciu miesięcy br. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły o 19,6%, a indyków o 5%. Ceny skupu żywca drobiowego rosły więc znacząco wolniej niż ceny zbytu mięsa. Średni poziom cen detalicznych zwiększył się o 4,6%. Mimo to, konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była w pierwszym półroczu 2012 roku o 1% wyższa niż przed rokiem. Drób pozostał najtańszym gatunkiem mięsa, przy silniej drożęcej wołowinie i wieprzowinie.

W sierpniu br. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 29,5% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należała nadal do najtańszych. Różnica między cenami polskimi i unijnymi była jednak nieco mniej korzystna w porównaniu do sierpnia 2011 roku. Średnia cena unijna obniżyła się w tym okresie o 0,4%, podczas gdy cena polska wzrosła o 0,5%. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech obniżyły się o 3,4%, we Francji nie zmieniły się, a w Holandii wzrosły o 5,2%. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim utrzymała się i nadal stanowiła główny czynnik konkurencyjności w handlu mięsem drobiowym.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
I	108	95,2	96,4	111,0	133,0
II	92,9	85,8	96,5	101,0	122,0
III	95,1	98,1	118,0	110,0	136,0
IV	105,0	99,0	101,0	116,0	126,0
V	99,1	97,0	139,0	116,0	137,0
VI	94,2	101,5	112,0	118,0	137,0
VII	105	107,0	116,0	112,0	132,0
VIII	96	101,0	112,0	114,0	139,0
IX	101	105,0	119,0	116,0	
X	108	113,0	125,0	128,0	
XI	93	105,0	123,0	127,0	
XII	97,7	107,0	122,0	127,0	
RAZEM	1195	1217,0	1368,0	1396,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012
I	2221	2605	33708	39875
II	2310	2929	33677	40739
III	3741	3530	34491	43181
IV	2443	3196	31698	37813
V	2514	3247	35373	41333
VI	1364	2654	37292	39738
VII	1875	2078	35162	35086
VIII	3242		33732	
IX	2764		38927	
X	2927		42285	
XI	3345		40861	
XII	2385		35822	
RAZEM	31131		433028	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Źywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1276	1312	3,22	3,48	4,73	6,40	6,61	7,08
II	1356	1339	3,43	3,78	5,38	6,56	6,61	7,42
III	1373	1339	3,86	3,77	6,02	6,57	7,59	7,49
IV	1385	1386	3,92	3,79	6,16	6,61	7,62	7,52
V	1409	1438	3,54	3,84	4,90	6,61	7,39	7,60
VI	1422	1469	3,55	4,01	5,39	6,91	6,92	8,01
VII	1391	1508	3,71	4,14	5,91	7,15	6,88	7,89
VIII	1369	1493	3,90	4,07	6,16	7,13	7,52	7,85
IX	1337		4,00	4,00	6,20	6,89	7,61	
X	1327		3,84		6,76		7,63	
XI	1310		3,74		6,64		7,52	
XII	1302		3,62		6,52		7,12	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1363	1387	4,93	5,86	7,17	9,01
II	1402	1400	5,18	5,71	7,16	8,90
III	1438	1414	5,28	5,67	7,78	8,54
IV	1454	1446	5,71	5,43	9,15	8,94
V	1466	1502	5,87	5,37	8,39	8,83
VI	1505	1546	6,20	5,45	8,49	8,84
VII	1516	1583	6,09	5,51	8,68	8,68
VIII	1478	1636	6,07	5,38	8,82	8,35
IX	1438		5,82	5,30	9,09	8,33
X	1411		5,94		8,96	
XI	1400		6,01		9,15	
XII	1383		6,03		9,29	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

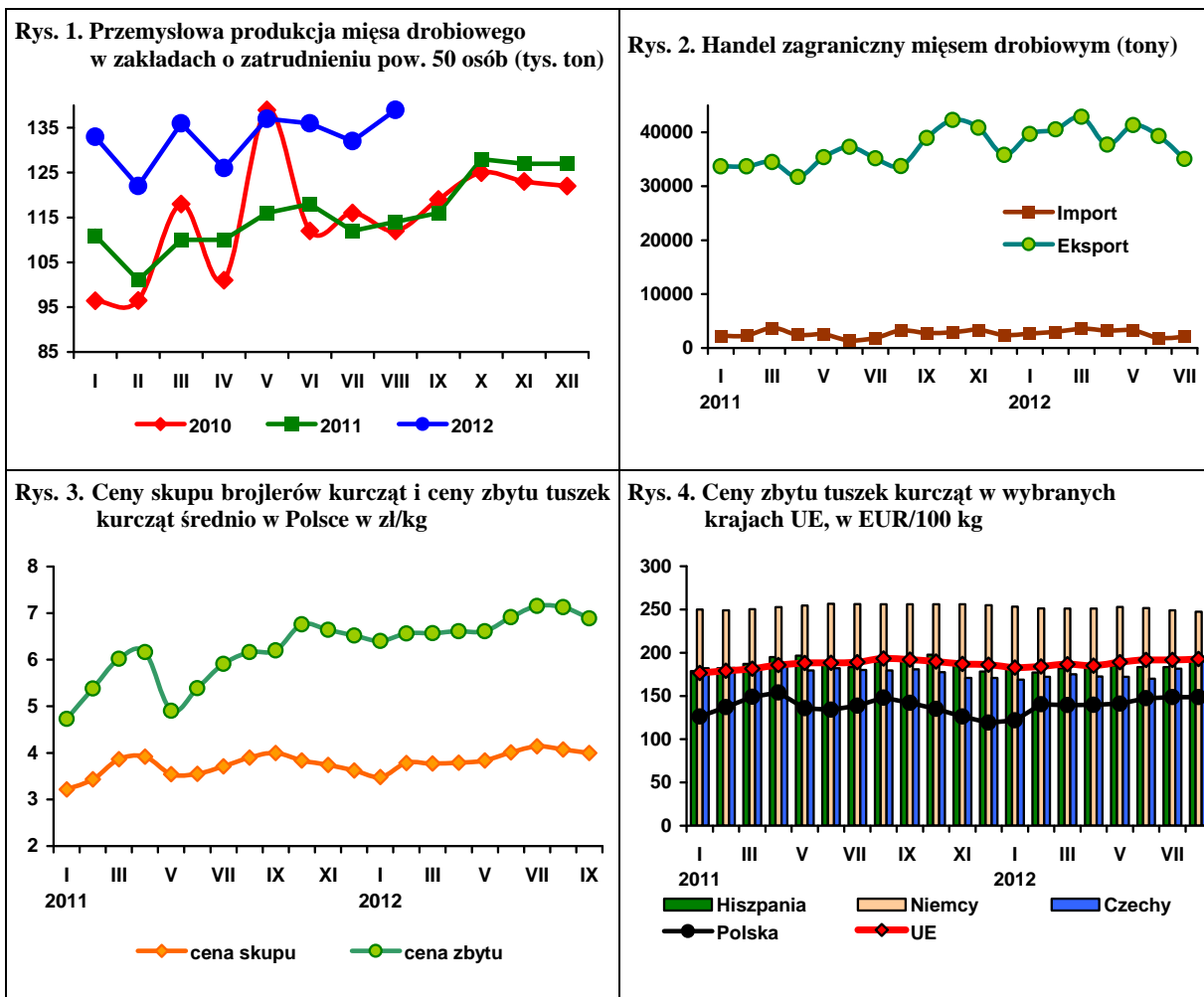
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2010 I	112,42	241,55	168,53	174,43	191,61	138,55	133,51	159,24
II	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
III	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
IV	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
V	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
VI	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VII	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VIII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
IX	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
X	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
XI	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,50
IX	141,90	256,00	180,80	162,00	225,00	193,00	201,50	192,00
X	135,10	256,00	177,50	152,50	225,00	197,70	192,90	189,60
XI	126,20	255,90	170,80	142,10	225,00	198,00	186,20	187,00
XII	119,30	255,00	170,80	144,40	225,00	198,00	178,20	186,10
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	186,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	191,60
VIII	148,80	247,40	190,80	165,20	225,00	199,10	194,50	192,70

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I	1,50	1,45	1,50	0,21	0,21	0,21
II	1,50	1,50	1,48	0,21	0,20	0,20
III	1,49	1,51		0,23	0,21	
IV	1,63	1,58		0,22	0,20	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

We wrześniu 2012 r. ponownie wzrosły ceny jaj spożywczych. W poprzednich miesiącach postępowała pewna stabilizacja tego rynku po szoku cenowym, jaki miał miejsce w pierwszym kwartale br. Jednakże, choć ceny jaj obniżyły się od kwietnia, ich poziom pozostawał wysoki w relacji do poprzedniego roku. Poszukiwanie nowego poziomu równowagi na rynku jaj trwa więc nadal i to przy znacząco wyższych cenach niż przed perturbacjami związanymi z wymianą starych klatek na nowe.

We wrześniu br. średnia cena sprzedaży jaj świeżych wszystkich klas wagowych wzrosła do 39,95 zł za 100 sztuk i, mimo spadku w relacji do najwyższego poziomu w marcu o 32%, była nadal o 38% wyższa od notowanej przed rokiem. W relacji do sierpnia, najbardziej podrożały jaja małe: klasy S – o 13,4% oraz średnie klasy M, o 9,7%. Najmniej jaja bardzo duże klasy XL, o 2,9%. Poziom cen jaj wszystkich klas wagowych był znacząco wyższy niż we wrześniu 2011 roku. Ceny jaj klasy XL przekraczały ówczesny poziom o 34%, klasy L i S, o 38%, a klasy M, o 44%.

Po silnym wzroście w pierwszym kwartale 2012 r., w następnych miesiącach roku również ceny jaj skupowanych do przemysłowego przetwórstwa obniżyły się. W lipcu i sierpniu były o 45%

niższe niż w marcu. We wrześniu ceny jaj przemysłowych ponownie wzrosły i były o 12% wyższe niż w sierpniu. W pierwszych dziewięciu miesiącach br. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, jaja przerobowe były jednak aż o 76% droższe. Ma to związek z wysokim popytem krajowym i zagranicznym na przetwory z jaj. Nadal rynek ten charakteryzował się silnymi wahaniami cen w poszczególnych miesiącach.

Optymalność produkcji jaj jest bardzo wysoka, mimo wzrostu cen pasz w lipcu i w sierpniu. W lipcu pełnoporcjowe mieszanki paszowe, stosowane w fermowej produkcji jaj, podrożały o 1,5% w relacji do czerwca, a w sierpniu o 0,3% w relacji do lipca. W sierpniu ich ceny były o 14,6% wyższe niż przed rokiem. Jednak, średnia cena pasz przemysłowych dla kur niosek w okresie ośmiu miesięcy 2012 r. była tylko o 1,8% wyższa do notowanej w analogicznym okresie 2011 roku. Natomiast przeciętna cena uzyskiwana przez producentów za jaja wzrosła o 67%.

W sierpniu br. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 24% w relacji do marca. Jaja potaniały w Niemczech o 42,5%, w Holandii o 40%, a we Francji o 36%. W Polsce ceny zbytu jaj obniżyły się o 33,5%. W sierp-

niu 2012 r. w relacji rok do roku, jaja podrożały na rynku unijnym średnio o 27%, a w Polsce, o 29,5%. Relacje przeciętnych cen sprzedaży jaj w Polsce i we Wspólnocie nieco pogorszyły się. W sierpniu 2011 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 3,5% mniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a w tym samym okresie 2012 roku były tańsze o 1,3%.

Według danych IERiGŻ-PIB (na podstawie CAAC), w lipcu br. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 25% większy niż przed rokiem, a import o 32% mniejszy. Przyczyniły się do tego szczególnie wysokie ceny jaj notowane w pierwszym kwartale roku. Eksport przetworów z jaj, po silnym spadku w kwietniu, ponownie wzrósł i w czerwcu był o 30% większy niż przed rokiem, ale w lipcu znów był o 21% mniejszy. Import był o ok. 55% mniejszy niż w lipcu 2011 roku. W pierwszych siedmiu miesiącach br. eksport jaj świeżych zwiększył się o 9,5% w porównaniu z tym sa-

myym okresem poprzedniego roku, a przetworów z jaj, o 29,3%. Natomiast import był mniejszy niż przed rokiem, jaj świeżych o 26%, a przetworzonych o 32%.

Wzrost eksportu, przy równoczesnym spadku produkcji jaj spowodowanej redukcją pogłowia niosek, przyczynił się do zmniejszenia podaży jaj kierowanej na rynek wewnętrzny. Udział eksportu w produkcji jaj konsumpcyjnych przekroczył w pierwszej połowie 2012 r. 40%. W pierwszym kwartale br., mimo tak silnego wzrostu cen, spożycie jaj w gospodarstwach domowych zwiększyło się według danych GUS o 3,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2011 roku. Choć nadal było o 4,5% mniejsze niż w 2010 roku. W drugim kwartale br. było o 3,4 mniejsze niż w roku poprzednim, ale w całym pierwszym półroczu bezpośrednia konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych zmniejszyła się tylko o 0,2% w relacji do roku 2011. W tej sytuacji można przewidywać, że ceny jaj spożywczych będą nadal rosły.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	2226	1572	15106	18160	444	619	1271	1261
II	1903	1231	13301	14964	851	687	1261	1465
III	1586	1144	16468	12792	1008	615	1341	2379
IV	1586	1123	14814	16834	900	490	1053	1934
V	1317	711	16342	18083	772	619	1063	1173
VI	1242	1725	14182	16026	1025	601	1042	1458
VII	2532	1722	12765	15946	970	442	1148	907
VIII	1171		19881		1090		1356	
IX	1470		8623		735		1259	
X	1740		10861		822		1360	
XI	2200		16276		974		1543	
XII	2055		15384		651		1140	
RAZEM	19028		174103		10242		14837	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2011	2012	2011	2011	2011	2012	2011	2012
I	38,30	44,00	29,00	35,60	24,00	34,20	19,00	26,10
II	37,70	47,80	28,20	40,20	24,40	36,60	19,50	30,60
III	36,20	70,00	27,80	60,70	24,60	56,40	19,40	49,30
IV	35,40	63,70	25,90	51,40	23,80	49,80	18,40	43,60
V	35,40	50,60	25,90	39,50	21,80	38,40	17,40	31,30
VI	37,10	50,40	25,90	37,40	22,40	35,30	17,90	27,10
VII	41,40	50,20	31,00	38,00	25,20	35,40	21,60	27,00
VIII	39,90	51,10	30,20	37,70	25,40	34,90	20,10	26,10
IX	39,30	52,60	28,50	39,30	26,60	38,30	21,50	29,60
X	39,40		31,80		26,30		20,50	
XI	42,10		33,60		30,30		23,90	
XII	43,50		33,90		31,40		25,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

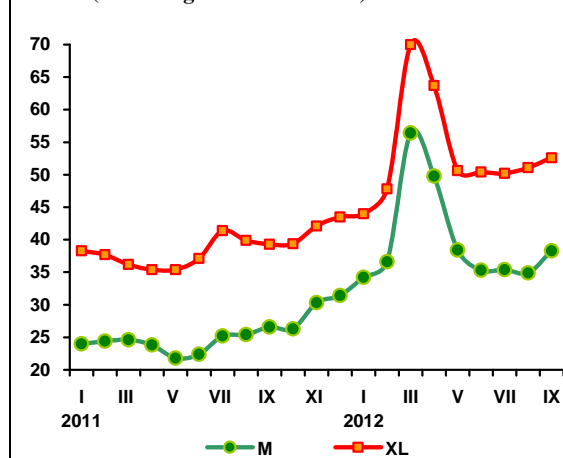
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

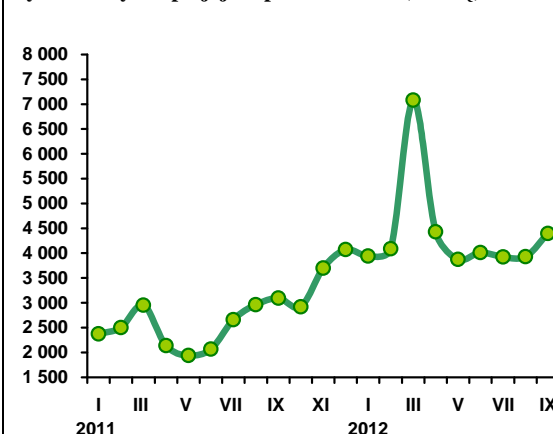
Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	123,25	138,20	139,97	124,73	151,71
VII	147,41	124,31	131,07	132,55	122,90	151,71
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	116,58	149,12

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL -/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Ceny jagniąt w Unii Europejskiej obniżają się. W II kwartale przeciętna cena jagniąt wyniosła 576, a w III kwartale 623 EUR/100 kg wagi poubojowej i była odpowiednio o 2% i 4% niższa niż w analogicznych kwartałach ubiegłego roku, podczas gdy w I kwartale była o 4% wyższa od ceny ubiegłorocznej. We Włoszech – największego odbiorcy polskich jagniąt – ich ceny nadal rosną, choć z coraz mniejszą dynamiką. W I kwartale przeciętna cena jagniąt we Włoszech wyniosła 604 EUR/100 kg, w II kwartale 606 EUR, a w III kwartale 595 EUR. Ceny te były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 31% i 16% (w II i III kwartale).

Wzrost cen jagniąt na rynku włoskim nie przekłada się na wzrost cen skupu owiec w Polsce, które powoli obniżają się. W I kwartale przeciętna cena wyniosła 7,49 zł/kg i była o 12% wyższa niż w I kwartale 2011 roku. W II kwartale osiągnęła ona 7,58 zł/kg i była w zasadzie taka sama jak rok wcześniej. W pierwszych dwu miesiącach III kwartału jej przeciętny poziom wyniósł 6,89 zł/kg i był o 2% niższy niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że przeciętna cena owiec ciężkich w Polsce we wrześniu osiągnęła 378 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż we wrześniu 2011 roku. Jednakże w przeliczeniu na złote cena ta wyniosła 7,18 zł/kg, wobec 7,46 we wrześniu ubiegłego roku. Niższe ceny wyrażone w złotych wynikają głównie z aprecjacji złotego

względem euro w odniesieniu do analogicznych miesięcy roku ubiegłego. We wrześniu 2012 r. przeciętny kurs złotego względem euro wynosił 4,13, podczas gdy we wrześniu 2011 r. 4,33.

Jeśli w IV kwartale 2012 r. kurs złotego względem euro utrzyma się na obecnym poziomie, to będzie on o 6% niższy od przeciętnego poziomu w IV kwartale ubiegłego roku, kiedy wynosił 4,42. Taka sytuacja będzie niewątpliwie oddziaływać na obniżenie cen. Oznacza to, że jeśli w grudniu ceny polskich owiec wyrażone w euro osiągnęły by poziom ubiegłoroczny 441 EUR/100 kg, to ceny wyrażone w złotych byłyby i tak o kilka procent niższe z powodu niższego kursu. W tej sytuacji, aby ceny skupu owiec w IV kwartale zachowały się na ubiegłorocznym poziomie musi mieć miejsce albo kilkuprocentowy wzrost cen wyrażonych w euro, wynikający ze wzrostu cen w Unii Europejskiej, albo silna deprecjacja złotego. Obie sytuacje są jednak mało prawdopodobne, zatem w najbliższych miesiącach liczyć się należy ze spadkiem cen owiec na polskim rynku.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^{a)}	Zmiana w % 2012/2011
I półrocze	899	1054	741	70
II półrocze	875	595	450	76
Rok	1774	1649	1191	72

a) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2011	21,4	78,2	62,3	255,2	69,7	82,3	59,1	97,7	71,5	72,8	61,5	105,9	1039
2012	0,2	16,5	218,3	76,1	28,8	76,3	66,7	x	x	x	x	x	750^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	0,9	21,1	350,4	29,8	41,3	92,7	112,9	x	x	x	x	x	72,2
Import 2011	25,5	29,6	30,3	49,2	172,7	92,7	107,8	125,7	53,8	77,6	27,0	22,1	814
2012	51,6	56,5	74,7	39,8	13,1	11,6	12,2	x	x	x	x	x	500^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	210,2	190,9	246,5	80,9	0,8	12,5	11,3	x	x	x	x	x	61,4

b) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2010/2011	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79	8,28	7,24	7,45	7,05	7,16
201/2012	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52	7,89	6,34	7,43
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,3	112,2	106,7	119,8	131,3	99,2	110,0	100,7	90,1	105,9	89,9	103,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
VII	7,8	16,6	1,98	4,21
VIII	7,9	16,8	1,92	4,09
IX	8,4	17,9	1,94	4,13
X	7,8	16,6	1,79	3,81
XI	8,4	17,9	1,90	4,04
XII	10,7	22,8	2,39	5,09
I 2012	9,2	19,6	2,10	4,47
II	8,7	18,6	2,09	4,45
III	9,1	19,4	2,20	4,68
IV	9,1	19,4	2,18	4,64
V	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2010	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78	42,77	43,25	43,25	43,68	43,55
2011	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88	46,74	48,29	49,37
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,2	104,3	103,5	103,1	100,3	103,2	102,5	102,8	103,8	108,1	110,6	113,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-27												
2010/2011	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	601,2	578,8	582,1	597,8	617,9	646,1
2011/2012	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	584,6	593,1	581,5	554,6	570,6	598,4	624,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,7	111,0	112,5	105,3	105,2	103,0	98,7	100,5	95,3	95,4	96,8	96,6
Włochy												
2010/2011	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	550,7	507,7	509,8	511,9	513,4	515,4
2011/2012	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	605,0	607,3	607,0	603,8	603,6	578,1	604,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,9	102,1	109,0	129,5	133,2	130,1	110,3	119,6	118,4	117,9	112,6	117,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-27												
2010/2011	413,9	429,6	451,6	449,6	459,8	486,9	534,7	551,1	491,0	466,7	433,7	446,2
2011/2012	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	519,2	541,5	518,4	501,2	498,3	505,5	503,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,4	110,1	111,1	115,1	111,5	106,6	101,3	94,1	102,1	106,8	116,6	112,9
Wielka Brytania												
2010/2011	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	581,7	616,4	472,0	471,5	456,7	436,0
2011/2012	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	530,9	562,5	527,0	516,3	518,6	526,7	514,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,2	112,6	115,6	114,0	111,9	103,8	96,7	85,5	109,4	110,0	115,3	117,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	90,20	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58	71,36	92,82	91,88	94,39	92,00
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18	62,18	62,14	62,65
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,0	110,3	105,0	91,3	85,2	79,2	76,7	72,0	69,1	67,7	65,8	68,1

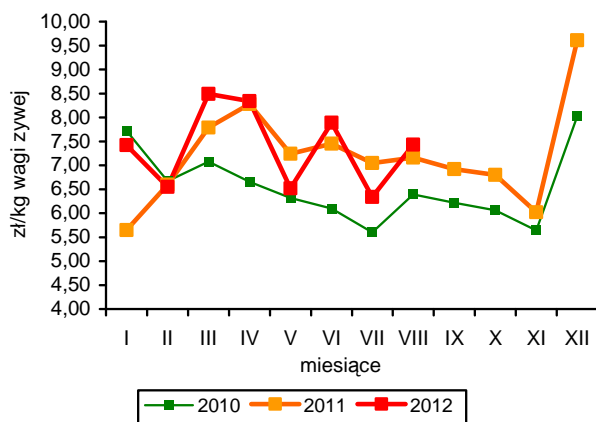
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

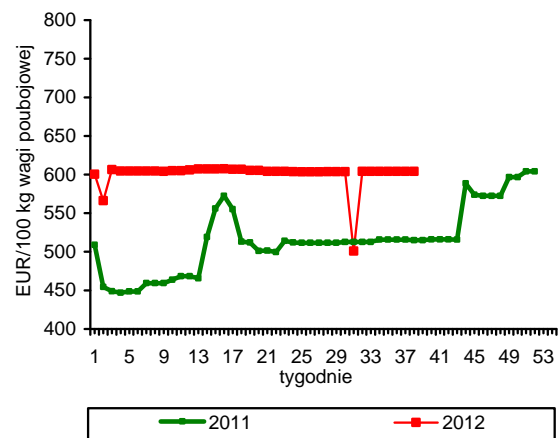
Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2010/2011 AUD/100 kg cwe	454	497	517	568	620	606	625	558	514	499	489	519
2011/2012 AUD/100 kg cwe	519	519	512	461	475	478	441	427	409	400	400	389
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,3	104,4	99,0	81,2	76,6	78,9	70,6	76,5	79,6	80,2	81,8	75,0

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

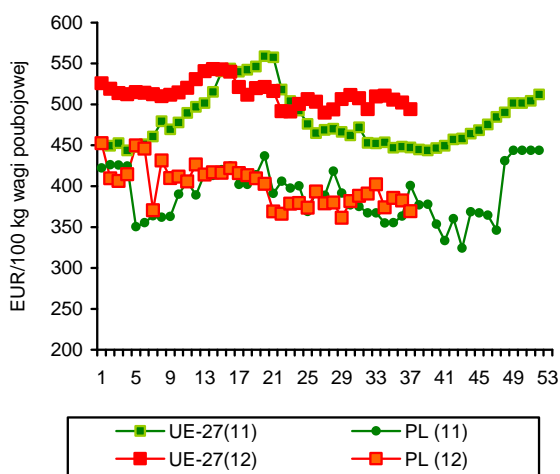
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

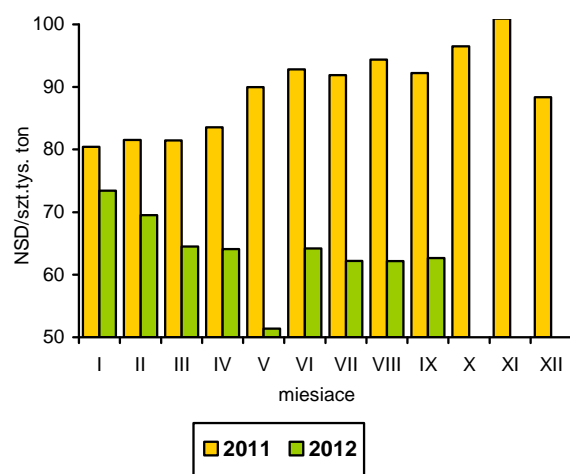
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

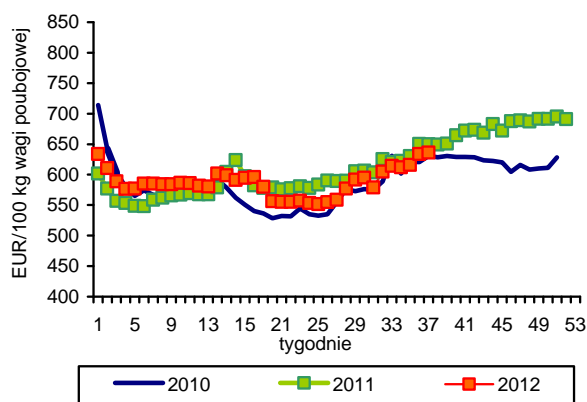
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

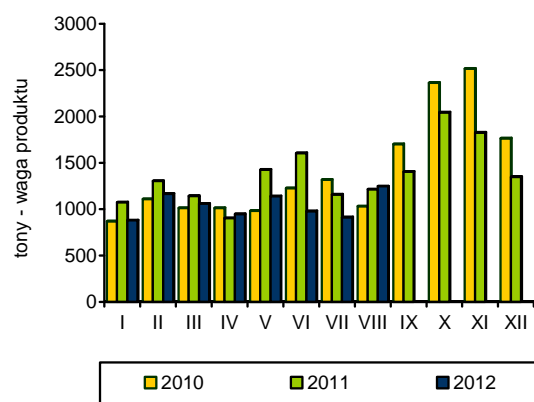
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Dobre wyniki połowowe rybaków bałtyckich w lipcu br. (wzrost o 45%) spowodowały, że wielkość wyładunków liczona od początku roku była wyższa niż w okresie siedmiu miesięcy 2011 r. o 2% i wyniosła 84,6 tys. ton. Wzrost połowów notowany jest w przypadku większości gatunków ryb, za wyjątkiem śledzi. Obniżenie kwot połowowych tego gatunku o 25% spowodowało, że w analizowanym okresie wyładunki śledzi w portach zmniejszyły się o 29% do 12,8 tys. ton. Połowy dorszy były większe niż przed rokiem o 15% (7,9 tys. ton), szprotów o 8% (54,6 tys. ton), a storni o 5% (6,5 tys. ton). Różne tendencje obserwowane są w przypadku połowów ryb liczonych w sztukach – troci i łososi. W porównaniu z rokiem poprzednim podwoiła się liczba złowionych łososi, przy 30% ograniczeniu poławianych troci. Wykorzystanie dostępnych Polsce kwot połowowych było zróżnicowane. Ponad 80% wykorzystanie wystąpiło w przypadku szprotów, co skutkowało zakazem dalszych połowów i przeznaczeniem pozostałej części limitu na tzw. przyłów podczas ukierunkowanych połowów śledzi. Wykorzystanie kwot połowowych innych gatunków ryb jest relatywnie niskie i wynosi dla śledzi 58%, łososi 40% i dorszy 38%.

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) była w lipcu 2012 r. o 2,7% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 19,6 tys. Wzrost produkcji wystąpił przede wszystkim w przypadku wędzonych łososi oraz mrożonych filetów z ryb morskich (odpowiednio o 30 i 15%). W okresie styczeń-lipiec br. produkcja w tych zakładach była wyższa niż w porównywalnym okresie roku poprzedniego o 1,1% i wyniosła 176,1 tys. ton. W skali roku wzrostową tendencję wykazuje także przetwórstwo ryb morskich na mrożone mięso oraz na całe ryby mrożone (wzrost o 37 i 30%). Duże spadki notowane są natomiast w produkcji pozostałych ryb wędzonych (o ok. 40%).

W I półroczu 2012 r. nastąpiła wyraźna poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej przetwórstwa ryb w kraju. Wpłynęło na to głównie ustabilizowanie się cen surowców rybnych na bardzo wysokich poziomach, systematyczne podnoszenie cen produktów finalnych oraz znaczny wzrost opłacalności przetwórstwa łososi (silny spadek cen w imporcie, przy relatywnie niewielkim spadku w eksporcie produktów wędzonych oraz cen w kraju). Zysk netto w firmach zatrudniających 10 i więcej osób (i tych które złożyły sprawozdania finansowe) wyniósł w I półroczu 2012 r. 91,1 mln zł i był 8-krotnie wyższy niż przed rokiem. Zwiększyły się przede wszystkim przychody ze sprzedaży produktów

na eksport, gdzie odnotowano 19,3% wzrost. Wartość sprzedaży na rynku krajowym była podobna jak przed rokiem, w konsekwencji czego rośnie udział eksportu bezpośredniego w przychodach zakładów przetwórczych, dochodząc w I półroczu br. do 65%.

Eksport sektora rybnego wyniósł w okresie styczeń-lipiec br. 195,4 tys. ton za kwotę 2759 mln zł i był odpowiednio o 5% niższy i o 12% wyższy niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Spadek wolumenu eksportu wynikał z ograniczenia eksportu burtowego, a wzrost jego wartości ze skokowo rosnących cen transakcyjnych w wywozie przetworów ze śledzi. Spośród głównych grup towarowych rośnie wielkość eksportu ryb wędzonych (o 16%) oraz przetworów i konserw (o 5%), przy 2% ograniczeniu sprzedaży filetów rybnych. Wolumen importu obniżył się w analizowanym okresie o 5% (do 235,8 tys. ton), przy wzroście wydatków na zakup ryb o 3% (do 2636 mln zł). Zmniejszył się przywóz wszystkich ważniejszych gatunków ryb, za wyjątkiem łososi (wzrost o 24%). Największy spadek popytu dotyczył pang (o 45%), o 20% ograniczono zapotrzebowanie na dorsze, czarniaki, morskczuki, tilapie i tuńczyki, a o 10% na makrele, mintaje i śledzie. Na rynkach światowych, za wyjątkiem łososi i dorszy, nadal utrzymują się bardzo wysokie ceny ryb z dynamiką wzrostu od kilkunastu do 40-50% (śledzie, tuńczyki), z tendencją w ostatnich dwóch miesiącach do niewielkich obniżek bądź stabilizacji.

Wysokie ceny wpływają wyraźnie na spadek popytu krajowego na ryby i przetwory rybne. Co prawda ceny detaliczne były w sierpniu br. tylko o 9% wyższe niż przed rokiem, to dane bilansowe wskazują na ok. 15% spadek konsumpcji. Tak dużego spadku nie potwierdzają wyniki badań budżetowych gospodarstw domowych, gdzie skala spadku wyniosła w I półroczu br. 3,2%. Z ryb rezygnują przede wszystkim gospodarstwa domowe rolników (o ponad 10%), a jedyną grupą rodzin, gdzie wystąpił w tym czasie wzrost spożycia były gospodarstwa domowe utrzymujące się z pracy na rachunek własny (o 2,8%). Relatywnie niewielki spadek zainteresowania konsumentów rybami może wynikać z utrzymujących się na podobnym poziomie podwyżek ceny głównego ich substytutu – mięsa.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2011 ^a VI	5 165	2 484	1 649	803	277	10 378	145	19
VII	942	2 417	223	957	292	4 831	539	15
VIII	740	3 267	189	801	332	5 329	1 255	46
IX	1 304	2 984	1 057	715	351	6 411	1 145	36
X	702	2 775	1 056	725	177	5 435	1 652	272
XI	1 707	2 603	1 375	752	90	6 527	2 961	526
XII	1 686	147	1 308	524	104	3 769	5 578	3 732
2012 ^a I	2 586	1 118	1 576	719	45	6 044	5 780	943
II	3 082	1 101	895	686	27	5 791	2 872	553
III	11 295	1 662	1 695	2 350	154	17 156	8 582	1 348
IV	14 163	2 869	1 354	544	286	19 216	3 551	127
V	16 051	1 026	1 290	720	239	19 326	4 003	123
VI	5 508	2 325	764	812	675	10 084	163	4
VII	1 877	2 740	326	691	1 395	7 029	1 342	8
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	199,3	113,4	146,2	72,2	477,7	145,5	249,0	53,3
<u>I-VII 2012</u> <u>I-VII 2011</u>	108,4	70,9	114,9	105,0	189,7	102,0	68,0	201,8

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szprotki	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 44	85 788	181 906	97 291	12 030	10 973	312 522
2011 VI	660	2 535	5 081	12 773	6 313	951	816	21 049
VII	264	2 559	5 027	11 380	6 177	747	695	19 230
VIII	257	2 148	5 188	13 070	6 500	843	775	20 663
IX	625	2 996	6 594	15 819	8 208	1 096	1 048	26 034
X	944	2 963	7 049	17 581	9 766	1 015	1 039	28 537
XI	1 023	3 434	8 221	18 471	10 196	1 024	1 085	31 149
XII	874	3 506	10 295	17 318	10 126	1 083	813	31 993
2012 I	792	3 545	6 017	15 787	8 743	950	1 018	26 141
II	852	3 194	7 113	18 618	10 751	1 004	1 066	29 777
III	855	4 189	7 867	18 508	9 268	1 583	1 055	31 419
IV	621	4 018	5 693	13 778	6 560	1 037	825	24 110
V	638	3 510	5 431	13 163	5 968	1 139	826	22 742
VI	569	2 873	5 197	13 508	6 277	826	548	22 147
VII	278	2 577	5 067	11 835	6 294	573	533	19 757
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	105,3	100,7	100,8	104,0	101,9	76,7	76,7	102,7
<u>I-VII 2012</u> <u>I-VII 2011</u>	98,8	111,7	87,5	105,6	102,6	102,1	94,5	101,1

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2011 VI	28,1	9,6	4,5	2,7	3,8	29,4	10,8	5,4	2,3	8,1
VII	23,6	8,8	3,9	2,4	4,9	30,2	13,2	5,0	2,8	7,0
VIII	25,6	7,6	3,6	2,8	8,2	29,8	13,4	5,2	2,5	6,5
IX	27,1	8,6	3,9	3,0	7,1	40,7	15,9	9,1	3,9	9,8
X	27,7	10,3	4,8	3,4	5,7	42,4	18,2	8,8	3,4	9,8
XI	30,1	13,6	5,4	3,9	3,4	49,4	21,4	8,2	4,2	12,2
XII	35,1	12,7	4,6	5,6	6,7	41,7	16,7	6,0	3,3	11,9
2012 ^b I	27,8	9,6	4,5	3,0	6,0	40,1	16,2	8,4	2,8	10,7
II	27,3	10,2	4,5	3,5	5,5	34,7	15,0	5,8	3,3	8,7
III	38,1	10,6	4,9	4,1	10,2	43,7	15,1	7,7	3,8	14,0
IV	30,9	8,3	4,5	3,2	8,0	28,2	9,8	4,8	2,0	9,1
V	27,5	8,8	4,0	3,2	1,6	32,0	10,4	5,5	2,7	11,0
VI	24,4	8,5	4,2	3,0	4,7	29,3	9,6	5,1	2,3	9,4
VII	19,5	8,3	4,0	3,0	0,8	27,7	9,5	4,5	2,4	9,1
Wskaźnik zmian (%)										
VII 2012 VII 2011	82,5	94,0	102,5	124,9	16,2	91,9	72,2	89,9	84,6	130,0
I-VII 2012 I-VII 2011	95,0	105,1	97,6	116,2	110,1	95,5	85,9	85,2	99,4	114,3

^a z eksportem burtowym oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b (03035410)			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b (03021400)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b (03047500)	panga 03042903 ^b (03046200)	morszczuk 03042956 ^b (03047415)		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2011 VI	5,74	5,57	4,94	-	5,33	6,00	6,57	10,63	18,36	10,03
VII	5,81	5,67	5,30	-	5,50	6,09	6,74	10,91	17,09	11,18
VIII	5,84	5,65	5,22	-	5,35	5,63	6,90	11,24	15,52	7,73
XI	6,26	6,26	6,12	7,19	5,94	5,79	7,11	12,05	15,88	12,63
X	7,90	7,47	6,20	6,86	6,47	7,08	7,67	12,88	15,37	12,55
XI	8,06	7,66	6,36	6,93	6,51	5,83	7,57	12,51	14,45	13,45
XII	7,55	7,93	6,20	6,64	5,71	6,16	7,66	13,32	15,24	15,46
2012 ^a I	8,06	8,19	6,28	6,99	6,64	6,92	7,54	13,22	14,75	14,16
II	8,65	8,25	6,38	6,70	6,37	6,69	7,64	13,09	14,74	14,78
III	8,33	7,89	6,26	6,55	6,44	6,28	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,23	6,56	6,66	6,91	7,50	12,15	16,32	15,34
V	8,10	5,55	6,09	7,00	6,65	7,65	7,51	11,86	17,08	14,33
VI	8,06	8,49	6,75	7,07	6,70	8,35	7,22	12,49	16,33	15,63
VII	8,04	7,62	6,04	6,58	6,69	7,67	7,19	12,34	15,83	15,74
Wskaźnik zmian (%)										
VII 2012 VII 2011	138,5	134,3	114,1	x	121,7	126,0	106,7	113,1	92,6	140,8
I-VII 2012 I-VII 2011	146,4	173,7	124,4	144,3	137,2	113,4	115,9	122,7	78,0	154,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b (03047190)			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b (03054300)	Krewetki przetw. 160520 ^b (160521)	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szproty świeże 03026180 ^b (03024390)	
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania	
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	2,38	0,51	
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50	
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85	
2011 VI	5,28	20,73	20,13	17,47	48,35	39,39	35,75	2,40	0,73	
VII	5,88	21,26	19,82	20,22	52,68	40,50	37,11	2,50	-	
VIII	8,08	22,34	18,21	18,31	50,25	42,04	40,42	2,70	-	
IX	8,57	22,67	18,69	20,61	49,27	43,93	40,45	2,74	0,67	
X	8,97	24,67	19,91	21,58	52,69	47,30	40,55	2,70	0,73	
XI	5,10	24,58	17,61	22,19	47,79	49,17	42,35	2,72	0,66	
XII	9,43	25,71	22,23	22,36	49,54	48,18	40,66	-	0,67	
2012 ^a I	13,52	25,62	19,56	22,44	46,57	47,50	38,18	3,07	-	
II	13,08	23,46	19,17	21,32	43,23	44,18	40,75	3,23	0,84	
III	13,04	23,62	20,24	20,28	42,86	44,85	b.d. ^c	3,43	0,87	
IV	13,03	20,78	18,96	19,47	43,75	43,18	49,07	3,28	0,94	
V	13,56	22,93	20,88	19,97	42,97	45,21	51,36	3,49	0,90	
VI	13,47	21,60	18,92	20,61	42,61	46,55	52,10	3,40	1,28	
VII	13,29	24,82	21,93	20,25	41,84	43,60	55,12	3,39	1,25	
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	226,0	116,8	110,6	100,1	79,4	107,7	148,5	135,8	x	
<u>I-VII 2012</u> <u>I-VII 2011</u>	197,2	112,2	101,8	123,0	88,5	111,9	x	148,8	112,9	

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	x	7,56	75%	9,18	75%
2011 VI	11,62	-	12,22	58%	12,58	67%	8,69	x	7,40	75%	8,64	72%
VII	11,69	-	12,25	58%	b.d.	x	8,85	x	7,49	76%	8,95	74%
VIII	11,79	-	12,30	58%	12,58	67%	8,81	x	7,47	76%	9,02	74%
IX	11,75	-	12,28	58%	12,60	66%	8,83	x	7,59	76%	9,77	80%
X	12,03	-	12,38	58%	12,62	65%	8,85	x	8,38	81%	10,95	84%
XI	12,10	-	12,47	58%	12,60	62%	8,91	x	8,65	79%	12,22	87%
XII	11,94	-	12,28	56%	14,19	69%	8,65	x	8,80	76%	12,31	82%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	x	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	x	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	x	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	x	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	x	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	x	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	x	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	x	9,34	74%	12,79	79%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	96,4	x	98,5	x	111,5	x	105,7	x	125,0	x	141,8	x
<u>I-VIII 2012</u> <u>I-VIII 2011</u>	103,5	x	100,3	x	116,9	x	110,2	x	127,5	x	157,6	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2009I-XII	16,94	13,20	19,19	66,98	26,09	14,67	15,95	20,69	24,77	11,01	13,05
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2011 VI	18,69	12,99	23,44	75,00	30,71	15,79	17,70	22,44	26,94	11,92	-
VII	18,76	13,00	23,67	75,70	31,00	16,13	17,80	22,69	26,88	12,06	-
VIII	18,90	13,01	23,94	75,20	30,90	16,14	17,83	22,94	27,00	12,12	-
IX	18,98	13,00	24,15	76,00	31,08	16,41	17,70	23,00	27,12	12,24	-
X	19,52	13,03	24,67	75,80	31,30	17,10	17,80	23,06	27,24	12,95	15,07
XI	20,21	13,29	25,23	76,90	31,52	17,49	18,05	23,25	27,59	14,02	15,16
XII	20,62	13,24	25,91	76,63	31,83	17,75	18,65	23,56	27,59	14,92	15,12
2012 I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
Wskaźnik zmian (%)											
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	113,7	105,7	112,3	99,3	104,3	109,9	115,0	112,5	112,6	133,9	x
<u>I-VIII 2012</u> <u>I-VIII 2011</u>	115,6	106,3	115,8	102,0	107,5	115,0	115,3	109,6	109,2	136,1	108,4

Źródło: Dane GUS.

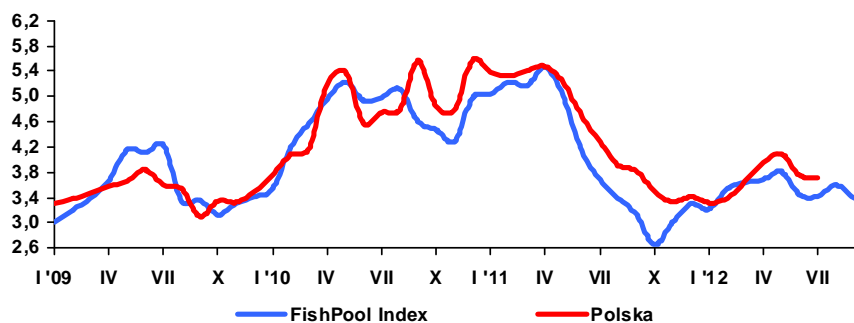
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
I-VI 2011	2,22	0,96	0,42	0,32	0,23	0,29
I-VI 2012	2,15	0,96	0,41	0,29	0,21	0,27
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-VI 2012</u> <u>I-VI 2011</u>	96,8	100,0	97,6	90,6	91,3	93,1

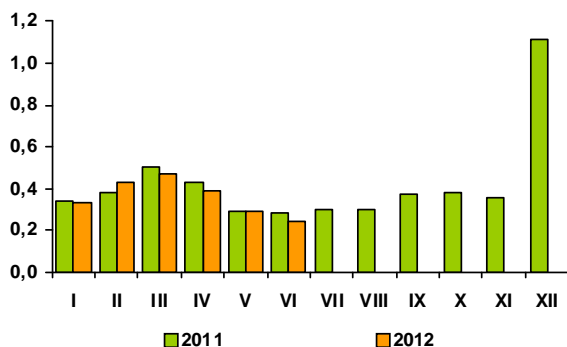
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

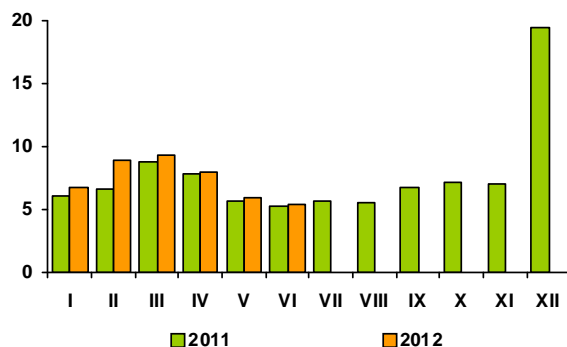
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

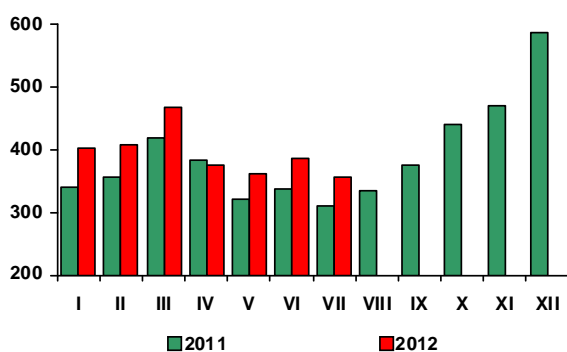
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/ miesięcznie, w wadze produktu)

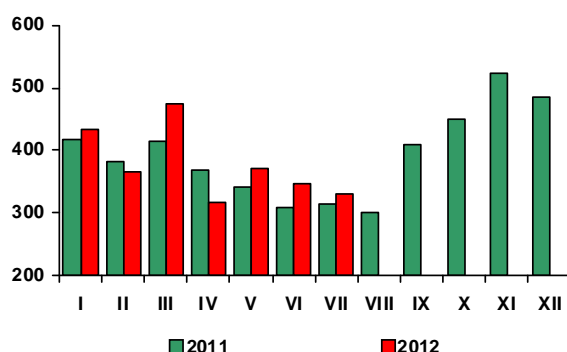
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

Sierpień był drugim kolejnym miesiącem, w którym odnotowano spadek cen żywności. Był on jednak wolniejszy niż w lipcu. **W sierpniu br., w porównaniu z lipcem br.**, łączne ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 1,1%, w tym żywności o 1,3%, wobec spadku odpowiednio o 2% i 2,2% miesiąc wcześniej. Najbardziej potaniały warzywa (o 9%) i owoce (o 8,4%). Istotnie zwały ceny jaj (o 2,1%) i masła (o 1,7%). Ceny ryżu i serów obniżyły się po 0,2%, a cukru i mleka spożywczego po 0,1%, przy nieznacznym wzroście cen jogurtów, śmietany, napojów i deserów mlecznych (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny przetworów młynarskich i makaronów (po 0,3%) oraz mięsa (o 0,2%), w tym mięsa wieprzowego o 0,3%, a wołowego o 0,1%, przy spadku cen drobiu (o 0,2%). Wędliny podrożały o 0,3%. W sierpniu konsumenci musieli zapłacić więcej niż w poprzednim miesiącu także za pieczywo, wyroby cukiernicze i miód oraz ryby i przetwory rybne (po 0,2%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły średnio o 0,2%, w tym herbaty o 0,6%, soków o 0,3%, wód mineralnych i źródłanych o 0,2%, przy nieznacznym obniżeniu cen kawy (o 0,1%).

W sierpniu 2012 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 5,3% wyższe, w tym żywności o 5,4% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Podrożały wszystkie grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem masła, jabłek i ziemniaków. Najbardziej, bo o 30,6% wzrosły ceny jaj. Ceny ryb i przetworów rybnych zwiększyły się o 9%, a mięsa, podobnie i przetworów mięsnych o 8,4%, w tym mięsa wołowego o 14,8%, wieprzowego o 9,7% i drobiowego o 6,9%. W sierpniu br. za owoce konsumenci musieli zapłacić średnio o 6,3% więcej niż rok wcześniej. Zdecydował o tym wydatny wzrost cen owoców cytrusowych (o 17,5%) i bananów (o 10%), przy spadku cen jabłek (o 6,8%). Przeciętne ceny warzyw zwiększyły się o 3,4%, na co złożył się wzrost cen warzyw o 12,5% i spadek cen ziemniaków o 20,1%. W sierpniu br. droższe niż przed rokiem były m.in.: pomidory (o 39,5%), marchew (o 26,4%), warzywa kalafiorowe (o 13,1%), sałata o 10% i ogórki (o 8,4%), także natomiast: kapusta (o 7,5%), cebula (o 6,5%) i buraki (o 5%). (W 2011 r., w wyniku urodzaju, ceny warzyw były relatywnie niskie.) Łączne ceny cukru, dżemów, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych podniosły się w porównywalnych okresach o 3,6%, w tym cukru o 0,7%, a wyrobów cukierniczych i miodu o 4,8%, w tym dżemów i marmolad o 10,6%. Wzrost cen artykułów mleczarskich wyniósł 2,7%, w tym mleka w proszku 8,1%, jogurtów 6,8%, mleka spożywczego i serów dojrzewających po około 2%, a twarogów o 0,8%. Pieczywo i produkty zbożowe podrożały średnio o 2,7%, głównie za sprawą istotnej zwwyżki cen ryżu (o 4,1%) i wyrobów ciastkarskich (o 3,6%). Ceny makaronów zwiększyły się o 2,6%, a pieczywa o 1,8%. Najmniej, spośród wszystkich grup żywności podrożały tłuszcze jadalne (o 0,4%), przy dużym zróżnicowaniu zmian cen poszczególnych rodzajów tych produktów. Spadkowi cen masła (o 7,1) towarzyszył wydatny wzrost cen tłuszczów wieprzowych (o 26,5%), dużo mniejszy – margaryn (o 3,3%) i niewielki - olejów (o 1%). W sierpniu br. ceny napojów bezalkoholowych były średnio o 3,9% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Za kakao należało zapłacić o 11,7% więcej, a za kawę i herbatę odpowiednio o 6% i 3,8% więcej. Ceny soków owocowych zwiększyły się o 3,7%, a wód mineralnych o 2,2%, przy stabilizacji cen soków warzywnych.

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-sierpień 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., wyniósł 4,3% i był nieznacznie większy od stopy inflacji (4,0%). Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi związane z transportem (o 8,4%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 13,3%), użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (przeciętnie o 6,2%, w tym nośniki energii o 7,3%), edukacją (o 5%). W takim samym stopniu jak żywność i napoje bezalkoholowe podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 4,3%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż żywności, a ceny odzieży i obuwi uległy bezwzględnej redukcji (o 3,9%).

Wysoki poziom cen żywności, niskie tempo wzrostu płac, negatywne zjawiska na rynku pracy i wzrost obciążeń gospodarstw domowych wydatkami związanymi z utrzymaniem mieszkania i transportem doprowadziły do redukcji popytu na żywność. W sierpniu br. wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w relacji 12 miesięcznej wzrosły nominalnie o 2,7%, a po uwzględnieniu inflacji (3,8%) obniżyły się o 1,1%. Płace realne nie rosną od końca ub. roku (z wyjątkiem stycznia,

kiedy na wzrost wynagrodzeń wpłynęły czynniki sezonowe związane z podwyżką składki rentowej od lutego i wypłatą premii). Pogorszeniu uległa sytuacja na rynku pracy, a zwłaszcza w zakresie zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Od wielu miesięcy, w związku z pogarszającą się koniunkturą i niepewnymi perspektywami gospodarczymi, firmy ograniczały liczbę etatów. W efekcie wyhamował wzrost liczby pracujących w gospodarce, a stopa rejestrowanego bezrobocia w sierpniu br. wyniosła 12,3%, wobec 11,8% w sierpniu 2011 r. Niepewność zatrudnienia, brak perspektyw na wyższe dochody wynikający ze słabnącej aktywności gospodarki (wzrost PKB w II kwartale br. wyniósł 2,4%, wobec 3,5% w I kwartale) i utrudnienia w dostępie do kredytu wpłynęły na spadek wartości kredytów konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych powodując obniżenie funduszu nabywczego ludności.

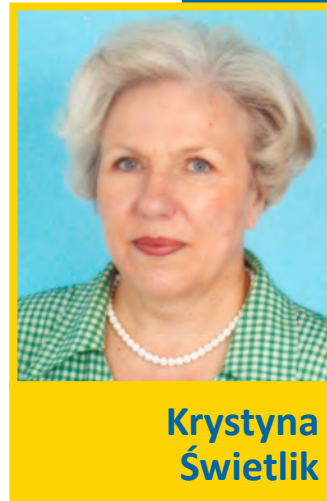
Utrzymująca się niska dynamika popytu i bardzo niska presja płacowa będą głównymi czynnikami hamującymi tempo wzrostu cen żywności w IV kwartale br. Przewiduje się, że w okresie październik – grudzień 2012 r. ceny towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych mogą zwiększyć się o około 2%, wobec wzrostu o 3% w analogicznym okresie przed rokiem. W grudniu br., w porównaniu z grudniem 2011 r. ich wzrost nie powinien przekroczyć 4%.

Należy się liczyć z dalszym wzrostem cen mięsa i jego przetworów, głównie z uwagi na pogłębiający się trend spadkowy w chowie trzody chlewnej. Utrzymujące się korzystne tendencje w eksporcie, wzrost kosztów produkcji i popytu krajowego będą sprzyjały wzrostowi cen drobiu. Stabilizująco na ceny drobiu będzie oddziaływało spodziewane zwiększenie produkcji. Spadek krajowej produkcji i podaży żywca wołowego będzie skutkowało wzrostem cen wołowiny, hamowanym przez redukcję eksportu i popytu wewnętrznego. Przewiduje się, że w grudniu br. ceny detaliczne mięsa wieprzowego mogą być o około 5% wyższe, a wołowego i drobiowego o 8% - 10% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Wzrostowi krajowych cen mięsa w IV kwartale br. sprzyjać będzie także utrzymujący się wysoki poziom cen wieprzowiny i wołowiny w UE. Przepuszczalność w całym sezonie 2012/2013 światowe ceny mięsa pozostaną na relatywnie wysokim poziomie z uwagi na wzrost kosztów pasz spowodowany suszą i spadkiem zbiorów zbóż, w tym zwłaszcza kukurydzy w USA.

W IV kwartale br. pod wpływem wzrostu popytu krajowego i eksportu mogą zwiększyć się ceny artykułów mleczarskich. Sprzyjać temu będą także spodziewane zwwyżki cen na rynkach światowych związane ze wzrostem cen zbóż, który przekłada się na wyższe ceny pasz, a w konsekwencji na wzrost kosztów produkcji mleka. Skala zwwyżki cen artykułów mleczarskich na naszym rynku wewnętrznym będzie ograniczana przez spodziewany wzrost produkcji i podaży surowca mlecznego. Ocenia się, że w grudniu br. ceny detaliczne mleka i produktów mleczarskich mogą być o ok. 2% wyższe niż rok wcześniej. Za pieczywo i produkty zbożowe konsumenci będą w tym czasie płać o 3%-4% więcej.

Według metodologii Eurostat-u w Polsce w sierpniu br. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w ujęciu rocznym wyniósł 5,3%, wobec wzrostu o 2,9% w UE-27 i o 2,6% - w strefie euro. Bardziej niż w Polsce żywność podrożała w Republice Czeskiej (o 7,5%), na Węgrzech (o 6,1%) i w Finlandii (o 6%). Najmniejszy wzrost cen żywności odnotowano w Irlandii (o 0,4%), Szwecji (o 1,2%) i Holandii (o 1,3%).

Według FAO, światowe ceny żywności, po znaczącej zwwyżce w lipcu (o 6% m/m), w sierpniu utrzymały się na niezmiennym poziomie. Głębokiej redukcji cen cukru (o 8,3%) towarzyszył wzrost cen mięsa (o 1,8%) i artykułów mleczarskich (o 1,7%), przy stabilizacji cen zbóż oraz olejów i pozostałych tłuszczów. Zwyzka cen produktów mleczarskich, odnotowana po raz pierwszy od początku roku, wiązała się ze wzrostem cen masła, kazeiny i mleka w proszku, przy stabilizacji cen serów. Zdecydowały o niej: większy popyt, mniejsza niż oczekiwano produkcja mleka, m.in. na skutek suszy w USA i Rosji oraz rosące koszty produkcji. W sierpniu br. światowe ceny żywności były o 7,8% niższe niż przed rokiem. Obniżyły się ceny wszystkich badanych przez FAO produktów, z wyjątkiem zbóż.

Krystyna
Świątek

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2012 r.

Wyszczególnienie	VIII 2012			I-VIII 2012
	VII 2012=100	XII 2011=100	VIII 2011=100	I-VIII 2011=100
O G Ó Ł E M	99,7	101,8	103,8	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,9	102,0	105,3	104,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	103,2	103,7	104,3
Odzież i obuwie	97,2	92,2	94,9	96,1
Mieszkanie	100,1	103,6	105,0	105,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	104,1	105,6	106,2
w tym nośniki energii	100,1	104,4	106,6	107,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	101,5	102,2	102,4
Zdrowie	100,3	99,7	103,8	103,9
Transport	100,7	102,6	106,5	108,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	100,9	102,8	110,2	113,3
Łączność	100,0	100,1	100,1	101,2
Rekreacja i kultura	100,0	101,9	101,3	101,2
Edukacja	100,1	100,8	104,9	105,0
Restauracje i hotele	100,2	102,1	103,0	103,1
Inne towary i usługi	100,2	101,2	102,1	102,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2012 r.

Wyszczególnienie	VIII 2012			I-VIII 2012
	VII 2012=100	VIII 2011=100	XII 2011=100	I-VIII 2011=100
Żywność (bez napojów)	98,7	105,4	101,9	104,2
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	102,4	101,6	103,1
Pieczywo	100,2	101,8	101,0	102,8
Ryż	99,8	104,1	103,1	104,4
Makarony	100,3	102,6	101,6	103,0
Mięso i przetwory	100,2	108,4	104,4	109,3
Mięso wieprzowe	100,3	109,7	102,7	111,2
Mięso wołowe	100,1	114,8	106,1	115,9
Drób	99,8	106,9	108,5	108,1
Przetwory mięsne i wędliny	100,3	107,8	103,7	108,2
Ryby	100,2	109,0	103,4	109,9
Mleko, sery i jaja	99,6	106,3	107,1	107,7
Artykuły mleczarskie	99,9	102,7	101,0	103,9
Mleko	99,9	101,9	100,8	103,7
Sery twarogowe	100,2	100,8	100,3	101,4
Sery dojrzewające i topione	99,4	101,8	100,3	103,8
Jaja	97,9	130,6	124,3	133,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,4	100,4	98,0	105,4
Masło	98,3	92,9	90,7	101,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,5	126,5	105,5	128,6
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,2	103,3	102,3	107,1
Oleje roślinne	99,7	101,0	101,6	103,5
Owoce	91,6	106,3	110,9	100,1
Jabłka	82,3	93,2	139,3	81,0
Owoce cytrusowe	102,0	117,5	139,8	104,6
Banany	93,9	110,0	97,2	106,8
Warzywa	91,0	103,4	86,8	89,7
Ziemniaki	78,1	79,9	100,8	53,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,1	103,6	102,4	102,9
Cukier	99,9	100,7	100,7	96,9
Napoje bezalkoholowe	100,2	103,9	102,4	104,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9				
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2				
Mięso	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2				
Ryby	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2				
Mleko, sery, jaja	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6				
Tłuszcze	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4				
Owoce	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6				
Warzywa	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0				
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1				
Cukier	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7				
III. Średnia płaca ^a	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3				
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4				
Mięso	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4				
Ryby	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0				
Mleko, sery, jaja	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3				
Tłuszcze	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4				
Owoce	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3				
Warzywa	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4				
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6				
Cukier	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8				
III. Średnia płaca ^a	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7				

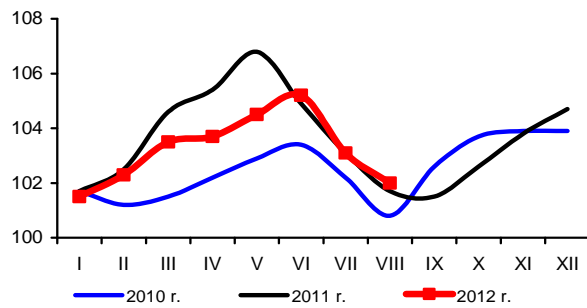
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

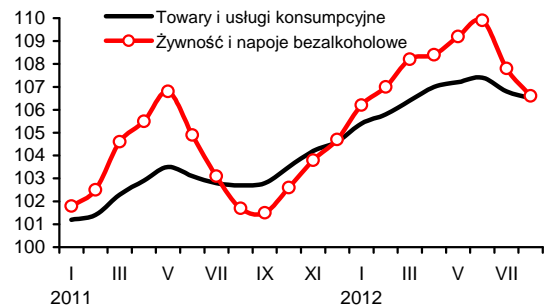
Wyszczególnienie a – 2011 r. b – 2012 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09	4,10	4,12	4,14	4,18
	b	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27				
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22	2,23	2,24	2,25	2,25
	b	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26				
Makaron – 250 g	a	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23	2,24	2,26	2,24	2,24
	b	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32	2,34	2,33	2,34	2,32
	b	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16	22,54	23,15	23,51	23,96
	b	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95	29,49	30,13	30,66	31,25
	b	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06				
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64	14,73	14,91	15,01	15,34
	b	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52	7,61	7,63	7,52	7,12
	b	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26	22,39	22,59	22,76	22,95
	b	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41				
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25	14,49	14,61	14,81	15,16
	b	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67				
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90	18,98	19,52	20,21	20,62
	b	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49				
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77	2,76	2,78	2,78	2,78
	b	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76				
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97	0,98	0,99	1,00	1,01
	b	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00				
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53	12,52	12,56	12,64	12,72
	b	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99	18,88	19,01	19,06	19,25
	b	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47	5,51	5,54	5,53	5,56
	b	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	0,46	0,48
	b	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53	4,52	4,57	4,62	4,63
	b	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07				
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90	3,88	3,95	3,98	3,97
	b	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96				
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92	6,94	6,90	6,88	6,88
	b	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04				
Ślonina – 1 kg	a	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02	5,23	5,54	5,89	6,36
	b	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91				
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47	1,54	1,67	1,80	1,91
	b	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97	3,87	3,90	3,94	3,95
	b	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96				
Jabłka – 1 kg	a	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77	2,92	2,58	2,46	2,50
	b	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48				

Źródło: Dane GUS

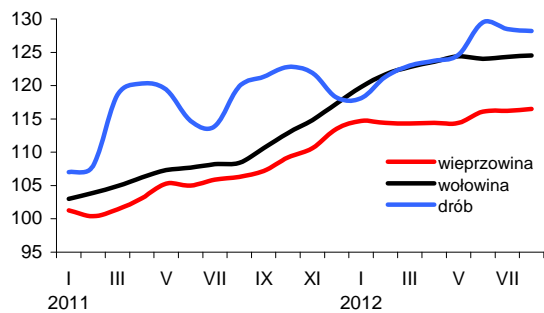
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

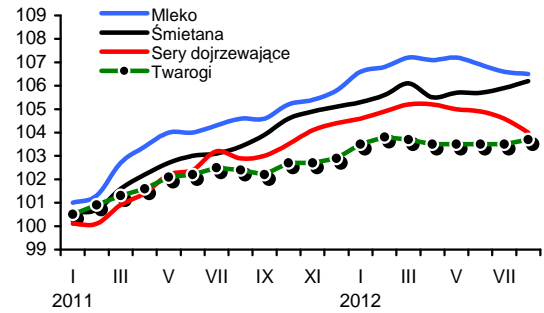
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

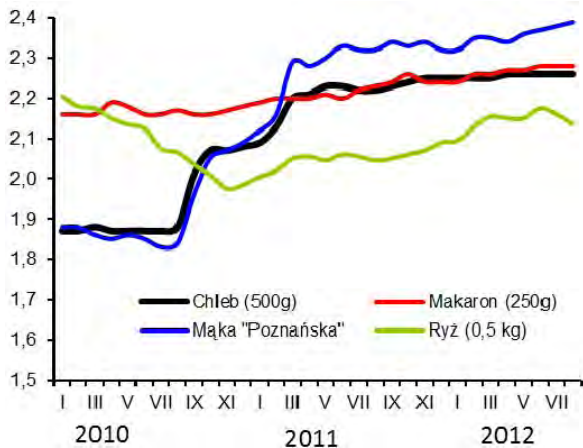
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

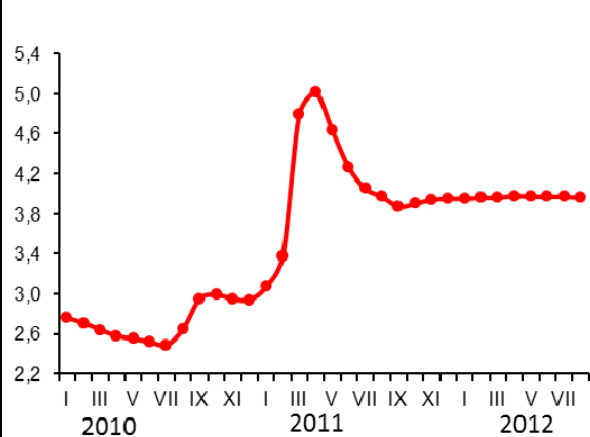
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

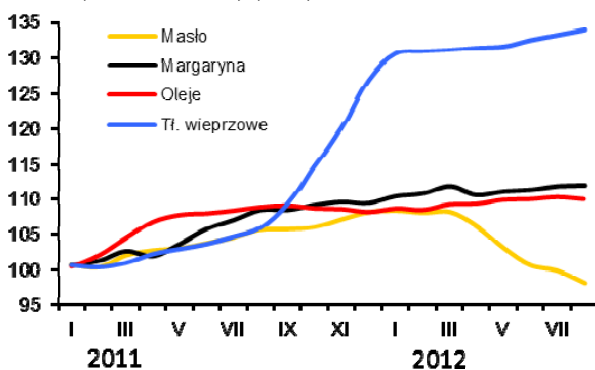
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

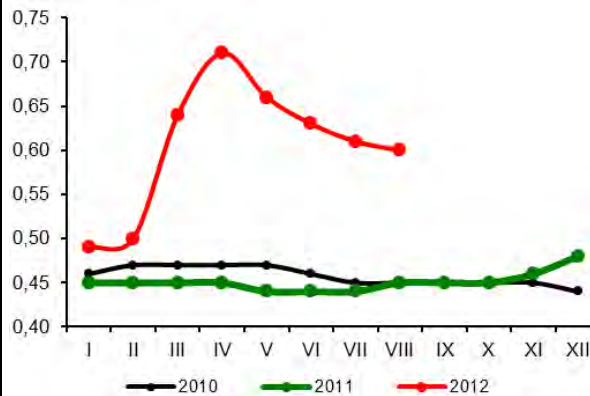
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W sierpniu 2012 r. nastąpiło niewielkie ożywienie popytu na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało wzrostem cen. Umiarkowanie podrożały bezpośrednie nośniki energii i pestycydy, natomiast ceny nawozów mineralnych po raz kolejny zostały obniżone.

Słabnący popyt na nawozy mineralne w okresie letnim spowodował wprowadzenie sezonowych obniżek cen przez głównych dystrybutorów. Ceny maleją czwarty miesiąc z kolei, ale skala obniżek jest niewielka. W sierpniu ceny nawozów mineralnych zostały obniżone średnio o 0,3%. Najbardziej potaniała saletra amonowa (o 0,8%) oraz sól potasowa (o 0,7%). Podrożał natomiast nawóz trójskładnikowy (o 6,4%). Od początku roku nawozy mineralne podrożały o 5,1%, w tym najsilniej nawóz trójskładnikowy (o 16,0%), polifoska (o 7,8%) oraz sól potasowa (o 5,8%). W ciągu 12 miesięcy wzrost cen wyniósł 10,1%, w tym sól potasowa podrożała o 15,0%, polifoska o 13,3%, a fosforan amonu o 11,7%. Nawozy azotowe podrożały średnio o 8%, a superfosfaty o blisko 9%. W najbliższych miesiącach ceny nawozów będą się systematycznie obniżać, jednak pod koniec roku nie wyklucone są podwyżki.

Przy symbolicznym spadku cen nawozów mineralnych w sierpniu 2012 r. oraz niewielkiej obniżce cen pszenicy relacje cen pogorszyły się. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 4,8 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim, ale o 0,3 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,8 kg pszenicy), a najdroższym nawóz trójskładnikowy (6,4 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen trzody chlewnej nieznacznie się poprawiły. Na zakup 1 dt NPK w sierpniu 2012 r. należało przeznaczyć 75 kg żywca wieprzowego, o 2 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 7 kg mniej niż przed rokiem.

W analizowanym miesiącu wyraźnie potaniały nawozy wapniowe (o 6,2%). Obecnie są one o 13,2% tańsze niż przed rokiem.

W sierpniu spadek światowych cen nawozów mineralnych¹ został zahamowany, a ceny wzrosły średnio o 0,3%. Podrożała sól potasowa² (o 1,1%), natomiast mocznik³ potaniał o 2,5%, a fosforan amonu⁴ o 0,7%. Cena superfosfatu⁵ pozostała na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym zmniejszyły się prawie o 12%. Mocznik potaniał w tym czasie o 21%, fosforan amonu i superfosfat potrójny – o 14%, a sól potasowa o 3%. Średniokresowy spadek światowych cen nawozów wynika z zwiększenia stanu zapasów głównie w segmencie

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

nawozów azotowych oraz fosforowych. W najbliższych miesiącach można jednak oczekiwać nieznacznych wzrostów światowych cen nawozów w związku z drożejącymi surowcami rolnymi.

Ceny środków ochrony roślin umiarkowanie wzrosły, pod wpływem utrzymującego się popytu. Ceny pestycydów wzrosły średnio o 0,3%, w tym najbardziej podrożał Decis (o 0,7%). Potaniały natomiast preparaty gryzonio-bójcze (o 0,7%). Ceny pestycydów są obecnie o 2,2% droższe niż przed rokiem, przy czym Miedzian podrożał w tym okresie o 6,8% Chwastox o 5,7%, a zaprawy nasienne i Roundup potaniały odpowiednio o 6,4 i 4,7%.

Bezpośrednie nośniki energii zdrożały, głównie z powodu podwyżek cen paliw ropopochodnych. Średnie podwyżki cen wyniosły 0,4%, w tym olej opałowy podrożał o 3,0%, olej napędowy o 1,6%, a benzyna o 1,1%. Potaniał natomiast gaz propan-butan (o 1,4%). W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały już o blisko 8%, w tym najbardziej olej opałowy (o 15,1%), olej napędowy (o 12,3%) oraz gaz propan-butan i benzyna (o 10,0%). Wzrost cen paliw ropopochodnych w Polsce jest spowodowany przede wszystkim rosnącymi cenami ropy naftowej na światowych rynkach. Ropa Brent¹ zdrożała w sierpniu o prawie 10% i była o 3% droższa niż w sierpniu 2011 r. i aż o 50% droższa w porównaniu z sierpniem 2010 r.

Średnie ceny materiałów budowlanych podobnie jak w miesiącu poprzednim prawie nie zmieniły się. Najbardziej, bo o 0,7% podrożał tynk Atlas, potaniały natomiast cegły (o 1,6%). Materiały budowlane są obecnie o 3,0% droższe niż przed rokiem. W ciągu 12 miesięcy najbardziej podrożały płyty styropianowe (o 9,1%) oraz wapno budowlane (o 6,7%). Potaniały natomiast o 4,9% płyty OSB.

Maszyny rolnicze w sierpniu br. podrożały o kolejne 0,2%, w tym najbardziej kombajny zbożowe (o 1,3%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 5,3%, w tym kultywatory aż o 38,0%. Tańsze niż przed rokiem o 6,7% były natomiast schładzarki do mleka.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Vancouver

3 Notowania fob Yuzhnyy

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Tunis

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VIII 2011	XII 2011	VIII 2012	VIII 2012 / VII 2012	VIII 2012 / XII 2011	VIII 2012 / VIII 2011	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	126,92	129,88	134,32	99,8	103,4	105,8	5,35	0,84
Saletra amonowa 34%N	„	134,28	139,04	146,60	99,2	105,4	109,2	4,81	0,76
Mocznik 46%N	„	161,08	167,56	175,64	99,4	104,8	109,0	4,26	0,67
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	94,36	98,64	103,76	100,0	105,2	110,0	5,78	0,91
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	178,92	184,40	191,16	100,1	103,7	106,8	5,33	0,84
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	218,56	232,84	244,12	100,1	104,8	111,7	4,25	0,67
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	176,60	192,00	203,04	99,3	105,8	115,0	3,77	0,59
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	198,44	208,52	224,84	99,9	107,8	113,3	4,48	0,71
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	266,08	253,48	294,00	106,4	116,0	110,5	6,43	1,01
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	88,39	73,17	76,74	93,8	104,9	86,8	1,43	0,22

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VIII 2011	XII 2011	VIII 2012	VIII 2012 / VII 2012	VIII 2012 / XII 2011	VIII 2012 / VIII 2011	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,11	41,13	41,76	100,3	101,5	101,6	46,56	7,34
Dursban 480 EC	1 l	51,91	52,06	51,73	100,0	99,4	99,7	57,67	9,09
Karate Zeon O50 CS	250 ml	50,93	51,06	52,41	100,0	102,6	102,9	58,43	9,21
Decis 2,5 EC	250 ml	30,25	30,07	31,91	100,7	106,1	105,5	35,57	5,61
Dithane M-45	1 kg	36,61	36,36	37,82	100,1	104,0	103,3	42,16	6,65
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	34,07	31,29	31,88	100,7	101,9	93,6	35,54	5,60
Gwarant 500 SC	1 l	56,14	56,28	59,07	100,4	105,0	105,2	65,85	10,38
Miedzian 50 EC	1,5 l	57,62	57,96	61,55	100,4	106,2	106,8	68,62	10,82
Roundup	1 l	35,79	34,86	34,12	100,0	97,9	95,3	38,04	6,00
Granstar	40 g	40,59	41,25	41,57	100,4	100,8	102,4	46,34	7,31
Fusilade Forte	1 l	121,58	121,20	124,32	100,3	102,6	102,3	138,60	21,85
Chwastox extra	1 l	16,83	16,74	17,79	100,5	106,3	105,7	19,83	3,13
Kerb 50 WP	300 g	180,18	180,33	187,63	100,4	104,0	104,1	209,18	32,98
Środek gryzoniobójczy	1 kg	30,57	30,82	31,44	99,3	102,0	102,8	35,05	5,53

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VIII 2011	XII 2011	VIII 2012	VIII 2012 / VII 2012	VIII 2012 / XII 2011	VIII 2012 / VIII 2011	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	759,23	793,13	792,47	100,2	99,9	104,4	883,47	139,27
Koks opałowy	t	1301,38	1351,45	1306,47	99,5	96,7	100,4	1456,49	229,61
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,20	5,45	5,72	101,1	105,0	110,0	6,38	1,01
Olej napędowy	1 l	5,06	5,61	5,68	101,6	101,2	112,3	6,33	1,00
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,57	4,25	4,11	103,0	96,7	115,1	4,58	0,72
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,48	2,84	2,73	98,6	96,1	110,1	3,04	0,48
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,45	34,26	34,74	99,7	101,4	103,9	38,73	6,11
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	15,19	15,52	16,71	100,7	107,7	110,0	18,63	2,94
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	13,84	13,81	14,46	100,0	104,7	104,5	16,12	2,54
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	11,18	11,47	12,06	100,4	105,1	107,9	13,44	2,12
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,34	6,71	100,0	105,8	105,8	7,48	1,18

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VIII 2011	XII 2011	VIII 2012	VIII 2012 VII 2012	VIII 2012 XII 2011	VIII 2012 VIII 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,80	22,74	22,94	100,0	100,9	100,6	25,57	4,03
Wapno	1 t	509,86	521,47	544,08	100,5	104,3	106,7	606,56	95,62
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	139,27	146,83	151,88	99,8	103,4	109,1	169,32	26,69
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3584,14	3593,81	3700,16	99,6	103,0	103,2	4125,04	650,29
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,83	13,13	13,59	100,7	103,5	105,9	15,15	2,39
Dwuteownik gruby	1 t	3705,67	3756,94	3820,40	99,7	101,7	103,1	4259,09	671,42
Blacha dachowa	1 m ²	29,93	30,54	31,15	99,9	102,0	104,1	34,73	5,47
Tynk „Atlas”	25 kg	51,65	51,13	52,26	100,8	102,2	101,2	58,26	9,18
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,20	1,21	1,20	98,4	99,2	100,0	1,34	0,21
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	690,92	703,44	705,99	99,9	100,4	102,2	787,06	124,08
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	704,52	716,70	730,08	99,9	101,9	103,6	813,91	128,31
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	90,88	90,90	86,23	99,5	94,9	94,9	96,13	15,15
Okno drewniane szklane	1 szt.	1633,23	1674,38	1693,62	100,2	101,1	103,7	1888,09	297,65
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1497,13	1508,38	1550,29	100,1	102,8	103,6	1728,31	272,46

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VIII 2011	XII 2011	VIII 2012	VIII 2012 VII 2012	VIII 2012 XII 2011	VIII 2012 VIII 2011	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	362413,4	362275,1	371875,4	101,3	102,7	102,6	4145,77	653,56
Kombajn do ziemniaków	72946,1	72733,4	75863,6	100,0	104,3	104,0	845,75	133,33
Samochód dostawczy „Iveco”	109023,6	109420,1	118430,5	100,3	108,2	108,6	1320,30	208,14
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	42446,9	43696,2	44418,2	100,0	101,7	104,6	495,19	78,06
Siewnik zbożowy 27 redlic	19943,9	19824,5	20684,3	100,1	104,3	103,7	230,59	36,35
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	141900,0	144730,0	149169,0	100,6	103,1	105,1	1662,98	262,16
Ciągnik 90 kW	167894,8	175737,7	185360,1	100,3	105,5	110,4	2066,44	325,76
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	34388,9	35019,0	36349,3	100,1	103,8	105,7	405,23	63,88
Kopaczka elewatorowa	13857,6	13823,7	14550,8	100,0	105,3	105,0	162,22	25,57
Agregat uprawowy do siewnika	15791,3	16171,4	16600,0	100,0	102,6	105,1	185,06	29,17
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6378,9	6427,3	6899,3	100,2	107,3	108,2	76,91	12,13
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5443,1	5546,6	5858,3	100,0	105,6	107,6	65,31	10,30
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	41834,6	41844,6	44516,2	100,2	106,4	106,4	496,28	78,24
Opryskiwacz 400 l	3767,5	3733,6	3822,3	100,1	102,4	101,5	42,61	6,72
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5860,8	5829,5	6010,9	100,2	103,1	102,6	67,01	10,56
Rozsiewacz nawozów	1885,3	1865,5	1893,8	99,8	101,5	100,5	21,11	3,33
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11717,0	11781,0	12650,8	100,1	107,4	108,0	141,03	22,23
Plug 4 skibowy	11390,8	11456,9	11531,6	100,0	100,7	101,2	128,56	20,27
Kultywator 2,1-2,8 m	2415,0	2382,8	3333,5	99,8	139,9	138,0	37,16	5,86
Dojarka 2 konwie ^a	8673,3	8673,3	8465,4	100,0	97,6	97,6	94,37	75,01
Dojarka z rurociągami ^a	41509,9	40484,9	39904,1	100,0	98,6	96,1	444,86	353,60
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17774,4	17489,1	16757,3	100,0	95,8	94,3	186,82	148,49

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

